

PROGRAM KATALOG GYMNASIESKOLAN

Läsåret
2024/2025

skaraborgs
kommunalförbund

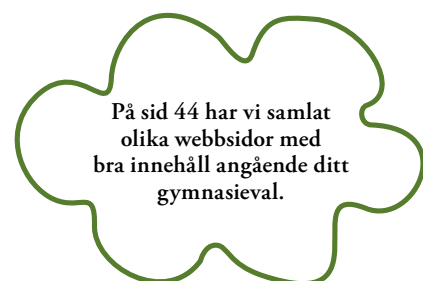
Läs på och glöm inte fråga

Så var det dags att söka till gymnasiet. Vissa vet precis vad de ska välja, andra har ingen aning. Läs på! Det är en väldigt bra start. På så sätt minskas eventuell oro och förhoppningsvis får du svar på de flesta av dina frågor. Det kanske låter jobbigt nu när du har fullt upp, men vi lovar – det är det värt.

Goda råd är inte dyra

Tänk på dig själv. Det är ett gott råd. Prata gärna med kompisar, diskutera med dina föräldrar, fråga dina lärare eller andra kloka vuxna. Men valet är ditt, ingen annans. Det är hos dig det ska kännas rätt, inte hos någon annan.

Här i katalogen har vi samlat en del information kring hur valet går till, vilka program som finns och vad skolorna i Skaraborg erbjuder. Mer information hittar du bla på utbildningskaraborg.se och utbildningsguiden.skolverket.se. Det är även på utbildningskaraborg.se du gör din ansökan, hittar ditt preliminära och slutliga antagningsbesked samt tackar ja eller nej till antagningen. Behöver du hjälp eller har frågor, tveka inte att fråga din studievägledare. Inga frågor är dumma. Men det är alltid dumt att inte fråga.

Den anpassade gymnasieskolan ger dig en bra grund

Anpassad gymnasieskola är en fyraårig frivillig skolform. När man väl har börjat är undervisningen obligatorisk. Den vänder sig till dig som är inskriven i anpassad grundskola. Här kan du välja mellan nio program som utbildar dig till ett yrke. Det finns också individuella program för dig som behöver en utbildning som är anpassad just för dig.

I den anpassade gymnasieskolan får du en bra grund för att kanske läsa på folkhögskola och stöd inför ditt framtida arbetsliv eller annan sysselsättning. I skolan får du också träna på att samarbeta, för att du ska utvecklas som person och bli mer självständig.

Mer information om anpassad gymnasieskola, vilka program du kan välja och hur du gör för att söka, hittar du på utbildningskaraborg.se. Du kan också fråga dina föräldrar, din lärare eller din SYV. Inga frågor är dumma. Men det är alltid dumt att inte fråga.

Innehåll

ALLMÄN INFORMATION

Att söka till gymnasieskolan	4-5
Om gymnasieskolan	6
Om du inte är behörig.....	7
Gymnasieprogram, snabbguider	8-11
Högskoleförberedande program	12-13
Yrkesprogram	14-15
Introduktionsprogram	16-17
Riksrekryterande utbildningar	18
Idrott och studier	19
International Baccalaureate, IB	19
Särskilda varianter	19
För dig med funktionsnedsättning	19
Vård- och omsorgscollege samt Teknikcollege	20
Studera i annan kommun	21
Studieekonomi	21
Läs mer på webben	44
Efter gymnasiet	119
Särskild behörighet	120
Meritpoäng	121

SKOLOR

Ållebergsgymnasiet, Falköping	22
Olinsgymnasiet, Götene	23
De la Gardiegymnasiet, Lidköping	24
Vadsbogymnasiet, Mariestad	26
Vännergymnasiet Olins, Mariestad	27
Västra Götalandsregionens Naturbruksskolor	28
Katedralskolan, Skara	29
Olinsgymnasiet, Skara	30
Drottning Blankas Gymnasieskola, Skövde.....	31
Gymnasium Skövde	32
Lichron Teknikgymnasium, Skövde	34
NTI Gymnasiet, Skövde	35
Olinsgymnasiet Sparresäter, Skövde.....	36
Praktiska, Skövde	37
Realgymnasiet, Skövde	38
Volvogymnasiet, Skövde	39
Olinsgymnasiet, Tibro	40
Rudbecksgymnasiet, Tidaholm	41

Academy of Music and Business, Vara	42
Lagmansgymnasiet, Vara	43

HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM

Ekonomiprogrammet EK	46
Estetiska programmet ES.....	50
Humanistiska programmet HU	54
Naturvetenskapsprogrammet NA	58
Samhällsvetenskapsprogrammet SA	62
Teknikprogrammet TE	66

YRKESPROGRAM

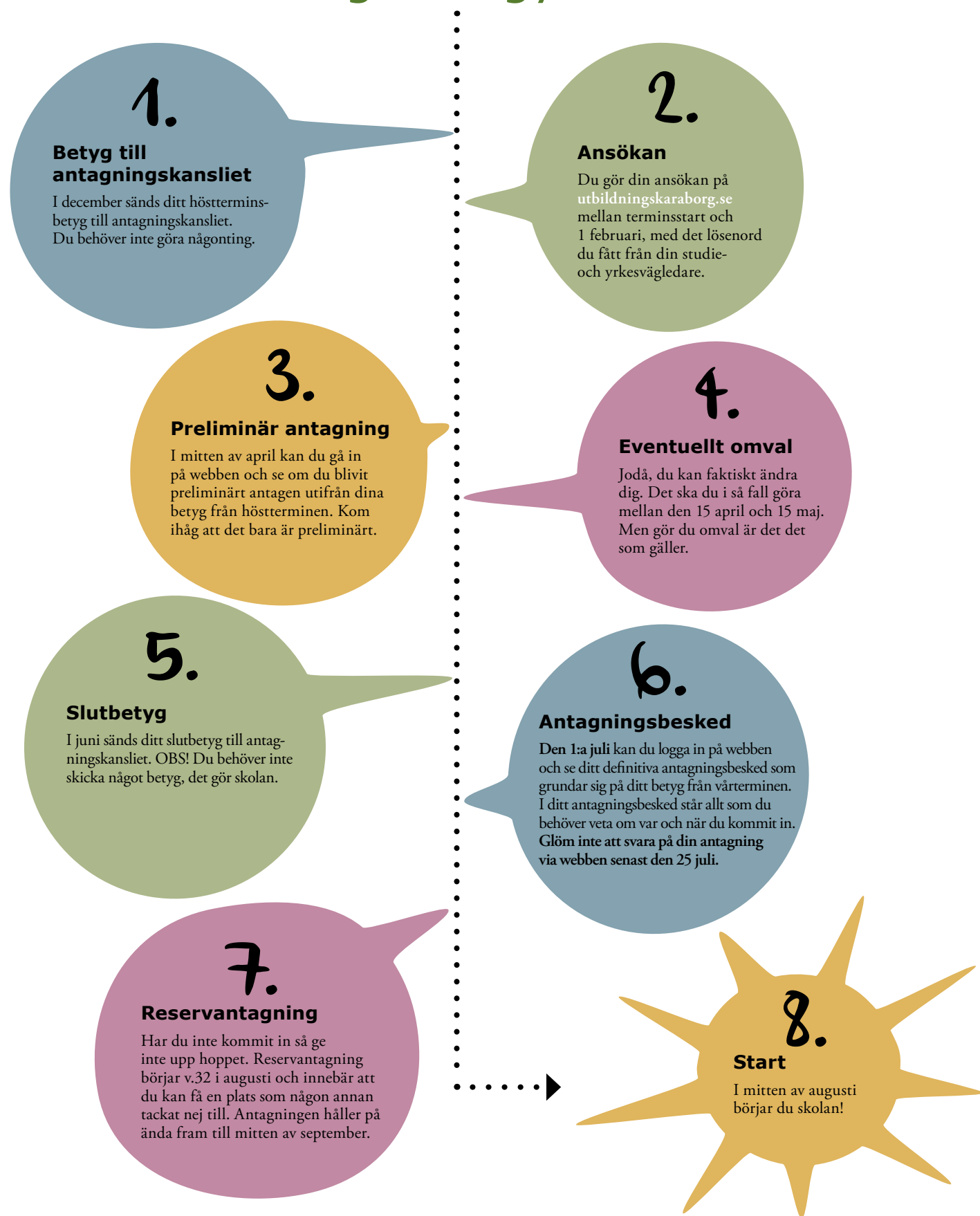
Barn- och fritidsprogrammet BF	70
Bygg- och anläggningsprogrammet BA	74
El-och energiprogrammet EE	78
Fordons- och transportprogrammet FT	82
Försäljnings- och serviceprogrammet FS	86
Hantverksprogrammet HV	90
Hotell- och turismprogrammet HT	94
Industritekniska programmet IN	98
Naturbruksprogrammet NB	102
Restaurang- och livsmedelsprogrammet RL	106
VVS- och fastighetsprogrammet VF	110
Vård- och omsorgsprogrammet VO	114

ÖPPET HUS .....

Åtta enkla steg mot gymnasieskolan

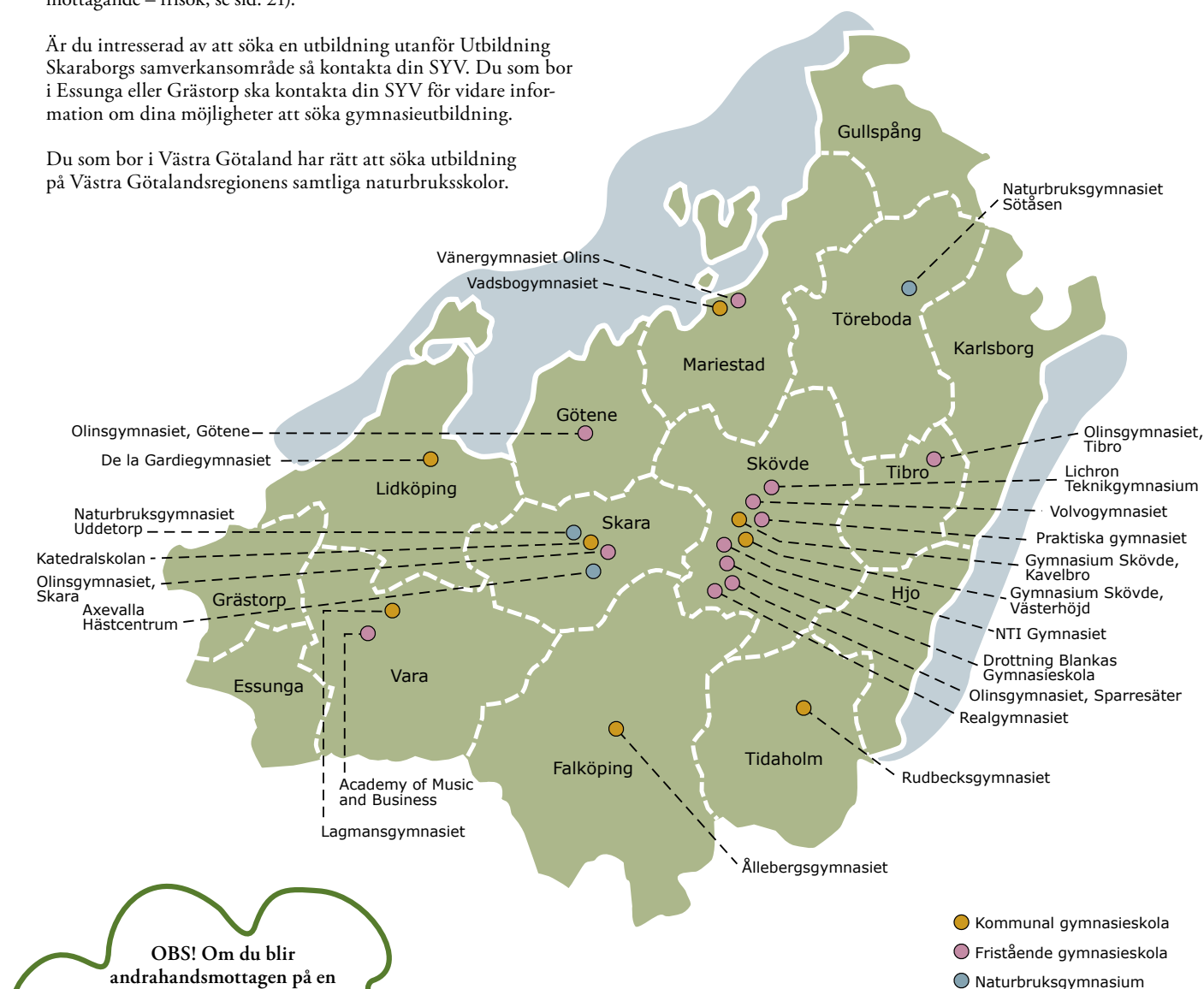
Skolor du kan söka till

Om du bor i någon av kommunerna inom Utbildning Skaraborg så har du rätt att söka en utbildning på någon av gymnasieskolorna i dessa kommuner och konkurrera om en plats med ditt betyg. Samma sak gäller om du söker en riksrekryterande utbildning eller en friskola någonstans i Sverige.

Om du däremot söker en utbildning som finns i en kommun utanför Utbildning Skaraborg krävs det att du har särskilda skäl för att få konkurrera på lika villkor med ditt betyg. Om du saknar särskilda skäl kan du bli antagen på utbildningen endast om det finns lediga platser vid slutantagningen (så kallat andrahandsmottagande – frisök, se sid. 21).

Är du intresserad av att söka en utbildning utanför Utbildning Skaraborgs samverkansområde så kontakta din SYV. Du som bor i Essunga eller Grästorp ska kontakta din SYV för vidare information om dina möjligheter att söka gymnasieutbildning.

Du som bor i Västra Götaland har rätt att söka utbildning på Västra Götalandsregionens samtliga naturbruksskolor.

OBS! Om du blir andrahandsmottagen på en utbildning har du inte rätt till inackorderingsbidrag.
 Det finns undantag till denna grundregel – bör med din SYV vad som gäller.

Vad är gymnasiet?

Du som har avslutat grundskolan eller den anpassade grundskolan har rätt till en gymnasieutbildning. Gymnasieskolan består av totalt arton nationella program – tolv yrkesprogram och sex högskoleförberedande samt lärlingsprogram, introduktionsprogram, anpassad gymnasieskola och särskilda varianter och riksrekryterande utbildningar.

Gymnasieskolan är en treårig utbildning medan den anpassade gymnasieskolan är fyraårig. Gymnasieskolan är uppdelad i högskoleförberedande program och yrkesprogram.

Högskoleförberedande program

Förbereder dig för studier på högskola och universitet. När du läser ett högskoleförberedande program har du inget specifikt yrke när du går ut gymnasiet (däremot kan du självklart börja jobba direkt efter skolan).

Läs mer på sidan 12.

Yrkesprogram

Ger dig en yrkesutbildning så att du har möjlighet att börja arbeta direkt efter gymnasiet. Men om du vill kan du söka vidare till yrkeshögskola eller universitet/högskola.

Läs mer på sidan 14.

Tänk på att vissa utbildningar inom det estetiska området, spetsutbildningar och idrottsprogram kan ha särskilda antagningskrav och ibland tester.

Särskilda varianter/riksrekryterande utbildningar

Det finns utbildningar, ofta med speciella inriktningar eller riktade till idrottare, som ligger utanför de nationella programmen och inriktningarna.

Läs mer om dem på sidan 18-19.

Anpassad gymnasieskola

En fyraårig och frivillig gymnasieutbildning som vänder sig till dig som har gått anpassad grundskola och/eller uppfyller kraven för att få läsa på anpassad gymnasieskola. Det finns nio yrkesinriktade nationella program samt individuella program.

Läs mer på utbildningskaraborg.se.

ÄMNESÖVERSIKT

Alla nationella program: 2 500 - 2 800 poäng

YRKESPROGRAM
EKONOMIPROGRAMMET
ESTETPROGRAMMET
HUMANISTISKA PROGRAMMET
NATURVETENSKAPSPROGRAMMET
SAMHÄLLSVETENSKAPSPROGRAMMET
TEKNIKPROGRAMMET

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNER		HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM					
		YRKESPROGRAM	YRKESPROGRAM	YRKESPROGRAM	YRKESPROGRAM	YRKESPROGRAM	YRKESPROGRAM
Engelska	200	200	200	200	200	200	200
Historia	50	100	200	200	100	100	50
Idrott och hälsa	100	100	100	100	100	100	100
Matematik	100	200	100	100	300	200	300
Naturkunskap	50	100	100	100		100	
Religionskunskap	50	50	50	50	50	50	50
Samhällskunskap	50	200	100	100	100	100	100
Svenska eller Svenska som andraspråk	300	300	300	300	300	300	300
TOTALT GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNER	900	1 250	1 150	1 150	1 150	1 150	1 100
PROGRAMGEMENSAMMA KARAKTÄRSSÄMNER		350	150	350	450	300	400
YRKESÄMNER^{1) 2)}	1 600						
INRIKTNINGSÄMNER		300	400	400	300-400	350-450	300
PROGRAMFÖRDJUPNINGAR		300	500	300	200-300	300-400	400
INDIVIDUELLT VAL	200	200	200	200	200	200	200
GYMNASIEARBETE	100	100	100	100	100	100	100

1) Kursen engelska 6 för Hotell- och turismprogrammet och kursen svenska/svenska som andraspråk 2 för Barn- och fritidsprogrammet samt Vård- och omsorgsprogrammet ingår i yrkesämnena.

2) Då de olika yrkesprogrammen inte har samma antal poäng för programgemensamma ämnen, inriktningskurser och programfördjupningar ligger de här sammanslagna under begreppet yrkesämnena. Det sammanlagda antalet poäng är dock detsamma för alla yrkesprogram.

Inte behörig? Då finns hjälp.

Det kan finnas många anledningar till att man inte har behörighet för att komma in på gymnasiet. Men oavsett vilka anledningarna är finns det sätt du kan komplettera dina betyg på och få behörighet till utbildningen du vill gå.

Introduktionsprogram

Är du inte behörig att börja gymnasiet kan du gå ett introduktionsprogram. Vilket introduktionsprogram beror på vad du saknar och vilket program du söker.

Se mer på sidan 16.

Dispens för engelska

Om du, på grund av speciella förhållanden, inte haft möjlighet att delta i undervisningen i engelska och därför inte fått godkänt betyg i ämnet så kan du få dispens. Det är rektorn på den skola/ det program du valt som tar beslut gällande dispensen. Engelskan läser du sedan in under gymnasiet. Blankett för ansökan hittar du på utbildningskaraborg.se

Lovskola

Grundskolan ska erbjuda lovskola för elever som har svårt att uppnå behörighet till yrkesprogram på gymnasiet. Kontakta din skola för mer info. Du kan också prata med din SYV.

Annat modersmål

Har du annat modersmål än svenska och läser ett nationellt program har du möjlighet att få stöd. Tala med din SYV så hjälper hen dig.

På www.utbildningsguiden.skolverket.se finns korta texter om varje nationellt program och introduktionsprogrammen översatta till 15 olika språk.

PROGRAM

INRIKTNINGAR

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNEN

VAD LÄR JAG MIG?

OCH SEN DÅ?

Barn- och fritidsprogrammet	- Fritid och hälsa - Pedagogiskt och socialt arbete	Hälsopedagogik, Naturkunskap 1a2, Kommunikation, Lärande och utveckling, Människors miljöer, Pedagogiskt ledarskap, Samhällskunskap 1a2, Svenska 2 eller Svenska som andraspråk 2.	Du lär dig att planera, organisera och leda aktiviteter för både barn och vuxna. Flera av de yrken som programmet utbildar dig för handlar om människors hälsa. Därför är kunskap om hälsa och friskvård viktigt under utbildningen.	Du får grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Exempel på yrken: Sporthjälppersonal, personal på fritidsanläggningar, personlig tränare, barnskötare, elevassistent, personlig assistent, stöd och service för människor med funktionshinder, våktare.
Bygg- och anläggningsprogrammet	- Anläggningsfordon - Husbyggnad - Mark och anläggning - Måleri - Plåtslaget	Bygg och anläggning 1 och 2.	Du får även inblick i branschens olika yrken och lär dig en del om entreprenörskap samt hur du driver eget företag. Det läggs stor vikt vid arbetsmiljöfrågor.	Du får grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Exempel på yrken: Grävmaskinist, lastmaskinförare, golvläggare, murare, snickare, betongarbetare, beläggningsarbetare, järnvägstekniker, väg- och anläggningsarbetare, målare, plåtslagare.
Ekonomiprogrammet	- Ekonomi - Juridik	Företags ekonomi 1, Privatjuridik, Moderna språk, Psykologi 1.	Du studerar ekonomiska förhållanden i samhället, handel mellan länder och företagens roll och ansvar i en globaliserad värld. Utbildningen ger dig kunskaper om företagets roll i samhällsutvecklingen, lokalt, regionalt, nationellt och globalt.	Ekonomiprogrammet ger dig grundläggande och särskild högskolebehörighet för många utbildningar inom ekonomi, juridik och närliggande områden.
EI- och energiprogrammet	- Automation - Dator- och kommunikationsteknik - Elteknik - Energiteknik	Datorteknik 1a, Elektromekanik, Energiteknik 1, Mekatronik 1.	Du lär dig att installera, producera eller distribuera el, energi och vatten. Du får även utbildning i att underhålla samhällets informationsteknik, dator- och kommunikationsteknik.	Du får grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Exempel på yrken: Automationstekniker, processtekniker, industrielektriker, nätverkstekniker, teknisk säljare, servicetekniker, elektriker, hisstekniker, larmtekniker, drift- och underhållstekniker, driftoperatör, vattenmiljötekniker.
Estetiska programmet	- Bild och formgivning - Dans - Estetik och media - Musik - Teater	Estetisk kommunikation 1, Konstarterna och samhället.	Du får skapa, uppleva och tolka konst och kultur samt träna det estetiska hantverket.	Estetiska programmet är ett högskoleförberedande program men det finns också många folkhögskolor som har avancerade vidareutbildningar plus andra konst- och kulturutbildningar.
Fordons- och transportprogrammet	- Karosseri och lackering - Lastbil och mobila maskiner - Personbil - Transport	Fordons- och transportbranschens villkor och arbetsområden, Fordonsteknik – introduktion.	Du lär dig diagnostisera, reparera och ge service till olika fordon. Du kan också utbilda dig i hur man hanterar gods på lager och i terminaler eller transporterar gods eller personer.	Du får grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Exempel på yrken: Lagerarbetare, reservdelspecialist, bilskadereparatör, bilackörer, elektriker, hisstekniker, larmtekniker, personbilsmekaniker, buss- eller lastbilschaufför.
Försäljnings- och serviceprogrammet	- Ekonomi - Försäljning - Kundservice	Entreprenörskap, Personlig försäljning 1, Servicekunskap 1, Praktisk marknadsföring 1, Affärsutveckling och ledarskap, Branschkunskap inom handel, Handel och hållbar utveckling 1, Information och kommunikation 1, Inköp 1.	Du får kunskaper inom försäljning, inköp, varufördon, logistik, marknadsföring, och affärsutveckling. Samt administrativt och organisatoriskt arbete.	Du får grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Exempel på yrken: Ekonomiasistent, IT-administratör, marknads- eller redovisningsassistent, sekreterare, kundservice, konferens, reception, butikskommunikatör, eller företagssäljare, handlare, inköpare, speedtör, marknadsförare.
Hantverksprogrammet	- Färsnickeri - Flörst - Frisör, barberare och håir- och makeupstylist	Entreprenörskap, Hantverk – introduktion, Tradition och utveckling.	Du lär dig om hantverksprocessen, formgivning, företagande och service. Du tränar dig i att utveckla idéer och bedöma vilka material och maskiner du behöver. Du lär dig också att förstå och skapa ekonomisk lönsamhet i verksamheter.	Du får grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Exempel på yrken: Båttbyggare, inredningssnickare, möbelsnickare, flörst, frisör, stylist, inköpsassistent, sömmerska, textil och silversmed, glasblåsare, hovslagare, guld- eller tapetsérare, urmakare.
Hotell- och turismsprogrammet	- Hotell- och turism - Gästgivning - Språk	Besöksnäringen, Engelska 6, Entreprenörskap, Konferens och evenemang, Logi, Hållbar turism, Resmål och resvägar, Service och bemötande, Svenska, Svenska som andraspråk, Tillämpad programmering, Vårdningsservice.	Du får kunskaper inom service, bemötande, kommunikation, marknadsföring, försäljning, företagande, språk och resor. Du lär dig också om planering, organisation och ekonomi.	Du får grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Exempel på yrken: Hotellreceptionist, hufvud, konferensvärd, guide, rese-säljare, turistinformator.
Humanistiska programmet	- Kultur - Språk	Filosofi 1, Moderna språk, Människans språk 1.	Du lär dig om kultur, kunskap, historia och filosofi. Utbildningen utvecklar din språkliga säkerhet i tal och skrift samt din förmåga att förstå filosofiska tankar och diskutera etiska frågeställningar.	Utbildningen ger dig grundläggande och särskild högskolebehörighet för många utbildningar inom humaniora, språk och samhällsvetenskap.
Industri tekniska programmet	- Driftsäkerhet och underhåll - Processteknik - Produkt- och maskinteknik - Svetsteknik	Industri tekniska processer 1, Människan i industrin 1, Produktionskunskap 1, Produktionsutrustning 1.	Du lär dig om planering, design, tillverkning och drift. Samt att hantera avancerade tekniska system.	Du får grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Exempel på yrken: Automationsmekaniker, service- eller underhållsmekaniker, industrilackörer, laboratorietechniker, process- eller maskinoperatör, gjutare, maskin originalare, gjutare, tryckare, produktionsmekaniker, sågverksoperatör, verktygs- makare, verkstadsnickare.
International Baccalaureate	- Engelska - Matematik - Naturvetenskap - Språk	Ett 2-årigt program där undervisningsspråket är engelska. Svenska skolor erbjuder ett preparandår där kurserna tas från NA- och SA-programmens kursutbud med svenska nationella kurser, fast med engelska som undervisningsspråk.	Utbildningen ger dig grundläggande och särskild högskolebehörighet för många utbildningar inom humaniora, språk, samhällsvetenskap och naturvetenskap.	Utbildningen ger dig grundläggande och särskild högskolebehörighet för många utbildningar inom humaniora, språk, samhällsvetenskap och naturvetenskap.
Introduktionsprogrammet	- Individuellt alternativ - Programriktat val - Språkintrödnktion - Yrkesintroduktion	Utbildningen innehåller grundskoleämnen som du inte har godkända betyg i, kurser från nationella program och andra insatser som du behöver för din kunskapsutveckling.	Du får kunskaper inom de grundläggande ämnen du behöver för att bli behörig till ett nationellt program. Utbildningen utformas utifrån dina behov och förtusättningar.	Inget av programmen ger dig examen men du kan välja att läsa vidare på gymnasienivå eller annan utbildning. Eller söka arbete och praktik.
Marinteknikutbildningen	- El och elektronik - Service och reparation	Båttkunskap, Fritidsbåtteknik, Marin el och elektronik, Marintorteknik.	Du får kunskaper inom de grundläggande ämnen du behöver för att bli behörig till ett nationellt program. Utbildningen utformas utifrån dina behov och förtusättningar.	Du får grundläggande behörighet till yrkes- högskolan. Exempel på yrken: Båttbyggare, marintekniker, marin systemtekniker, motorman, befaren maskinpersonal.
Naturbruksprogrammet	- Djurvård - Hästhållning - Lantbruk - Naturturism - Skogsbruk - Trädgård	Biologi 1, Entreprenörskap, Naturbruk.	Du får förståelse för naturens mångfald och hur olika verksamheter påverkar naturen. Du läser bi a biologi, ekologi, teknik och ekonomi.	Du får grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Exempel på yrken: Djurvårdare, hästskötare, landsbygdsjänster, lantbruk, växtodling, jakt och viltvård, naturguidning, skogsmaskinförare, skogsvårdare.
Naturvetenskapsprogrammet	- Naturvetenskap - Naturvetenskap och samhälle	Biologi 1, Fysik 1a, Kemi 1, Moderna språk.	Du läser bi a matematik, kemi, fysik och biologi. Men utvecklar också ett naturvetenskapligt förhållningssätt där du lär dig att tänka kritiskt, resonera logiskt, lösa problem och göra systematiska iakttagelser.	Naturvetenskapsprogrammet är det program som ger dig de största möjligheterna att söka vidare till högre studier vid Sveriges högskolor och universitet.
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	- Bageri och konditori - Kök och servering	Hygien, Livsmedels- och näringskunskap 1, Bransch- kunskap inom restaurang och livsmedel, Service och bemötande 1.	Du får kunskaper inom matlagning, servering, måltiden som helhet, försäljning, service, hygien, näringslära, specialkost och alkoholservice.	Du får grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Exempel på yrken: Bagare, konditor, matinformator, säljare, köck, kallskänka, servitris eller servitör.
Samhällsvetenskaps- programmet	- Beteendevetenskap - Medier, information och kommunikation - Samhällsvetenskap	Filosofi 1, Moderna språk, Psykologi 1.	Du lär dig om livsmedelsproduktion, matlagning, servering, måltiden som helhet, försäljning, service, hygien, näringslära, specialkost och alkoholservice.	Utbildningen ger dig grundläggande och särskild högskolebehörighet för många utbildningar inom samhällsvetenskap och närliggande områden.
Teknikprogrammet	- Design- och produktutveckling - Informations- och medieteknik - Produktionsteknik - Samhällsbyggande och miljö - Teknikvetenskap	Fysik 1a, Kemi 1, Teknik 1.	Du läser bi a teknik, fysik, kemi och matematik med fokus på tekniska processer. Du lär dig förstå hur teknikutveckling sker i samhället samt om data, it och medieteknik.	Utbildningen ger dig grundläggande och särskild högskolebehörighet för många utbildningar inom teknikområdet. Du har även möjlighet att söka ett fjärde gymnasieår inom tekniskprogrammet.
VVS- och fastighetsprogrammet	- Fastighet - Kyl- och värmepumpsteknik - Ventilation - VVS	Praktisk ellära, Systemuppbyggnad, Värmelära, Verktygs- och materialhantering.	Du får kunskaper inom installation, reparation, drift, underhåll, reglerad teknik och energioptimering. Du får också kunskap i hur en fastighet, tekniska anläggningar och system förvaltas och underhålls.	Du får grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Exempel på yrken: Fastighetstekniker, fastighetsskötare, fastighetsvärd, kylmontör, kyltekniker, ventilationstekniker, montör inom VVS, industrirör eller isolering av tekniska installationer.
Vård- och omsorgsprogrammet	- Hälso- och sjukvård - Psykiatri - Äldreomsorg	Hälsopedagogik, Medicin 1, Etik och människans livsvillkor, Psykiatri 1, Psykologi 1, Samhällskunskap 1a2, Specialpedagogik 1, Svenska 2 eller Svenska som andraspråk.	Du får kunskaper inom hälsa, ohälsa, funktionsmedsättning, medicin, pedagogik och psykologi. Du får en helhets- syn på människan och förståelse av livsstilens betydelse för hälsan.	Du får grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Exempel på yrken: Funktionshinderområdet, hälso- och sjukvård, psykiatri, äldreomsorg, anställningsbar som undersköterska.

Snabbguide

OM GYMNASIESKOLORNAS PROGRAM OCH INRIKTNINGAR

PROGRAM

INRIKTNINGAR

PROGRAM	INRIKTNINGAR	De la Gardie gymnasiet	Drottning Blankas Gymnasium	Gymnasium Skövde	Katedralskolan	Lagmansgymnasiet	Lichron Teknikgymn.	NTI Gymnasiet	Ollingsgymnasiet	Praktiska Skövde	Realgymnasiet	Rudbecksgymnasiet	Vadsbogymnasiet	VG-regionens naturbruksskolor	Volvogymnasiet	Vänerygymnasiet Ollins	Allbergs gymnasiet
Barn- och fritidsprogrammet	- Fritid och hälsa	•	•	•	•	•	•	•	•G,T			•	•				•
	- Pedagogiskt och socialt arbete	•	•	•	•	•	•	•	•G			•	•				•
Bygg- och anläggningsprogrammet	- Anläggningsfordon	•	•	•	•	•	•	•	•G,T	•			•				•
	- Husbyggnad	•	•	•	•	•	•	•	•G,T	•*			•				•
	- Mark och anläggning	•	•	•	•	•	•	•	•G	•*			•				•
	- Måleri	•	•	•	•	•	•	•	•G	•*			•				•
	- Plåtslageri	•	•	•	•	•	•	•	•G	•*			•				•
Ekonomiprogrammet	- Ekonomi	•	•	•	•	•	•	•	•T			•	•				•
	- Juridik	•	•	•	•	•	•	•	•T			•	•				•
EI- och energiprogrammet	- Automation	•	•	•	•	•	•	•	•T			•	•				•
	- Dator- och kommunikationsteknik	•	•	•	•	•	•	•	•T			•	•				•
	- Elteknik	•	•	•	•	•	•	•	•T			•	•				•
	- Energiteknik	•	•	•	•	•	•	•	•T			•	•				•
Estetiska programmet	- Bild och formgivning	•	•	•	•	•	•	•	•S			•	•				•
	- Dans	•	•	•	•	•	•	•	•S			•	•				•
	- Estetik och media	•	•	•	•	•	•	•	•S			•	•				•
	- Musik	•	•	•	•	•	•	•	•S			•	•				•
	- Teater	•	•	•	•	•	•	•	•S			•	•				•
Fordons- och transportprogrammet	- Karosseri och lackering	•	•	•	•	•	•	•	•G,T	•		•	•				•
	- Lastbil och mobila maskiner	•	•	•	•	•	•	•	•G	•*		•	•				•
	- Personbil	•	•	•	•	•	•	•	•G,T	•*		•	•				•
	- Transport	•	•	•	•	•	•	•	•G,T	•*		•	•				•
Försäljnings- och serviceprogrammet	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•				•
	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•				•
	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•				•
Hantverksprogrammet	- Flöjter	•	•	•	•	•	•	•		•							•
	- Flörst	•	•	•	•	•	•	•		•*							•
	- Frisör, barberare och hår- och makeupstylist	•	•	•	•	•	•	•		•*							•
Hotell- och turismprogrammet	•	•	•	•	•	•	•	•									•
	•	•	•	•	•	•	•	•									•
Humanistiska programmet	- Kultur	•	•	•	•	•	•	•									•
	- Språk	•	•	•	•	•	•	•									•

PROGRAM	INRIKTNINGAR	De la Gardie gymnasiet	Drottning Blankas Gymnasium	Gymnasium Skövde	Katedralskolan	Lagmansgymnasiet	Lichron Teknikgymn.	NTI Gymnasiet	Ollingsgymnasiet	Praktiska Skövde	Realgymnasiet	Rudbecksgymnasiet	Vadsbogymnasiet	VG-regionens naturbruksskolor	Volvogymnasiet	Vänerygymnasiet Ollins	Allbergs gymnasiet
Industritekniska programmet	- Driftsäkerhet och underhåll	•	•	•	•	•	•	•	•G,T			•	•				•
	- Processsteknik	•	•	•	•	•	•	•	•G,T			•	•				•
	- Produkt- och maskinteknik	•	•	•	•	•	•	•	•G			•*	•				•
	- Svetssteknik	•	•	•	•	•	•	•	•G			•*	•				•
International Baccalaureate	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
Introduktionsprogrammen ²	- Individuellt alternativ	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	- Programinriktat val	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	- Språkintrouktion	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	- Yrkesintrouktion	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
Marinteknikutbildningen	- Service och reparation	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
Naturbruksprogrammet	- Djurvård	•	•	•	•	•	•	•	•Sp		•	•	•				•
	- Hästhällning	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•				•
	- Lantbruk	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•				•
	- Naturturism	•	•	•	•	•	•	•	•Sp		•	•	•				•
	- Skogsbruk	•	•	•	•	•	•	•	•Sp		•	•	•				•
- Trädgård	•	•	•	•	•	•	•	•Sp		•	•	•				•	
Naturvetenskapsprogrammet	- Naturvetenskap	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	- Naturvetenskap och samhälle	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	- Bageri och konditori	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	- Kök och servering	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
Samhällsvetenskapsprogrammet	- Beteendevetenskap	•	•	•	•	•	•	•	•G,T			•	•				•
	- Medier, information och kommunikation	•	•	•	•	•	•	•	•G,T			•	•				•
	- Samhällsvetenskap	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
Teknikprogrammet	- Design- och produktutveckling	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	- Informations- och medieteknik	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	- Produktionsteknik	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	- Samhällsbyggnad och miljö	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	- Teknikvetenskap	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
VVS- och fastighetsprogrammet	- Fastighet	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	- Kyl- och värmepumpsteknik	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	- Ventilation	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
- VVS	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•	
Vård- och omsorgsprogrammet	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•
	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•				•

•) inriktning som finns på skolan *) lärling ¹) spetsutbildning ²) i de flesta kommuner i Skaraborg finns möjlighet att läsa på ett IM-program
Ollingsgymnasiernas förkortningar: Göteborg – G, Skara – S, Sparresäter – Sp, Tibro – T.

HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM

Spännande studier för framtiden

Ett högskoleförberedande program förbereder dig för att studera vidare. Examen ger behörighet till olika universitets- och högskoleutbildningar samt självklart även till yrkeshögskolan.

Programmen är upplagda så att studierna påminner om hur det är att studera på högskola och universitet. Tänk därför på att högskoleförberedande program kan ha högre studietakt än vad du kanske är van vid från grundskolan. Å andra sidan läser du ämnen som du själv valt, vilket är motiverande.

Flera högskoleutbildningar kräver särskild behörighet. Därför bör du ta reda på vilken behörighet du behöver för att komma in på den högskoleutbildning du är intresserad av. Det kan till exempel vara kurser i matematik och naturvetenskapliga ämnen.

De högskoleförberedande programmen

EKONOMIPROGRAMMET	sid 46
ESTETISKA PROGRAMMET	sid 50
HUMANISTISKA PROGRAMMET	sid 54
NATURVETENSKAPSPROGRAMMET	sid 58
SAMHÄLLSVETENSKAPSPROGRAMMET	sid 62
TEKNIKPROGRAMMET	sid 66

Högskoleförberedande program = 2 500 poäng!

På www.utbildningsguiden.skolverket.se finns behörighetsvisaren – ett smart verktyg för att se vilka gymnasiekurser du behöver läsa för att bli behörig till olika högskoleutbildningar.

Vad krävs för att komma in?

Behörighetskraven för de högskoleförberedande programmen är: godkänt (lägst E) i engelska, matematik, svenska eller svenska som andraspråk samt godkända betyg i ytterligare nio ämnen.

- **EKONOMI-, HUMANISTISKA- OCH SAMHÄLLSVETENSKAPSPROGRAMMET**
Fyra av de nio ämnena ska vara geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap.
- **NATURVETENSKAPS- OCH TEKNIKPROGRAMMET**
Tre av de nio ämnena ska vara biologi, fysik och kemi.
- **ESTETISKA PROGRAMMET**
De nio ämnena är valfria.

Särskilda antagningskrav och tester

kan förekomma till utbildningar inom det estetiska området, spetsutbildningar och idrottsprogram.

Bra att veta

Gymnasiegemensamma ämnen

Ingår i alla gymnasieprogram men olika mycket beroende på vilket program du går. Ämnena är: Svenska/Svenska som andraspråk, Engelska, Matematik, Idrott och hälsa, Historia, Samhällskunskap, Religionskunskap och Naturkunskap.

Programgemensamma ämnen

Ger varje program sin speciella profil.

Programfördjupning

Ger dig möjlighet att specialisera och bredda dig ytterligare inom programmet du valt. Ämnena du kan läsa skiljer sig mellan gymnasieskolorna. Fördjupningarna är avsedda att ge dig en specifik behörighet till högskolan.

Inriktning

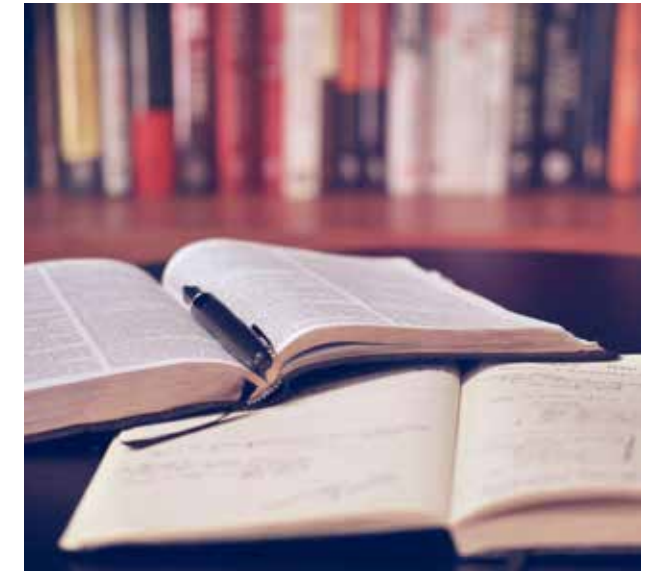
Är den väg du väljer inom programmet. Väljs oftast inför år två.

Gymnasiearbetet

Gör du i slutet av din utbildning. Det är en uppgift som ger 100 gymnasiepoäng som visar att du är förberedd för högskolestudier. Du måste ha betyg E i ditt gymnasiearbete för att få ut din examen.

Individuellt val

Betyder att du själv väljer 200 poäng med fria kurser från skolans urval. Kurser inom engelska, moderna språk och matematik ger meritpoäng om du söker till högskolan.

Meritvärde

Lägg ihop poängen för dina 16 eller 17* högsta betyg. Detta blir ditt meritvärde.

A = 20 p B = 17,5 p C = 15 p D = 12,5 p E = 10 p

*OBS! Du som läser moderna språk och har lägst betyget E får räkna detta som ett 17:e betyg. Eleverna tas in i turordning där högst betyg kommer in först.

Specifikation över alla kurser hittar du på resp programs sista sida!

YRKESPROGRAM

Anpassade efter arbetsmarknaden

Inom gymnasieskolan finns tolv nationella yrkesprogram. Efter utbildningen på ett yrkesprogram har du en yrkesexamen och kan börja jobba direkt om du vill. Alla yrkesprogram ger grundläggande högskolebehörighet.

Yrkesprogrammen samarbetar med näringslivet. Dels för att kunna ordna APL (arbetsplatsförlagt lärande) och lärlingsutbildningar, dels för att arbetslivet ska kunna vara med och påverka innehållet i din utbildning. Det innebär att utbildningarna delvis anpassas efter de kunskaper som är efterfrågade.

Efter din examen kan du välja att fortsätta att studera på en yrkeshögskola för att lära dig ännu mer om yrket. På yrkeshögskolan är utbildningarna oftast bara ett eller två år. Du kan även gå vidare till högskolestudier förutsatt att du inte har valt bort vissa kurser i svenska och engelska.

Yrkesprogrammen

BARN- OCH FRITIDSPROGRAMMET	sid 70
BYGG- OCH ANLÄGGNINGSPROGRAMMET	sid 74
EL- OCH ENERGIPROGRAMMET	sid 78
FORDONS- OCH TRANSPORTPROGRAMMET	sid 82
FÖRSÄLJNINGS- OCH SERVICEPROGRAMMET	sid 86
HANTVERKSPROGRAMMET	sid 90
HOTELL- OCH TURISMPROGRAMMET	sid 94
INDUSTRIOTEKNISKA PROGRAMMET	sid 98
NATURBRUKSPROGRAMMET	sid 102
RESTAURANG- OCH LIVSMEDELSPROGRAMMET	sid 106
VVS- OCH FASTIGHETSPROGRAMMET	sid 110
VÅRD- OCH OMSORGSPROGRAMMET	sid 114

Yrkesprogram = 2 700 eller 2 800 poäng

Vad krävs för att komma in?

Behörighetskraven för yrkesprogrammen är: godkänt (lägst E) i engelska, matematik, svenska eller svenska som andraspråk samt godkända betyg i ytterligare fem ämnen.

Särskilda antagningskrav och tester

kan förekomma till utbildningar inom det estetiska området, spetsutbildningar och idrottsprogram.

Bra att veta

Gymnasiegemensamma ämnen

Ingår i alla gymnasieprogram men olika mycket beroende på vilket program du går. Ämnena är: Svenska/Svenska som andraspråk, Engelska, Matematik, Idrott och hälsa, Historia, Samhällskunskap, Religionskunskap och Naturkunskap.

Programgemensamma ämnen

Ger varje program sin speciella profil.

Inriktning

På ditt program väljer du oftast inför år två. Inriktningen spetsar din utbildning ytterligare.

Programfördjupning

Ger dig möjlighet att specialisera och bredda dig ytterligare inom programmet du valt. Ämnena du kan läsa skiljer sig från gymnasieskola till gymnasieskola. Fördjupningarna är avsedda att ge dig en viss behörighet inom ett yrke.

Individuellt val

Betyder att du själv väljer 200 poäng med fria kurser från skolans urval. Kurser inom engelska, moderna språk och matematik ger meritpoäng om du söker till högskolan.

Gymnasiearbete

Gör du i slutet av din utbildning. Det är en uppgift som ger 100 gymnasiepoäng som visar att du är förberedd för arbete inom ditt yrkesområde. Du måste ha betyg E i ditt gymnasiearbete för att få ut din examen.

APL

Är en förkortning för arbetsplatsförlagt lärande. Under dina tre år på gymnasiet har du minst 15 veckors APL ute på ett företag. Då får du testa att använda dina kunskaper praktiskt inom ditt yrkesområde.

Lärlingsutbildning

Betyder att du genomför minst halva tiden av din utbildning på en arbetsplats. På skolan läser du de gymnasiegemensamma ämnena och viss annan teori. Du får samma yrkesexamen och grundläggande behörighet till högskola som om du gick på en skolförlagd utbildning.

Specifikation över alla kurser hittar du på respektive programs sista sida!

Meritpoäng

Lägg ihop poängen för dina 16 eller 17* högsta betyg. Detta blir ditt meritvärde.

A = 20 p B = 17,5 p C = 15 p D = 12,5 p E = 10 p

*OBS! Du som läser moderna språk och har lägst betyget E får räkna detta som ett 17:e betyg. Eleverna tas in i turordning där högst betyg kommer in först.

INTRODUKTIONSPROGRAMMEN

Ger möjlighet att komma in på de nationella programmen

Genom att välja ett av de fyra introduktionsprogrammen kan du som saknar behörighet få möjlighet att komma in på ett nationellt program eller börja jobba direkt efteråt. Du läser på heltid och följer en individuell studieplan.

Vilket program du väljer* beror på vad du vill läsa eller arbeta med när du är klar. Inget av programmen ger dig examen men studierna är på heltid och du studerar utifrån en individuell studieplan.

* På vissa skolor kan du inte själv välja utan blir placerad i det program som passar dina behov bäst.

De fyra programmen

Individuellt alternativ (IMA)

Är för dig som behöver extra hjälp för att kunna gå gymnasieskola eller kanske få ett arbete. Du saknar en stor del av de godkända betyg som krävs för att komma in på ett nationellt program. Utbildningen kan innehålla grundskoleämnen som du inte har godkända betyg i, kurser från nationella program och andra insatser som du behöver för din kunskapsutveckling. Utbildningen utformas utifrån dina behov och förutsättningar. Du söker programmet till din hemkommun via Utbildning Skaraborgs webbansökan.

Programinriktat val (IMV)

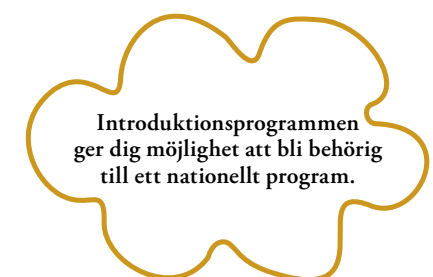
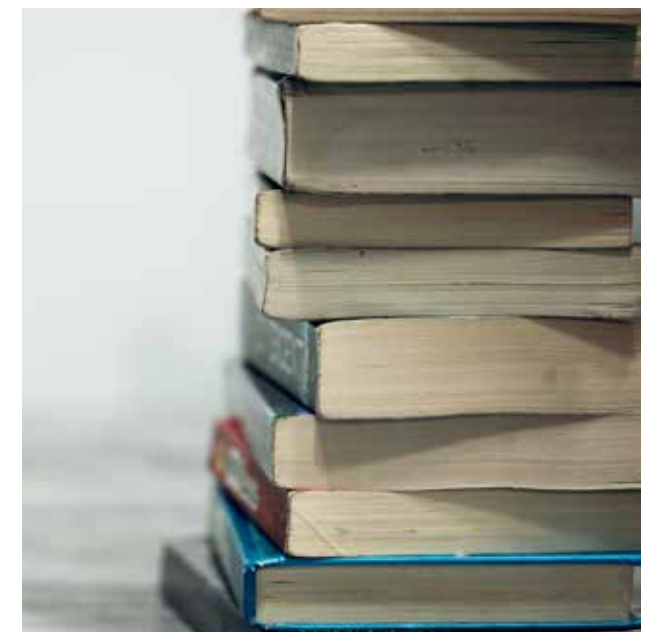
Programinriktat val är ett program för dig som vill läsa ett nationellt yrkes- eller högskoleförberedande program men saknar betyg i vissa behörighetsgivande ämnen. Under utbildningens gång får du följa det nationella programmet samtidigt som du läser de ämnen som saknas för behörighet. Målet är att du ska bli antagen till det nationella programmet så snart som möjligt. Du söker programmet via Utbildning Skaraborgs webbansökan. Urval sker på meritvärde. För att bli antagen ska du ha godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska eller matematik och fyra andra ämnen alternativt svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och tre andra ämnen.

Språkinträdning (IMS)

Är för dig som är nyanländ till Sverige, saknar godkända betyg för att gå ett nationellt program och behöver utbildning i svenska språket. Utbildningen ger undervisning i svenska men kan också innehålla andra ämnen från grundskolan, kurser från nationella program och kunskaper om hur det svenska samhället fungerar.

Yrkesintroduktion (IMY)

Yrkesintroduktion är för dig som vill ha en yrkesinriktad utbildning, men saknar godkända betyg för att gå på programinriktat val eller på ett yrkesprogram. Yrkesintroduktionen kan innehålla utbildning för att få arbete eller för att söka till ett yrkesprogram. Utbildningen kan t ex innehålla grundskoleämnen som du inte har godkända betyg i, kurser från yrkesprogram och arbetsplatsförlagt lärande. Du söker programmet via Utbildning Skaraborgs webbansökan. Urval sker på meritvärde.

Riksrekryterande utbildningar

Riksrekryterande utbildningar, som ligger utanför de nationella programmen och inriktningarna, har ofta särskilda behörighetskrav och urvalsprov. De får finnas inom yrkesprogram, estetisk spetsutbildning och som idrottsutbildning. På utbildningarna läser du, förutom programmets speciella ämnen, även gymnasiegemensamma ämnen. Du söker utbildningarna på samma villkor i hela landet. Mer information hittar du på utbildningsguiden.se. Du kan även fråga din SYV.

Spetsutbildningar

På en spetsutbildning breddar och fördjupar du dina kunskaper i teoretiska ämnen som matematik, samhällsvetenskap, ekonomi eller humaniora. Utbildningarna är till för dig som brinner extra för ett ämne och är beredd på en mycket hög studietakt. Under utbildningen läser du ofta universitetskurser.

Läs mer på spetsutbildningar.se eller fråga din SYV.

Estetiska spetsutbildningar

Utbildningar som är koncentrerade mot en estetisk inriktning. Tanken är att du i nära samarbete med en högskola ska bredda och fördjupa dina kunskaper. Estetiska spetsutbildningar ligger inom ramen för det estetiska programmet. Fråga din SYV om du vill veta mer.

Flygteknikutbildningen

För dig som vill arbeta som mekaniker för flygplan eller helikoptrar. Du lär dig hur flygplan och helikoptrar fungerar, hur de är konstruerade och hur man felsöker och reparerar dem.

Marinteknikutbildningen

För dig som vill arbeta som båtbyggare, marintekniker eller marin systemtekniker. Du lär dig hur olika fartyg som används som fritidsbåtar fungerar, hur motorer, system och utrustning är konstruerade och hur man reparerar fritidsbåtar.

Samiska näringar

För dig som vill arbeta som rennärings, samiskt hantverk, samisk matkultur och turism. Du lär dig hur man tillvaratar naturens resurser och förvaltar det samiska kulturarvet; betesresurserna, markerna, vilt och fiske.

Sjöfartsutbildningen

För dig som vill arbeta som befattningshavare inom däck- eller maskinavdelningen ombord på handelsfartyg. Du har också möjlighet att läsa kurser som förbereder för högskolestudier till fartygsbefäl och maskinbefäl. Du lär dig om fartygs drift och underhåll, om olika fartygstyper och lasthantering. Utbildningen ger förståelse för hur det är att arbeta som sjöman, ofta med långa resor.

Tågteknikutbildningen

För dig som vill arbeta som tågmekaniker eller underhållsmekaniker. Du lär dig hur tåg och andra spårbundna fordon fungerar, är konstruerade och hur man felsöker, reparerar och servar fordonen.

Yrkesdansarutbildningen

Har inga inriktningar men ger dig möjlighet att specialisera dig i klassisk balett eller modern nutida dans. Målet för utbildningen är att du ska kunna anställas som dansare på nationella och internationella dans- och balettscener. Kungliga Svenska Balettskolan i Stockholm ger utbildningen. För ytterligare information, kontakta skolan direkt: kungligasvenskabalettskolan.stockholm.se

Idrott och studier

Kanske är du riktigt duktig i någon idrott och vill elitsatsa. Samtidigt vill du inte missa skolan. Som tur är går det att kombinera studier och idrott.

Det finns två varianter av idrottsutbildningar på gymnasial nivå: Riksrekryterande idrottsutbildning (RIG) är riksrekryterande vilket betyder att du söker dem på samma villkor i hela landet. Ansökan gör du genom ditt specialidrottsförbund men du söker även till gymnasieskolans program. En nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) är lokal/regional. Utbildningen sker i samarbete mellan skolan och ett specialidrottsförbund.

Du som söker till en idrottsutbildning måste göra TVÅ ansökningar. Du måste söka nationellt program på samma sätt som alla andra elever via ansökningswebben och du måste ha tillräckliga meritvärden för att komma in på programmet. Dessutom måste du göra ännu en ansökan till din idrott genom ditt specialidrottsförbund, som avgör om du har tillräckliga idrottsliga meriter.

Läs mer på rf.se, eller prata med din SYV.

International Baccalaureate, IB

International Baccalaureate Diploma Programme är en internationell examen som ger behörighet till universitet och högskolor i över 70 länder. Undervisningsspråket är engelska. Kurserna under det första preparandåret tas från Naturvetenskapliga- och Samhällsvetenskapliga programmens kursutbud. Under de följande två IB-åren väljer du sex kurser enligt IB:s internationella läroplan.

Mer information om International Baccalaureate finns på utbildningsguiden.skolverket.se eller ibo.org

Särskilda varianter

En särskild variant är en utbildning där skolan har skapat en egen variant, inte sällan utifrån specialistkompetens i lärarkåren eller i samarbete med det lokala näringslivet. Utbildningarna kan ha särskilda antagningskrav. Särskilda varianter inom det estetiska området får bara finnas på högskoleförberedande program.

Läs mer på utbildningsguiden.skolverket.se eller fråga din SYV.

För dig med funktionsnedsättning

I Göteborg, Kristianstad, Stockholm och Umeå finns riksgymnasier för dig som är svårt rörelsehindrad. Här får du behandling, träning och elevhemsboende för att kunna genomföra din utbildning. Är du hörselskadad eller döv finns tre gymnasieskolor i Örebro med anpassad utbildning. Fråga gärna din SYV om mer information eller surfa in på Specialpedagogiska myndigheten spsm.se, Riksgymnasierna rgrh.nu eller orebro.se/riks-gymnasiet

Sista ansökningsdag är runt den 15/1 för RGRH och runt den 15/2 för RGD/RGH, titta på skolornas hemsidor för att se aktuellt datum.

RGRH Riksgymnasiet rörelsehindrade
RGD/RGH Riksgymnasiet för döva och hörselskadade

Internationellt erkänd studentexamen

Utbildningarna kan ha särskilda förkunskapskrav och ibland även antagningsprov.

Många varianter på utbildningar att hålla reda på? Din SYV hjälper dig att reda ut begreppen.

Vård- och omsorgscollege

Välj Vård- och omsorgsprogrammet vid någon av skolorna inom Utbildning Skaraborg, så vet du att du får en bra utbildning med hög kvalitet som öppnar dörren till många spännande och intressanta jobb.

Vad är vård- och omsorgscollege?

- En kvalitetsstämpel på vård- och omsorgsutbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå.
- Ett nära samarbete mellan skolor och arbetsgivare som säkerställer en hög kvalitet och gör att utbildningen anpassas efter de behov som finns på arbetsplatserna.
- En samverkan mellan utbildning och arbetsliv som ökar anställningsbarheten för eleverna.

Certifierade Vård- och omsorgscollege-skolor i Skaraborg är:

De la Gardiegymnasiet, Lidköping
Gymnasium Skövde Västerhöjd, Skövde
Katedralskolan, Skara
Drottning Blankas Gymnasieskola, Skövde
Praktiska gymnasiet, Skövde
Rudbecksgymnasiet, Tidaholm
Vadsbogymnasiet, Mariestad
Ållebergsgymnasiet, Falköping

För mer information vo-college.se

Teknikcollege

Väljer du en Teknikcollegeutbildning så vet du att du lär dig det som företagen behöver – det gör det lättare för dig att få ett bra och spännande jobb.

foto: Kajsa, Studio Thorén

Vad är teknikcollege?

- En kvalitetsstämpel på teknik- och industritekniska utbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå.
- Ett nära samarbete mellan skolor och företag som säkerställer en hög kvalitet och gör att utbildningen anpassas efter de lokala företagens behov.
- Teknikcollege ökar anställningsbarheten för eleverna.

Certifierade Teknikcollegeskolor i Skaraborg är:

De la Gardiegymnasiet, Lidköping
Gymnasium Skövde, Skövde
Lagmansgymnasiet, Vara
Lichron Teknikgymnasium, Skövde
Vadsbogymnasiet, Mariestad
Volvogymnasiet, Skövde
Ållebergsgymnasiet, Falköping

För mer information teknikcollege.se

Studera i en annan kommun utanför Skaraborg

Precis som du kan välja mellan många program kan du även söka din utbildning i en annan kommun. Men det görs skillnad i rätten att få sin ansökan beviljad och att bli mottagen i första eller andra hand.

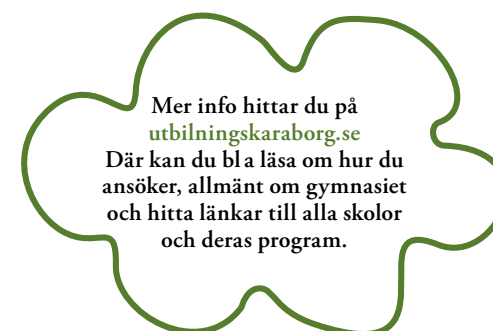
Förstahandsmottagning

- Det nationella programmet eller inriktningen du vill gå finns inte i din kommun/samverkansområde.
- Riksrekryterande utbildningar,
läs mer på sidan 18.
- Fristående gymnasieskola.
- Program i kommuner som din kommun har avtal med – hör med din SYV.

- Riksidrottsgymnasiet,
läs mer på sidan 19.

Andrahandsmottagning/ingen garanti

- Frisök: Om du vill läsa i en annan kommun, även om utbildningen finns i din egen, kan du söka i valfri kommun. Då kommer du in i mån av plats. Kommunens egna ungdomar, sökanden från andra kommuner som inte erbjuder utbildningen och de med särskilda skäl har förtur. Vad det gäller inackorderingstillägg och andra ekonomiska frågor så prata med din SYV – hen kan alltid hjälpa dig.
- Bättre resväg, social situation etc kan vara anledning att söka sig till en annan kommun. Du har dock ingen garanti för att din ansökan beviljas.

Mer info hittar du på utbildningskaraborg.se
Där kan du bli läsa om hur du ansöker, allmänt om gymnasiet och hitta länkar till alla skolor och deras program.

Hur söker jag som inte går i grundskolan?

Har du behörighet och kan börja gymnasieutbildning före den 1 juli det år du fyller 20, kan du söka gymnasiet. Men du får inte redan ha avslutat ett gymnasieprogram. Personlig kod till ansökan på nätet eller ansökningsblankett får du hos närmaste SYV eller i kontakt med Utbildning Skaraborgs antagningskansli.

Pengar när jag pluggar

Studiebidrag: Får du automatiskt. Du får studiebidraget tidigast från och med kvartalet efter att du fyllt 16 år och till och med vårterminen det år du fyller 20. Skolk kan innebära att bidraget dras in. År 2023 var bidraget 1 250 kr/mån.

Reseersättning: Ansöks genom skolan. Resvägen ska vara minst sex kilometer mellan hem och skola eller praktik (APL).

Extra tillägg: Om din familj behöver mer bidrag, kan du ansöka om extra tillägg hos CSN (Centrala studiestödsnämnden). Det är din och dina föräldrars ekonomi som styr. Bidraget var 2023 mellan 285-855 kr/mån.

Studiemedel/studielån: Om du fyllt 20 år kan du ansöka om studiemedel hos CSN.

Inackorderingstillägg: Har du långa restider eller måste flytta hemifrån för att plugga kan du söka inackorderingstillägg. Går du kommunal skola i en annan kommun söker du tillägget i din egen kommun. Studerar du på en friskola eller riksidrottskola och har minst två timmars resväg söker du hos CSN.

Huvudregeln är att du inte får tillägg om det du pluggar finns där du bor och du kommit in genom frisök, eller om CSN anser att du kan plugga det du gör i din hemkommun. Men det kan finnas undantag – tveka inte att fråga din SYV.

För mer information csn.se

Ållebergsgymnasiet, Falköping

www.allebergsgymnasiet.se

Barn- och fritidsprogrammet

Fritid och hälsa
Pedagogiskt och socialt arbete

Bygg- och anläggningsprogrammet

Husbyggnad

Ekonomiprogrammet

Ekonomi
Juridik

El- och energiprogrammet

Elteknik

Estetiska programmet

Bild och formgivning
Musik

Fordons- och transportprogrammet

Karosseri och lackering
Personbil

Försäljnings- och serviceprogrammet

Industri tekniska programmet

Produkt- och maskinteknik
– träteknik (Kinnarps)

Introduktionsprogrammen

Naturvetenskapsprogrammet

Naturvetenskap

Samhällsvetenskapsprogrammet

Beteendevetenskap
Medier, information och kommunikation
Samhällsvetenskap

Teknikprogrammet

Design- och produktutveckling
Informations- och medieteknik
Samhällsbyggande och miljö

Vård- och omsorgsprogrammet

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Ållebergsgymnasiets ledord är "Kunskap, Trivsel och Kvalitet" och sammanfattar på ett bra sätt skolan och dess utbildningar. Både elever och personal trivs mycket bra hos oss. Våra lärare har mycket stor ämneskompetens och andelen behöriga lärare är hög.

Välkommen!

Vi erbjuder moderna lokaler med fräscha lektionssalar samt en stor entréhall med cafeteria. Vi har bibliotek, miniaulor och stora elevytor för egna studier, socialt häng och mycket annat. Missa inte möjligheten att, förutom dina studier, engagera dig i skolans elevkår. Du kan också anmäla dig för att bli elevambassadör och representera skolan vid olika evenemang.

I nära samverkan med arbetslivet

Våra utbildningar sker i nära samarbete med näringslivet, något som ytterligare höjer kvaliteten på lärandet.

Specialidrott

För dig som vill kombinera studier med idrott ges stora möjligheter. Skolan erbjuder utbildning för vidare elitsatsningar inom fotboll (NIU). Vi har dessutom Sveriges enda riksidsrottsgymnasium för volleyboll (RIG).

Din framtid – vårt uppdrag

Vi är övertygade om att du kommer att trivas hos oss, så ta chansen att bli en "stolt Ållebergare". Kontakta oss så kan vi berätta mer, eller ännu hellre... kom och se hur vi har det! Vi vill vara en plats att längta till för elever och lärare.

"En plats att längta till."

Adress Fredriksbergsvägen 36
521 44 Falköping
Tel 0515-88 60 00
E-post alleberg@falkoping.se

Studie- och yrkesvägledare
Anna Sandén, tel 0515-88 62 98
Camilla Bergman, tel 0515-88 63 17
Sofie Larsson, tel 0515-88 63 19
Thomas Huss, tel 0515-88 62 97

Olingsgymnasiet, Götene

www.olingsgymnasiet.se

Skolan där du möts av kämparglöd, rörelse och laganda – vare sig det är på fotbollsplanen eller i klassrummet. Olingsgymnasiet Götene är en plats där drömmar får ta plats och där studiemål förverkligas. Vill du lira fotboll som Asllani, starta egen bilverkstad eller kanske bli nästa statsminister? Då är detta skolan för dig!

Låt dina drömmar ta plats

Olingsgymnasiet är den lilla skolan där allt blir möjligt – ett tryggt och inspirerande komplement till de större skolorna helt enkelt. Vi brinner för att din gymnasietid ska vara ett minne för resten av livet och vårt mål är att erbjuda utbildningar i toppklass – vilken väg du än väljer efteråt.

På Olingsgymnasiet Götene erbjuder vi både högskole- och yrkesförberedande program samt vår specialutformade idrottsprofil.

Meritpoäng och utökade kurser

För maximalt med meritpoäng kan du utöka dina studier hos oss och läsa Matematik 2, Engelska 7 och Moderna språk steg 3 och 4.

Entreprenörskap

I kursen Entreprenörskap får du möjlighet att starta, driva och avveckla ett UF-företag. Vi erbjuder Entreprenörskap som individuellt val eller som utökad kurs.

Olins idrottsprofiler

Du som går på Olingsgymnasiet Götene har möjlighet att kombinera studierna med en idrott du älskar och vill utvecklas inom. Välj mellan e-sport, fotboll eller handboll. Du tränas tre gånger i veckan av erfarna instruktörer med långa meritlistor. Dessutom missar du ingen skoltid då ditt schema anpassas utifrån din utbildning och din idrottsprofil.

Besök

Kom gärna och skugga hos oss – ett perfekt tillfälle att lära känna skolan, eleverna och personalen. Boka via info@olingsgymnasiet.se

Adress Hagagatan 8
533 32 Götene
Postadress Box 45
532 21 Skara

Tel 0511-168 00
E-post info@olingsgymnasiet.se
Studie- och yrkesvägledare
syv@olingsgymnasiet.se

Barn- och fritidsprogrammet

Fritid och hälsa
Pedagogiskt och socialt arbete

Bygg- och anläggningsprogrammet

Husbyggnad
Mark och anläggning
Plåtslageri

Fordons- och transportprogrammet

Personbil
Transport

Industri tekniska programmet

Processteknik
Produkt- och maskinteknik

Samhällsvetenskapsprogrammet

Beteendevetenskap

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Öppet hus
Onsdag 15 november
kl 18–20

Öppet hus
Lördag 25 november
kl 10–13

DLG är en av Sveriges största gymnasieskolor, ändå lyckas vi göra de olika utbildningarna personliga. Hos oss är alla elever unika. Hemvisterna har vi skapat för att ge dig som elev bästa möjliga förutsättningar, studiero och trygghet. Våra elever säger ofta att studielandskapen är som en liten skola i den stora. Lokalerna är ljusa, fräscha och anpassade efter verksamhetens behov.

Det är lättare att göra en stor skola liten än tvärtom. Som elev på De la Gardiegymnasiet kan du träffa enormt mycket människor eller välja att till största delen hålla dig till programmets studielandskap och salar. De olika programmen har sin egen hemvist, det vill säga ett studielandskap där man har nära till sina lärare och de klassrum som används i undervisningen.

De la Gardiegymnasiet har engagerade och behöriga lärare som utmanar och motiverar dig under dina tre år på skolan. Hos oss är alla elever viktiga och det finns olika typer av stöd för att du ska kunna lyckas med dina studier.

Centralt på skolan finns ett modernt skolbibliotek i två våningar. Där kan du få hjälp av våra kunniga bibliotekarier, du kan plugga på egen hand och även boka rum för grupparbete. För att kunna stötta dig vid behov är det lätt att få kontakt med vår elevhälsa (skolsköterska, kurator, specialpedagog, skolläkare och skolpsykolog).

Skolrestaurang

Det är viktigt med en bra skollunch för att få energi till dina studier. Skolmaten håller hög klass och lagas direkt på skolan, det finns alltid flera maträtter att välja mellan.

Dator i undervisningen

Datorn används inom all undervisning, oavsett program. Via vår lärplattform når du kurser och uppgifter och kan lätt få kontakt med dina lärare.

Engagerade elever

Engagemanget är stort på skolan och många väljer att engagera sig i de olika elevföreningarna. Elevkåren på De la Gardiegymnasiet är en av Sveriges största, nästan alla elever är medlemmar.

I samband med skolstart anordnas Spirit Weeks. Två veckor fulla med roliga aktiviteter, inte bara för nya elever, utan för alla elever på skolan.

Syftet med Spirit Weeks är att, förutom att ha riktigt roligt, stärka samhörigheten på

skolan och få nya och gamla elever att lära känna varandra. Vill du påverka din skolgång finns det flera vägar. Elevinflytande sker framförallt i klassrummet och det finns också flera forum på olika nivåer för att du ska kunna påverka din utbildning.

Besök oss

Utöver vårt öppna hus kan du besöka oss under en dag. Ta kontakt med din studie- och yrkesvägledare så hjälper de dig att boka ett tillfälle.

Om du blir nyfiken och vill läsa mer om De la Gardiegymnasiet och våra olika program, besök www.delagardie.se

DLG – delaktighet
laganda glädje

Öppet hus
Onsdag 15 november
kl 17–20

Adress Stenportsgatan 21
531 50 Lidköping
Tel 0510-77 07 00,
E-post dlgreception@edu.lidkoping.se

Studie- och yrkesvägledare
Linda Adolfsson, tel 0510-77 01 95
linda.adolfsson@edu.lidkoping.se
Sofia Holm, tel 0510-77 02 96
sofia.holm@edu.lidkoping.se
Lotta Svensson, tel 0510-77 06 86
lotta.svensson@edu.lidkoping.se
Emma Törnberg, tel 0510-77 14 35
emma.tornberg@edu.lidkoping.se

Barn- och fritidsprogrammet

Fritid och hälsa
Pedagogiskt och socialt arbete

Bygg- och anläggningsprogrammet

Husbyggnad
Mark och anläggning
Måleri

Ekonomiprogrammet

Ekonomi
Juridik

EI- och energiprogrammet

Automation
Elteknik

Estetiska programmet

Bild och formgivning
Estetik och media
Musik

Fordons- och transportprogrammet

Personbil

Försäljnings- och serviceprogrammet

Hantverksprogrammet
Frisör, barberare och hår- och
makeupstylist

Industri tekniska programmet

Svetsteknik

Introduktionsprogrammen

Naturvetenskapsprogrammet

Naturvetenskap
Naturvetenskap och samhälle

Restaurang- och livsmedelsprogrammet

Bakeri och konditori (lärling)
Kök och servering

Samhällsvetenskapsprogrammet

Beteendevetenskap
Medier, information
och kommunikation
Samhällsvetenskap

Teknikprogrammet

Design och produktutveckling
Informations- och medieteknik
Teknikvetenskap

VVS- och fastighetsprogrammet

VVS

Vård- och omsorgsprogrammet

Observera att program- och
inriktningsutbudet kan förändras.
För att se det senaste program-
utbudet på skolan, se
www.utbildningskaraborg.se

Vadsbogymnasiet, Mariestad

www.vadsbogymnasiet.se

Barn- och fritidsprogrammet

Pedagogiskt och socialt arbete

Bygg- och anläggningsprogrammet

Husbyggnad

Ekonomiprogrammet

Ekonomi
Juridik

El- och energiprogrammet

Elteknik
Automation

Försäljnings- och serviceprogrammet

Industri tekniska programmet

Produkt- och maskinteknik
Svetssteknik

Introduktionsprogrammen

Marinteknikutbildningen

(riksrekryterande)
Service och reparation

Naturvetenskapsprogrammet

Naturvetenskap
Naturvetenskap och samhälle

Samhällsvetenskapsprogrammet

Beteendevetenskap
Samhällsvetenskap

Teknikprogrammet

Design och produktutveckling
Produktionsteknik
Teknikvetenskap

Vård- och omsorgsprogrammet

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Vadsbogymnasiet är en trygg skola med goda relationer mellan lärare och elever. För oss är det viktigt att du har studier under din skoldag och fokus på lärande. På Vadsbogymnasiet vill vi att du ska bli ditt bästa jag, vi ger dig stöd och utmaningar i din utbildning utifrån dina förutsättningar och dina behov. För att du ska få en bra start på dina gymnasiestudier får du som ny elev på Vadsbogymnasiet en introduktion med bland annat tips på studieteknik och utbildning i våra digitala verktyg.

Idrottsspecialisering

Vadsbogymnasiet erbjuder flera olika möjligheter att kombinera dig väl förberedd för vidare studier eller jobb efter dina år hos oss. Att lära dig att ta eget ansvar och växa inför din kommande framtid är en viktig del under din gymnasietid. Hoppas vi ses till hösten!

Certifierade utbildningar

Utbildningarna på Vadsbogymnasiet håller hög kvalitet, det syns bland annat genom våra certifieringar. Teknikprogrammet och industri tekniska programmet är anslutna till Teknikcollege. Det innebär att utbildningarna har nära samarbete med näringslivet. Detsamma gäller för vård- och omsorgsprogrammet som är certifierat av Vård- och omsorgscollege. El- och energiprogrammet är certifierat av ETG-College, vilket innebär att eleverna har en del av sin lärlingstid inkluderad i studietiden. Bygg- och anläggningsprogrammet är en rekommenderad branschskola av Byggnadsindustrins yrkesnämnd. Du som elev får branschspecifika certifikat som du har nytta av i yrkeslivet. Certifieringar, starkt fokus på arbetsplatsförlagt lärande och entreprenörskap samt tätt samarbete med det lokala näringslivet garanterar hög nivå på utbildningarna – detta bidrar till att många får jobb direkt efter gymnasiet.

Din framtid

Vadsbogymnasiet mÅlsättning är att du som elev ska känna dig väl förberedd för vidare studier eller jobb efter dina år hos oss. Att lära dig att ta eget ansvar och växa inför din kommande framtid är en viktig del under din gymnasietid. Hoppas vi ses till hösten!

Kom gärna på besök

Vill du skugga en elev på Vadsbogymnasiet för en dag? Kontakta SYV på din högstadieskola och få hjälp med att boka in skuggning på något eller några av våra program.

Öppet hus
Torsdag 16 november
kl 16.30–19.30

Adress Drottning Kristinas väg 50
542 44 Mariestad
E-post vadsbogymnasiet@mariestad.se

Studie- och yrkesvägledare
AnnaKarin Malmén,
tel 0501-75 56 13
Catrin Johansson,
tel 0501-75 56 14

Vänergymnasiet Olins, Mariestad

www.olinsgymnasiet.se

I centrala Mariestad, med utsikt över Väneren, ligger Vänergymnasiet Olins Mariestad. Här kan du läsa yrkesförberedande program inom fordon och restaurang. När du slår upp dörrarna till skolan möts du av doften av nybakat bröd och ett svagt muller från verkstaden.

Vi rustar dig för framtiden

Vänergymnasiet blev en del av Olinsgymnasiet sommaren 2022 och heter därför numera Vänergymnasiet Olins Mariestad. Vi är den lilla skolan där allt blir möjligt – ett tryggt och inspirerande komplement till de större skolorna helt enkelt. På Vänergymnasiet Olins brinner vi för att din gymnasietid ska vara ett minne för resten av livet och vårt mål är att erbjuda utbildningar i toppklass – vilken väg du än väljer efteråt.

Fordons- och transportprogrammet

Inriktning Lastbil och mobila maskiner (Tungmek)

Är lastbilar och maskiner ett stort intresse för dig? Inriktningen "Tungmek" ger dig god teknisk förståelse och färdigheter i service, underhåll och felsökning i tunga fordon. Inriktningen är den enda branschgodkända enligt QMT i Skaraborg. Det betyder att det är en extra kvalificerad utbildning.

Inriktning Personbil

Gillar du att meka med olika motorer? Här får du lära dig om mekaniken bakom lätta fordon och att reparera dem! Inriktningen ger dig kunskaper inom diagnostik, reparation och service samt hantering av datautrustning och elektroniska mätinstrument.

Inriktning Transport

Vill du sitta bakom ratten? Här får du lära dig trafik kunskap, transportsystem och logistik för arbete som yrkesförare. Du lär dig köra, lasta, lossa och hantera gods på ett säkert, effektivt och hållbart sätt.

Utbildningen erbjuder även möjlighet till flera körkortsbekräftelser och yrkeskompetensbeviset för att du ska kunna arbeta som yrkesförare efter avslutad utbildning.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet

Inriktning Bageri och konditori

Gillar du kombinationen att baka och skapa? Här får du arbeta med både moderna och traditionella hantverksmetoder samt olika råvaror när du bakar allt från matbröd och bullar till desserter och brölloppstårter. Du får dessutom lära dig att göra spännande konfektyr- och chokladkreationer.

Inriktning Kök och servering

Gillar du att skapa upplevelser genom mat? Här får du kunskaper inom matlagning i restaurang, servering och bar. Du får även möjlighet att testa på branschen i vår egen utbildningsrestaurang Vänerskutan, som är öppen för allmänheten.

Inriktningen erbjuder följande fördjupningar i årskurs 3:

- Kock
- Servitör/Servitris och Bartender

Besök

Kom gärna och skugga hos oss – ett perfekt tillfälle att lära känna skolan, eleverna och personalen. Boka via info@olinsgymnasiet.se.

Fordons- och transportprogrammet
Lastbil och mobila maskiner
Personbil
Transport

Restaurang- och livsmedelsprogrammet
Bageri och konditori
Kök och servering

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Öppet hus
Lördag 11 november
kl 10–14

Adress Hantverkaregatan 7
542 32 Mariestad
Postadress Box 45 532 21 Skara
Tel 0511-168 00
E-post info@olinsgymnasiet.se

Studie- och yrkesvägledare
E-post syv@olinsgymnasiet.se

Västra Götalandsregionens naturbruksskolor

www.vgregion.se/naturbruk

Naturbruksgymnasiet Svenljunga
Box 193
512 24 Svenljunga
Tel. 010-455 08 30
www.vgregion.se/gym_svenljunga
Inriktningar: Skogbruk och Naturturism, IMV och IMY i mån av plats.

Naturbruksgymnasiet Sötåsen
545 91 Töreboda
Tel. 010-455 08 30
www.vgregion.se/gym_sotasen
Inriktningar: Djurvård, Lantbruk och Trädgård, IMV och IMY i mån av plats.

Axevall Hästcentrum
(en del av Sötåsen)
539 92 Axvall
Tel. 010-455 08 30
www.vgregion.se/gym_axevalla
Inriktning: Hästhållning, IMV och IMY i mån av plats.

Naturbruksgymnasiet Uddetorp
532 96 Skara
Tel. 010-455 08 30
www.vgregion.se/gym_uddetorp
Inriktningar: Lantbruk, IMV och IMY i mån av plats.

Besök gärna
www.vgregionen.se/naturbruk
för aktuell information om utbildningar.

Naturbruksprogrammet är till för dig som är intresserad av djur, natur, teknik, miljö, lantbruk, trädgård och skog. Utbildningen varvar teori och praktik. Innehållet i din utbildning utformar du i hög grad själv.

Arbetsplatsförlagt lärande – APL/lärlingsutbildning

En del av utbildningen gör du i form av praktik på arbetsplatser (arbetsplatsförlagt lärande), vilket skapar goda kontakter med näringen. Det finns möjlighet att göra APL både i Sverige och utomlands.

Arbete eller studier

Efter Naturbruksprogrammet kan du börja jobba direkt eller läsa vidare på högskolan. Inom ramen för naturbruksprogrammet kan du välja att läsa till grundläggande högskolebehörighet. Du har också möjlighet att läsa kurser som ger särskild behörighet till högskolan. För dig som också vill läsa in naturvetenskaplig behörighet finns möjlighet att göra det. Kontakta respektive skola för mer utförlig information.

Bo på skolan

Naturbruksskolorna erbjuder dig möjlighet att bo på internat, en boendeform som ger gemenskap och vänner för livet. Hör gärna av dig. Du är alltid välkommen att besöka oss!

Våra elever gick hela vägen till SM med sitt UF-företag.

Öppet hus – läs mer på www.vgregion.se/naturbruk eller se katalogens baksida.

Adress Naturbrukskansliet och Antagningskansliet
Regionens Hus,
541 80 Skövde
Tel 010-455 08 30
Fax 010-441 30 50
E-post naturbrukskansliet@vgregion.se

Studie- och yrkesvägledare
Svenljunga, Jessica Brobjer 072-206 38 82
Sötåsen och Axevall hästcentrum,
Annette Tivenäs 073-801 63 38
Uddetorp, Madelaine Bergman
070-082 43 51

Katedralskolan, Skara

www.katedralskolan.nu

Katedralskolan är en skola som erbjuder dig närhet, engagemang och gemenskap. Våra elever är stolta över sin skola där de alltid är i fokus. Vi har ett nära samarbete mellan skolledning, lärare, elevhälsa och elever; allt för att kunna ge dig det stöd du behöver för att lyckas med dina studier.

Som en av landets äldsta gymnasieskolor finns det många saker som gör vår skola unik. Under närmare 380 år har vi erbjudit utbildning med hög kvalitet till många tusen studerande. Vi är stolta över vår historia och värnar om våra traditioner samtidigt som vi erbjuder en modern utbildning med sikte mot framtiden.

Katedralskolans akademi för idrott och hälsa

Katedralskolan samarbetar med Svenska Riksidrottsförbundet och är Sveriges enda riksidrottsgymnasium för cykel. Varje år erbjuder vi ett urval av landets mest lovande mountainbike- och landsvägscyklister en möjlighet att kombinera studier med elitidrott på hög nivå. Vi erbjuder också idrottsutbildning inom ramen för ditt individuella val. Här kan du välja att fokusera på din idrott i kombination med studierna. Exempelvis kan du välja handboll, fotboll, innebandy, hästsport eller någon annan idrott du är aktiv i.

Ung företagsamhet

På flera av våra program har du möjlighet att tillsammans med UF, Ung företagsamhet, träna och utveckla din kreativitet, företagsamhet och ditt entreprenörskap. Du arbetar med att från grunden utveckla och driva ett företag under ett år. Våra UF-företagare och lärare har ett flertal gånger vunnit många fina priser och fått tävla i SM i Stockholm.

Föreningsliv

På Katedralskolan finns ett rikt föreningsliv med många olika föreningar. Vår aktiva och engagerade elevkår anordnar flera olika aktiviteter. Skolans traditionsbärande körer spelar en central roll med ett flertal framföranden under året, framför allt under april och maj då det händer mycket på skolan som har med våra traditioner att göra. Utöver vår elevkår och våra körer finns också flera andra föreningar, inom bland annat idrott, samhällsfrågor och festfixande. Så chansen är stor att du hittar en förening som passar just dig!

Dina år på Katedralskolan avslutas med ett studentfrande utöver det vanliga. Varmt välkommen till oss!

Adress Brunsbogatan 1
532 88 Skara
Tel 0511-326 00
E-post katedralskolan@edu.skara.se

Samordningsrektor
Petra Björk, tel 0511-321 78
petra.bjork@edu.skara.se

Studie- och yrkesvägledare
Ann Bjärnsund, tel 0511-323 78
ann.bjarnsund@edu.skara.se
Kenneth Säll, tel 0511-323 02
kenneth.sall@edu.skara.se

Barn- och fritidsprogrammet
Pedagogiskt och socialt arbete

Bygg- och anläggningsprogrammet
Husbyggnad
Plåtslageri

Ekonomiprogrammet
Ekonomi
Juridik

EI- och energiprogrammet
Elteknik

Estetiska programmet
Dans
Teater

Fordons- och transportprogrammet
Transport

Försäljnings- och serviceprogrammet

International Baccalaureate IB

Introduktionsprogrammen
Yrkesintroduktion: Plåtslageri
Yrkesintroduktion: Försäljning och service

Naturvetenskapsprogrammet
Naturvetenskap
Naturvetenskap och samhälle

Samhällsvetenskapsprogrammet
Beteendevetenskap

Teknikprogrammet
Informations- och medieteknik

Vård- och omsorgsprogrammet

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Öppet hus
Torsdag 9 november
kl 17.30–20

När du slår upp dörrarna till Olinsgymnasiet i Skara möts du av ljudet från musikelever som jammar i korridorerna, bildelever i målarrockar och kamerasmatter från mediaeleverna. Här huserar våra estetiska inriktningar som skapar en kreativ och inspirerande miljö. Här arbetar våra engagerade lärare som varje dag gör sitt yttersta för att din gymnasietid ska bli ett minne för resten av livet

Låt dina drömmar ta plats

Olinsgymnasiet är den lilla skolan där allt blir möjligt – ett tryggt och inspirerande komplement till de större skolorna helt enkelt. Vi brinner för att din gymnasietid ska vara ett minne för resten av livet och vårt mål är att erbjuda utbildningar i toppklass – vilken väg du än väljer efteråt.

Det estetiska gymnasiet

Estetiska programmet Bild och formgivning (ESBIL) Detta är inriktningen för dig som gillar att skapa visuellt. Här får du utveckla dina kreativa kunskaper inom måleri, skulptur, formgivning och design. Vi har flera olika samarbetspartners som ger oss spännande uppdrag – allt med sikte på ditt kreativa entreprenörskap.

Estetiska programmet Estetik och media (ESEST) Inriktningen för dig som gillar

Estetiska programmet Bild och formgivning BiP
Estetik och media MeP
Musik MoP

Programinriktat val
Estetiska programmet

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

att kommunicera med digitala verktyg. Här jobbar vi med film och foto från en grundläggande nivå upp till avancerade produktioner som musikvideor, poddar och Live-TV. Vi får många spännande uppdrag och håller oss alltid uppdaterade med den senaste teknologin.

Estetiska programmet Musik MoP (ESMUS) En inriktning för dig som vill utvecklas musikaliskt. Med programförddjupningarna Ljudproduktion (LP), Musikal (ML), Musiker/Artist (MA) och Singer/Songwriter (SS) får du möjligheter att fördjupa dig inom det musikaliska område du brinner för. Du har minst två ensemblepass per vecka och läser 1–2 instrument under hela din studietid.

Programinriktat val mot det estetiska programmet (IMVES).

Meritpoäng och utökade kurser

För maximalt med meritpoäng kan du utöka dina studier hos oss och läsa Matematik 2b, Engelska 7 och Moderna språk steg 3 och 4. Vi har även ett brett utbud av utökade kurser. Oberoende vilken inriktning du går så har du möjlighet att läsa utökade kurser inom både bild, dans, media eller musik.

Entreprenörskap

I kursen Entreprenörskap får du möjlighet att starta, driva och avveckla ett UF-företag. På ESEST och ESBIL ingår Entreprenörskap i de obligatoriska kurserna för programmet.

Går du på ESMUS kan du välja till Entreprenörskap som individuellt val eller som utökad kurs.

Studentboende

För de elever som inte bor på pendlingsavstånd har vi studentrum att erbjuda i anslutning till skolan.

Besök

Kom gärna och skugga hos oss – ett perfekt tillfälle att lära känna skolan, eleverna och personalen. Boka via info@olinsgymnasiet.se

Öppet hus
Lördag 18 november
kl 10–13

Besöksadress Klostergatan 8
532 39 Skara
Postadress Box 45
532 21 Skara

Tel 0511-168 00
E-post info@olinsgymnasiet.se

Studie- och yrkesvägledare
syv@olinsgymnasiet.se

Ett stenkast från stationen hittar du vår mysiga och charmiga gymnasieskola. Här erbjuds du stimulerande och kreativa program, men också en personlig utveckling under din gymnasietid.

Personligt, lokalt och globalt engagemang

Oavsett om du väljer yrkesprogram eller högskoleförberedande program är våra utbildningar präglade av personligt, lokalt och globalt engagemang.

Genom skarpa samarbeten skapar vi meningsfullhet i våra utbildningar, ofta i sammanhang som gör skillnad för någon annan. Att vi samarbetar med världen utanför skolan gör också att du som elev får möjlighet att knyta viktiga kontakter under din gymnasietid.

Ung företagsamhet

Entreprenörskap genomsyrar hela vår skola och utbildning. Vi lägger stor vikt på att du ska utveckla förmågor och kompetenser som kreativitet, samarbetsförmåga och ansvarstagande. Våren 2023 blev vi utsedda till årets UF-skola 2023, och har under flera år haft ett nära samarbete med UF Skaraborg. Oavsett om du vill bli företagare eller inte, hjälper vi dig att bli mer företagsam.

Stärk din självkänsla och utveckla din motståndskraft

Vi vill att du ska lyckas under dina tre år på gymnasiet, men även i framtiden. På Drottning Blankas gymnasieskola får du utbildning i resiliens (motståndskraft) och mental träning. Du kommer få träna på att förbättra din förmåga att på egen hand hantera stress, förändringar och motgångar – allt för att förändra ditt sätt att tänka, stärka dig som individ och få dig att må bra.

Årets
UF-skola 2023.

Öppet hus
Tisdag 3 oktober kl 17–19
Onsdag 22 november kl 17–19
Onsdag 17 januari kl 17–19
Tisdag 23 april kl 17–19

Barn- och fritidsprogrammet
Fritid och hälsa: träning och ledarskap

Ekonomiprogrammet
Ekonomi

Hantverksprogrammet
Frisör, barberare och hår- och makeupstylist

Hotell- och turismprogrammet

Samhällsvetenskapsprogrammet
Beteendevetenskap: kriminologi

Vård- och omsorgsprogrammet

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Adress Kavelbrovägen 2C
541 36 Skövde

Rektor
Annika Gustafsson, tel 0500-65 98 02
annika.gustafsson2@dbgy.se
Biträdande rektor
Marie Fhyr, tel 0500-65 98 09
marie.fhyr@dbgy.se
SYV
Tel 0500-65 98 07

Gymnasium Skövde, Skövde

www.gymnasiumskovde.se

Skövdes kommunala gymnasieskolor Kavelbro och Västerhöjd bildar tillsammans Gymnasium Skövde. Hos oss öppnar sig en värld av möjligheter för dig som elev. Gymnasium Skövde kombinerar det bästa av två världar: vi har både den mindre skolans trygghet och gemenskap och den stora skolans möjligheter och resurser. Din framtid börjar här!

Mycket att välja bland

Hos oss inom Gymnasium Skövde finns de flesta nationella programmen, både praktiska och teoretiska. Vi har ett brett utbud av program och inriktningar.

Oavsett om du väljer en teoretisk eller en praktisk utbildning kan du alltid nå minst grundläggande högskolebehörighet. På några av våra program kan du också kombinera dina studier med olika idrotter. Gymnasium Skövde erbjuder både nationellt godkända och lokala idrottsutbildningar (NIU och LIU).

Många kvalitetsbevis

Den höga kvaliteten på våra skolor och program syns bland annat genom ett flertal certifieringar och utmärkelser, t ex Teknikcollege, Vård- och omsorgscollege och VVS-College. Som elev hos oss kan du också starta ett eget UF-företag på flera av våra program.

Vård- och omsorgsprogrammet ingår i Vård- och omsorgscollege, där skola och arbetsliv samarbetar för att kvalitetssäkra utbildningen och öka chanserna till jobb.

Bygg- och anläggningsprogrammet är rekommenderad av Byggnadsindustrins yrkesnämnd (BYN).

El- och energiprogrammet – ingår i ETG-konceptet, vilket innebär att vi är en branschcertifierad skola. De elever som klarar ETG-utbildningen kan anställas som förstaårsmontörer direkt efter examen, utan att gå ett fjärde år som lärlingar.

VVS- och fastighetsprogrammet ingår i VVS-College och kvalitetssäkras varje år av VVS-branschens yrkesnämnd.

Industri tekniska programmet är tillsammans med Teknikprogrammet en del av Teknikcollege.

Hos oss har du många möjligheter till internationella kontakter och fördjupning i språk. Med goda kunskaper i spanska kan du göra DELE-provet och få ett internationellt erkänt bevis på dina språkkunskaper.

Fokus på kunskap, kvalitet och på dig

Kunskap och kvalitet är de viktigaste ingredienserna för att våra elever ska lyckas. Vi arbetar för att alla elever ska trivas och må bra under sin studietid, känna sig välkomna och bli en del av vår gemenskap. Gymnasieåren består inte enbart av studier – det är också en tid då man umgås med kompisar, provar nya saker och utvecklas som individ. Därför ser vi till att du kan ta tillvara just dina styrkor och möjligheter under gymnasietiden. Hos oss står du, din utveckling och ditt lärande i centrum!

Läs mer om våra skolor, program, inriktningar och se våra informationsfilmer på www.gymnasiumskovde.se

Varmt välkommen!

Kavelbro

Barn- och fritidsprogrammet

Fritid och hälsa
Pedagogiskt och socialt arbete

Bygg- och anläggningsprogrammet

Anläggningsfordon
Husbyggnad
Måleri

El- och energiprogrammet

Elteknik

Fordons- och transportprogrammet

Personbil
Transport

Hantverksprogrammet

Frisör, barberare, hår- och makeupstylist

Industri tekniska programmet

Svetsteknik

Introduktionsprogrammen

Restaurang- och livsmedelsprogrammet

Kök och servering

VVS- och fastighetsprogrammet

VVS

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se samt www.gymnasiumskovde.se

Västerhöjd

Ekonomiprogrammet

Ekonomi
Juridik

Estetiska programmet

Bild och formgivning
Estetik och media
Musik

Försäljnings- och serviceprogrammet

Humanistiska programmet
Kultur
Språk

Naturvetenskapsprogrammet

Naturvetenskap
Naturvetenskap och samhälle

Samhällsvetenskapsprogrammet

Beteendevetenskap
Medier, information och kommunikation
Samhällsvetenskap

Teknikprogrammet

Design och produktutveckling
Information- och medieteknik
Samhällsbyggnad och miljö
Produktionsteknik

Vård- och omsorgsprogrammet

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se samt www.gymnasiumskovde.se

Öppet hus
Torsdag 23 november
kl 16–19
Plats: Kavelbro och
Västerhöjd

Adress

Kavelbro
Kavelbrovägen 17
541 36 Skövde

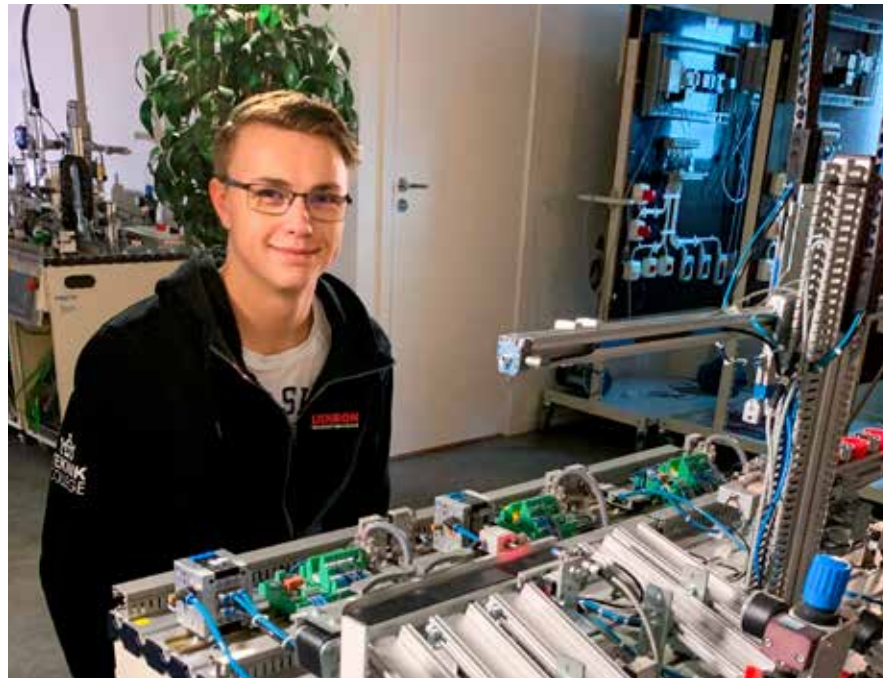
Västerhöjd
Gymnasiegatan 1
541 31 Skövde

Studie- och yrkesvägledare
Louise Gidlund, tel 0500-49 38 17
louise.gidlund@skovde.se
Anna Lans, tel 0500-49 87 41
anna.lans@skovde.se
Moa Mannesson, tel 0500-49 38 16
moa.mannesson@skovde.se
Philip Törnberg, tel 0500-49 79 57
philip.tornberg@skovde.se

Lichron Teknikgymnasium, Skövde

www.lichronteknik.se

Industri tekniska programmet

Produkt- och maskinteknik

Yrkesutgångar:
Automationsteknik
CNC-teknik

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Utbildning som ger framtidens jobb!

Öppet hus
Onsdag 29 november kl 16–19
Torsdag 18 januari kl 16–19
Torsdag 25 april kl 16–19

Vill du jobba i en intressant bransch som ständigt förnyas och där den tekniska utvecklingen skapar nya förutsättningar? Då är Lichron Teknikgymnasium ett smart val.

Med sikte på framtiden

Att välja en teknisk utbildning och karriär innebär att du får vara med och forma framtiden. Industrin är inne i en spännande utveckling med fokus på digitalisering och miljömedvetenhet. Teknikbranschen är motorn som nu driver Sveriges miljöarbete och du är välkommen att bli en del av den.

Lichron – en liten skola med stora möjligheter

Vi har ett nära samarbete med teknikföretag både i regionen och internationellt och vet därmed vilken kompetens som efterfrågas.

Vår utbildning anpassas efter företagets behov och vi försöker hänga med i den tekniska utvecklingen. För oss är det viktigt att ge eleverna förutsättningar för att bli uppskattade och attraktiva medarbetare då de går ut i yrkeslivet.

Teknikcollege

Vi på Lichron Teknikgymnasium är stolta över att vi sedan 2010 är ett kvalitetssäkrat Teknikcollege. Certifieringen innebär att skola, företag och samhälle samverkar för hög kvalitet på tekniskt inriktade utbildningar.

Ett program – två yrkesutgångar

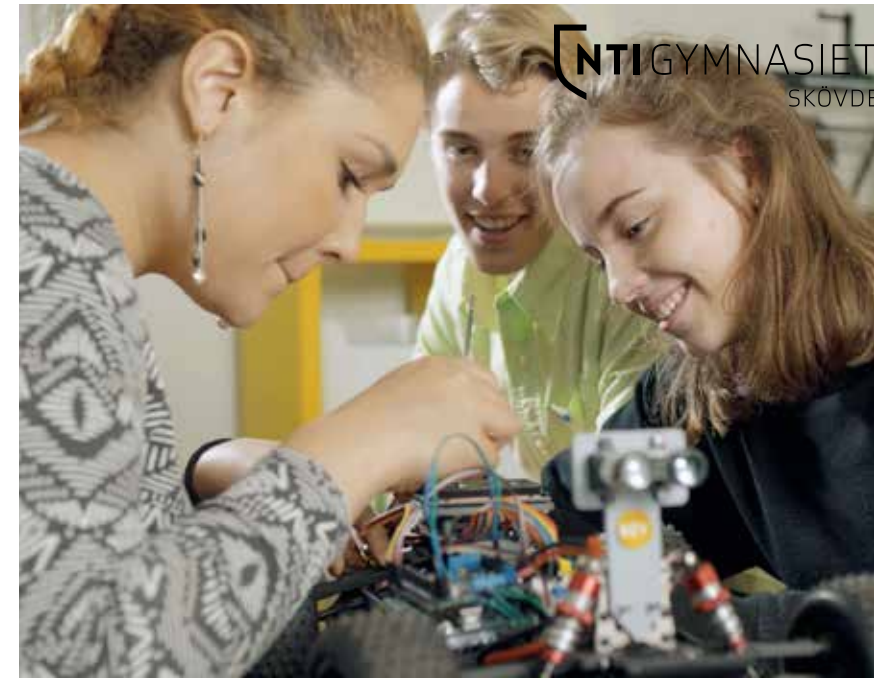
På Lichron Teknikgymnasium finns två yrkesutgångar – Automationstekniker och CNC-tekniker. Besök oss på våra öppna hus eller "skugga" en dag för att prova vilken som passar just dig. Val av yrkesutgång gör du först i åk 2. Efter utbildningen är det du som väljer hur du går vidare – börja jobba direkt, läs vidare eller kanske starta eget.

Välkommen!

Adress Norregårdsvägen 17
541 34 Skövde
Tel 0739-66 26 78
E-post skovde@lichron.se

NTI Gymnasiet, Skövde

www.ntigymnasiet.se/skovde

Vill du lära dig att använda teknik som idag inte existerar, för att lösa problem som ännu inte finns? Att vara student på NTI Gymnasiet handlar lika mycket om framtid som nutid.

El- och energiprogrammet

Dator- och kommunikationsteknik, med fördjupning nätverk och säkerhet: du får kunskaper om uppbyggnad, funktion och underhåll av datorer, nätverk samt kommunikationssystem. Vår variant av El- och energiprogrammet kallas IT-programmet.

Teknikprogrammet

Design och Produktutveckling med två programfördjupningar:

- Design. Du får arbeta med utveckling av nya produkter och med kreativa processer.
- Engineering. Du fördjupar dig inom matematik och fysik för vidare studier inom teknikområdet.

Informations- och medieteknik, med två fördjupningar:

- System- och mjukvaruutveckling. Du lär dig programmera spel, mobilapplikationer och andra typer av mjukvarusystem.
- Engineering. Du fördjupar dig inom matematik och fysik för vidare studier inom teknikområdet.

Vi erbjuder även ett påbyggnadsår efter teknikprogrammet; TE4 Mjukvarudesign.

TE4 ger dig titeln gymnasieingenjör och är en yrkesutbildning anpassad för att du ska kunna arbeta med modern mjukvaruutveckling på professionell nivå.

International Baccalaureate – IB

Internationellt erkänd examen med all undervisning på engelska. Ett alternativ till de svenska högskoleförberedande programmen, både inom naturvetenskap och samhällsvetenskap. På IB erbjuder vi bland annat japanska, Computer Science och det estetiska ämnet Visual Arts.

Öppet hus
Tisdag 26 september kl 17–19
Onsdag 22 november kl 17–19
Onsdag 17 januari kl 17–19
Tisdag 23 april kl 17–19

El- och energiprogrammet

Dator- och kommunikationsteknik

International Baccalaureate IB

Teknikprogrammet
Design och Produktutveckling
Informations- och medieteknik

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Adress John G. Grönvalls plats 2
541 36 Skövde
Tel 0500-41 69 90

Studie- och yrkesvägledare
Benjamin Strandman,
tel 0500-41 69 90
benjamin.strandman@ntig.se

IB-coordinator
Ruth Morrisson Svensson,
tel 0500-41 69 90
ruth.morrissonsvensson@ntig.se

Olinsgymnasiet Sparresäter, Skövde

www.olinsgymnasiet.se

Naturbruksprogrammet

Naturturism
Skogsbruk
Trädgård

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Omgivet av skog och sjö ligger Olinsgymnasiet Sparresäter beläget på Sparresäterers vackra egendom – vi kan inte tänka oss ett bättre ställe för dig som vill lära dig allt om natur, skog och trädgård.

Låt dina drömmar ta plats

Olinsgymnasiet är den lilla skolan där allt blir möjligt – ett tryggt och inspirerande komplement till de större skolorna helt enkelt. Vi brinner för att din gymnasietid ska vara ett minne för resten av livet och vårt mål är att erbjuda utbildningar i toppklass – vilken väg du än väljer efteråt.

Naturen som klassrum

Naturturism

Älskar du naturen och vill hjälpa fler människor till häftiga naturupplevelser? På denna inriktning får du lära dig om hur vi tar hand om naturen och gör den tillgänglig för alla. Du får leda, guida och handleda människor inom olika naturupplevelser och äventyrsaktiviteter.

Skogsbruk

Gillar du att vara ute i naturen och vill arbeta självständigt? På inriktning skogsbruk får du lära dig om hur man tar hand om och brukar skogen på bästa möjliga sätt. Inriktningen lägger stort fokus på tekniska och biologiska kunskaper. Du får även praktiskt lära dig om modernt och hållbart skogsbruk samt hur man använder och sköter skogsmaskiner och utrustning.

Trädgård

Har du gröna fingrar och vill ha en praktisk och varierad utbildning? På inriktningen Trädgård får du kunskaper och färdigheter för att vårda växter och designa trädgårdar. Du lär dig att bygga med betong och natursten, odla växter och grönsaker samt växthus-teknik. Du får även biologiska, tekniska och ekonomiska kunskaper för vad som är god kvalitet på produkter och tjänster. Att köra maskiner som traktor och minilastare ingår också.

Meritpoäng och utökade kurser

För maximalt med meritpoäng kan du utöka dina studier hos oss och läsa Matematik 2b, Engelska 7 och Moderna språk steg 3 och 4.

Entreprenörskap

För de elever som inte bor på pendlingsavstånd har vi studentrum att erbjuda på skolan.

Besök

Kom gärna och skugga hos oss – ett perfekt tillfälle att lära känna skolan, eleverna och personalen. Boka via info@olinsgymnasiet.se

Praktiska, Skövde

www.praktiska.se/skolor/skovde

Längtar du ut i arbetslivet? Vill du plugga något som både ger dig jobb och förutsättningar för framtida studier? Praktiska i Skövde är i så fall skolan för dig. Vi ger dig en varierad utbildning med förankring i arbetslivet. Under dina tre år hos oss varvas teori på skolan med praktik på företag. Du har också möjlighet att läsa kurser så att du får grundläggande behörighet till högskolan.

Lärling = Hälften skola, hälften APL

Utbildningen är till hälften av studietiden arbetsplatsförlagd. Det betyder att du som elev utbildas på en arbetsplats några dagar i veckan, där en eller flera handledare tillsammans med karaktärsämneläraren på skolan följer ditt arbete och dina framsteg. Vi ser också till att du följer de kurser som branschen och Skolverket kräver. Målet är att du skall bli certifierad och att du ska få en yrkesexamen och ett jobb efter skolans slut.

Vem är du som söker till oss?

- Du vill jobba praktiskt.
- Du är motiverad för dina studier.
- Du kan jobba hårt både med teori och praktik.
- Du är nyfiken på ditt yrke.
- Du är bra på att passa tider.
- Du är en bra arbetskamrat.

Låter det spännande och lockande?

Om detta stämmer in på dig är du välkommen med din ansökan. Vänd dig till din SYV för mer information.

Längre in i din utbildning finns även vissa möjligheter till så kallad Gymnasial Lärlingsanställning, GLA. Du har då möjlighet att kombinera studier med en anställning. Det vill säga; att du kan studera, läsa in din högskolebehörighet samtidigt som du får både arbetslivserfarenhet och lön.

Bygg- och anläggningsprogrammet
Husbyggnad – lärling
Måleri – lärling
Plåtslageri – lärling

Fordons- och transportprogrammet
Personbil – lärling

Försäljnings- och serviceprogrammet

Hantverksprogrammet
Florist – lärling

Vård- och omsorgsprogrammet
Yrkesutgång äldreomsorg – lärling

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Du kan få ytterligare 1 000 kr i lärlingsersättning om du går en lärlingsutbildning, som komplement till ditt studiebidrag. Ansök hos CSN.

Öppet hus
Onsdag 18 oktober kl 17-19
Onsdag 22 november kl 17-19
Onsdag 17 januari kl 17-19
Onsdag 17 april kl 17-19

Adress Kylarvägen 2D
549 37 Skövde
Tel 0500-43 65 50
E-post skovde@praktiska.se

Realgymnasiet, Skövde

www.realgymnasiet.se

SÄLLSKAPSDJUR
& DJURSJUKVÅRD
HUND
RIDNING
NATURTURISM

Naturbruksprogrammet

Djurvård
Hästhållning
Naturturism

Programinriktat val

Naturbruksprogrammet

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Du som är intresserad av hästar och andra djur eller gillar äventyr och naturupplevelser får en rolig gymnasietid hos oss. Ditt intresse är genvägen till kunskap och färdighet. Att du ska utvecklas som person och lära dig nya saker är självklart för oss. Vårt mål är att du ska få så bra skolresultat som möjligt utifrån dina förutsättningar. Att vi tror på dig och din förmåga gör att du når längre.

Varför Realgymnasiet?

När du läser på Realgymnasiet får du både högskolebehörighet och en yrkesexamen. Detta ger dig de bästa förutsättningarna i livet efter studenten. Det som gör Realgymnasiet unikt är vårt nära samarbete med ledande företag inom djur, häst, äventyr och naturturism. Det ger dig en relevant och modern utbildning samt goda nätverk både nationellt och internationellt. Nästan 84 procent av våra elever jobbar eller studerar inom ett halvår efter examen – var fjärde elev som läser Naturbruksprogrammet i Sverige läser på Realgymnasiet!

Våra utbildningar

Sällskapsdjur & Djursjukvård: Här får du sköta, vårda och hantera djur av alla slag. Du får exempelvis möta djur i djurpark och inom djursjukvården.

Hund: Här får du kunskaper om hundars beteende, hundraser, skötsel, friskvård och sjukdomar.

Ridning: Här tränas du i hoppning, dressyr, hästkunskap och ledarskap.

Naturturism: Här får du guida och handleda människor genom olika naturupplevelser och äventyrsaktiviteter såsom skidåkning, klättring, paddling och mountainbike.

Scanna QR-koden och se vad en av våra elever tycker om Realgymnasiet.

Adress Timmervägen 13
541 64 Skövde (från VT 2024,
Petter Heléns gata 2, 541 30 Skövde)
Rektor Johan Danielsson,
tel 072-981 15 82
E-post skovde@realgymnasiet.se

Volvogymnasiet, Skövde

www.volvogymnasiet.se

Volvogymnasiet erbjuder dig en bred utbildning. Kurser från Teknik med Industritekniska programmet i botten ger dig både högskolebehörighet och en yrkesexamen. Efter examen har du möjlighet att gå direkt ut i arbetslivet som till exempel underhålls-, gjuteri-, eller produktionstekniker alternativt fortsätta dina studier vid högskola eller universitet. Det unika är att hos oss får du båda delarna, två utbildningar i en.

Vi erbjuder dig mer än de flesta

- Vid godkända studieresultat erbjuds du sommarjobb med bra lön på något av Volvobolagen.
- Årskurs tre åker gemensamt på en tre veckor lång utlandspraktik till något av Volvos europeiska bolag.
- Alla Volvogymnasiets elever med godkänd examen har blivit erbjudna anställning på något av våra bolag, Volvo Powertrain eller Aurobay.

Vi är resursstarka på alla plan

Volvogymnasiet har modern teknisk utrustning, hög lärartäthet och du har möjlighet att läsa flera utökade kurser. Detta tack vare de internationella bolag, Volvo Powertrain och Aurobay, som står bakom oss.

Vi stöttar dig i din personliga utveckling

Modern produktion handlar om att hitta kreativa, effektiva och miljövänliga lösningar för att tillverka produkter. För att förbereda dig för arbetslivet kommer du att få arbeta mycket med teambuilding, projektarbeten och övningar som ger dig möjlighet att utveckla dig som person.

Vi är en liten trygg skola där du som elev får vara med och påverka Volvogymnasiets verksamhet. Utbildningen bygger på Industritekniska programmet med inriktning produkt och maskinteknik. Uppdaterad kursinformation kan du hitta på vår hemsida.

Adress Volvovägen 5
541 87 Skövde
Tel 0733-33 38 53
E-post annelie.kinell@volvogymnasiet.se

Industritekniska programmet
Produkt och maskinteknik

Alla Volvogymnasiets elever med godkänd examen och hälsotest har blivit erbjudna anställning på något av våra bolag.

Öppet hus
Onsdag 6 december
kl 18 och kl 19.
Se hemsidan för mer uppdaterad information.

Olingsgymnasiet, Tibro

www.olingsgymnasiet.se

Barn- och fritidsprogrammet
Pedagogiskt och socialt arbete

Bygg- och anläggningsprogrammet
Husbyggnad

Ekonomiprogrammet
Ekonomi

EI- och energiprogrammet
Elteknik

Fordons- och transportprogrammet
Transport

Industri tekniska programmet
Processteknik

Samhällsvetenskapsprogrammet
Beteendevetenskap

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Öppet hus
Lördag 25 november
kl 10–13

Olingsgymnasiet Tibro är en skola där drömmar får ta plats och där studiemål förverkligas. Vi övervinner utmaningarna tillsammans i såväl klassrummet som i ishallen eller på motocrossbanan. Vill du bemästra en Triple lutz, bli ett proffs i CAD eller är du kanske vår nästa finansminister? Vill du ha en riktigt bra och genomtänkt gymnasieutbildning närmare där du bor? Då är Olingsgymnasiet i Tibro gymnasieskolan för dig!

Låt dina drömmar ta plats

Olingsgymnasiet är den lilla skolan där allt blir möjligt – ett tryggt och inspirerande komplement till de större skolorna helt enkelt. Vi brinner för att din gymnasietid ska vara ett minne för resten av livet och vårt mål är att erbjuda utbildningar i toppklass – vilken väg du än väljer efteråt.

På Olingsgymnasiet Tibro erbjuder vi både högskole- och yrkesförberedande program samt vår specialutformade idrottsprofil som präglas av Tibros starka föreningsliv.

Meritpoäng och utökade kurser

För maximalt med meritpoäng kan du utöka dina studier hos oss och läsa Matematik 2, Engelska 7 och Moderna språk steg 3 och 4.

Entreprenörskap

På Ekonomi- och Samhällsvetenskapsprogrammet ingår Entreprenörskap i de obligatoriska kurserna för programmet. Går du på något av våra andra program kan du välja till Entreprenörskap som individuellt val eller som utökad kurs.

Olins idrottsprofiler

Du som går på Olingsgymnasiet Tibro har möjlighet att kombinera studierna med en idrott du älskar och vill utvecklas inom. Välj mellan fotboll, konståkning eller motocross/enduro. Du tränas tre gånger i veckan av erfarna instruktörer med långa meritlistor. Dessutom missar du ingen skoltid då ditt schema anpassas utifrån din utbildning och din idrottsprofil.

Besök

Kom gärna och skugga hos oss – ett perfekt tillfälle att lära känna skolan, eleverna och personalen. Boka via info@olingsgymnasiet.se

Besöksadress Nybogatan 5,
543 32 Tibro
Postsadress Box 45 532 21 Skara
Tel 0511-168 00
E-post info@olingsgymnasiet.se

Studie- och yrkesvägledare
syv@olingsgymnasiet.se

Rudbecksgymnasiet, Tidaholm

www.rudbecksgymnasiet.se

På Rudbecksgymnasiet satsar vi på våra elever. Rudbecksgymnasiet erbjuder program både för dig som vill bli riktigt duktig på ett yrke och för dig som vill plugga vidare. Vi tror på kvalitet, trivsel och utveckling för alla.

Vi satsar på våra elever och ser till att du trivs

Rudbecksgymnasiet är en skola där man trivs. Rudbeckssandan präglas av en stark gemenskap och närhet mellan människor – mellan lärare och elev och elever emellan. Skolåret kantas av skolgemensamma evenemang, allt från vår båtbyggartävling Årånnet till vår volleyboll- och kubturnering.

Din personliga väg till utveckling

Som elev på Rudbecksgymnasiet har du stora möjligheter att utvecklas utifrån dina egna önskemål och intressen. Du kan välja högskoleförberedande program eller yrkesprogram, med möjlighet till lärlingsutbildning. Här finns också projekt och inriktningar som passar de flesta intressen.

Är du intresserad av entreprenörskap pågår ett välmeriterat UF-arbete på skolan och på de flesta program erbjuds du att driva ditt eget företag.

Resor

Längtar du efter världen utanför Sveriges gränser är Rudbecksgymnasiet verkligen rätt plats. På flertalet program gör man internationella studieresor – tidigare resor har till exempel gått till Belgien, Italien och USA.

Adress Vulcansväg 6
522 83 Tidaholm
E-post rudbecksgymnasiet@tidaholm.se
Facebook
facebook.com/Rudbecksgymnasiet
Instagram
[@rudbecksgymnasiettidaholm](https://instagram.com/rudbecksgymnasiettidaholm)

Studie- och yrkesvägledare
Tel 0502-60 61 34

Barn- och fritidsprogrammet
Pedagogiskt och socialt arbete

Ekonomiprogrammet
Ekonomi
Juridik

EI- och energiprogrammet
Elteknik

Estetiska programmet
Bild och formgivning

Fordons- och transportprogrammet
Lastbil- och mobila maskiner – lärling
Personbil
Transport

Industri tekniska programmet
Produkt- och maskinteknik – lärling
Svetechnik – lärling

Introduktionsprogrammen

Naturvetenskapsprogrammet
Naturvetenskap
Naturvetenskap och samhälle

Samhällsvetenskapsprogrammet
Beteendevetenskap
Samhällsvetenskap

Teknikprogrammet
Informations- och medieteknik

Vård- och omsorgsprogrammet
lärling

För elever med AS/HFA
Estetiska programmet
Naturvetenskapsprogrammet
Samhällsvetenskapsprogrammet

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Öppet hus
Torsdag 16 november
kl 17–19

Academy of Music and Business, Vara

www.ambsweden.com

Välkommen till Academy of Music and Business
- Andreas Carlsson, grundare

Estetiska programmet

Musik (spetsutbildning)

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Öppet hus
Lördag 18 november kl 11–14
Tisdag 16 januari kl 17–19

Skolan med ett tydligt fokus på att odla fram de bästa talangerna i branschen, men framförallt en plats för unga människor att bli sina bästa jag för resten av sina liv. Eleverna får en unik koppling till några av musikbranschens främsta aktörer på denna spetsutbildning inom musik.

Academy of Music and Business Vara, en plats för samhörighet och trygghet, kommer likt systerskolan i Tingsryd att vara speciellt designad för utbildningens ändamål: musik. När skolan och utbildningen formades hade grundarna Andreas Carlsson, Magnus Lundin och Daniel Hylse för avsikt att skapa en skola som de själva skulle vilja gå i. Resultatet blev Academy of Music and Business, som idag har en unik närhet till några av musikbranschens främsta aktörer, ett starkt värdegrundarbete **My better me** och en entreprenöriell prägel. Välkommen till skolan som vill göra dig till den bästa versionen av dig själv och ge dig en skjuts i din karriär inom musik.

My better me

Trygga ungdomar mår och presterar bäst. För att få till en stark samhörighet och en känsla av trygghet har Academy of Music and Business utformat en värdegrundsbaserad plattform som går under namnet **My better me**. Plattformen är uppdelad i tre utbildningsår: Power, Skills och Attraction.

Advisory Board

Skolan har ett gediget Advisory Board som är med och ger input till utbildningen. Advisory board inkluderar bland andra Chris Kläfford, David Foster, Zedd, Amy Thompson, Sarah Dawn Finer,

Desmond Child, Scott Zeiger och Rami Yacoub.

Samarbeten

Skolans nationella och internationella kontakter och nätverk öppnar upp stora möjligheter för våra elever. Samverkan med Vara Konserthus ger oss möjlighet att arbeta nära kultur- och nöjesbranschen. I konserthuset serveras också skollunchen med ett brett utbud av närodlad mat.

Programfördjupningar

- Artist/Musiker
- Studio- och musikproduktion
- Entreprenörskap
- Musik och ljud för datorspel

Utökade kurser

På AMB i Vara finns möjlighet att läsa kurser i matematik, engelska och moderna språk för att få ytterligare meritpoäng. Nytt för 2023/2024 är att du kan välja dansgestaltning som individuellt val.

Adress Allégatan 53
534 31 Vara
E-post info.vara@ambsweden.com

Lagmansgymnasiet, Vara

www.lagmansgymnasiet.se

Lagmansgymnasiet har den stora skolans möjligheter och den lilla skolans trygghet. Här finns en stor variation av kvalitativa utbildningar förpackade i en alldeles lagom stor skola som underlättar relationer och samarbete – alla syns på Lagmansgymnasiet, både i klassrummet och i korridoren! Från och med läsåret 2023/2024 är skolan Erasmusackrediterad och internationellt utbyte planeras.

Nära dig och världen

Lagmansgymnasiet vill att du som elev ska lyckas! Därför är vårt mål att alltid ge dig det stöd, den studiero och den trygghet som behövs för att dina studier ska gå bra och för att du ska trivas på skolan. Vi har engagerade lärare, en tillgänglig elevhälsa, resurstid där du kan få extrastöd, elevassistenter och rektorer vilka alla finns där för dig.

Vi arbetar i fräscha och till viss del helt nybyggda lokaler. Du får en trivsam undervisningsmiljö och skolrestaurang genom att vi också delar lokaler med Vara Konserthus. Skollunchen smakar dessutom fantastiskt gott!

Vi erbjuder lokala fotbolls- och hockeyinriktningar. Hockeyinriktningen är av Svenska Ishockeyförbundet klassificerad som rekommenderad ishockeyprofil (LIP). Dessa två inriktningar erbjuder de som vill satsa extra på sin sport möjlighet till fler träningspass i veckan.

Gott samarbete med näringslivet!

Lagmansgymnasiet har en stark och nära koppling till näringslivet och industrin i

Vara kommun med omnejd – något vi är stolta och glada över. Många olika företag samarbetar med oss, bland annat genom att erbjuda bra APL-platser på yrkesprogrammen som inte sällan leder till sommarjobb och anställning. Samarbetet med företagen ger också goda möjligheter till intressanta och lärorika studiebesök för alla program. Närheten till företagen och därigenom arbetsmarknaden ökar kvaliteten på alla våra utbildningar! Teknik- och industriprogrammet är anslutna till Teknikcollege.

Lagmansgymnasiet i Vara är en skola som alltid vill fortsätta utvecklas och det vill vi gärna göra tillsammans med dig. Varmt välkommen!

Adress Allégatan 51
534 81 Vara
Tel 0512-311 86
E-post lagmansgymnasiet@edu.vara.se

Studie- och yrkesvägledare
Louise Bäck, tel 0512-312 30
louise.back@edu.vara.se

Barn- och fritidsprogrammet
Pedagogiskt och socialt arbete
Fritid och hälsa

Bygg- och anläggningsprogrammet
Husbyggnad

Ekonomiprogrammet
Ekonomi
Juridik

EI- och energiprogrammet
Automation
Elteknik

Fordons- och transportprogrammet
Transport

Introduktionsprogrammen

Industri tekniska programmet
Produkt- och maskinteknik
Svetechnik

Naturvetenskapsprogrammet
Naturvetenskap

Samhällsvetenskapsprogrammet
Beteendevetenskap
Samhällsvetenskap

Teknikprogrammet
Informations- och medieteknik
Teknikvetenskap

Observera att program- och inriktningsutbudet kan förändras. För att se det senaste programutbudet på skolan, se www.utbildningskaraborg.se

Öppet hus
Tisdag 24 oktober
kl 17.30–19.30

Läs mer

Det finns mycket info om utbildningar och skolor på internet. Vi har samlat ihop några av de viktigaste sajterna åt dig:

utbildningskaraborg.se

Här hittar du aktuell information om gymnasieskolorna som presenteras i denna katalog. Du får en bra översikt och kan göra ditt gymnasieval, ladda ner blanketter, ta del av antagningsresultat etc.

utbildningsguiden.skolverket.se

Sidan vänder sig i huvudsak till dig som är elev, förälder eller studie- och yrkesvägledare. Här hittar du information och verktyg för att underlätta val av skola och utbildning. Här finns en beskrivning av skolsystemet och de olika delarna, fakta om skolval och tips och råd om vad du kan tänka på inför ett val av utbildning och skola.

studera.nu

Här finns det mesta du behöver veta om högskolestudier. Kan kanske låta långt borta för dig som just nu har fullt upp med valet till gymnasiet. Men åren på gymnasiet går fort och här finns nyttig information som kan vara bra att känna till redan nu. Här kan du också söka och jämföra utbildningar, skolor och orter.

arbetsformedlingen.se

Här kan du bland annat läsa beskrivningar av flera hundra yrken, läsa prognoser för jobbchanser i framtiden och göra intressetest för att se vilka yrken som passar dig.

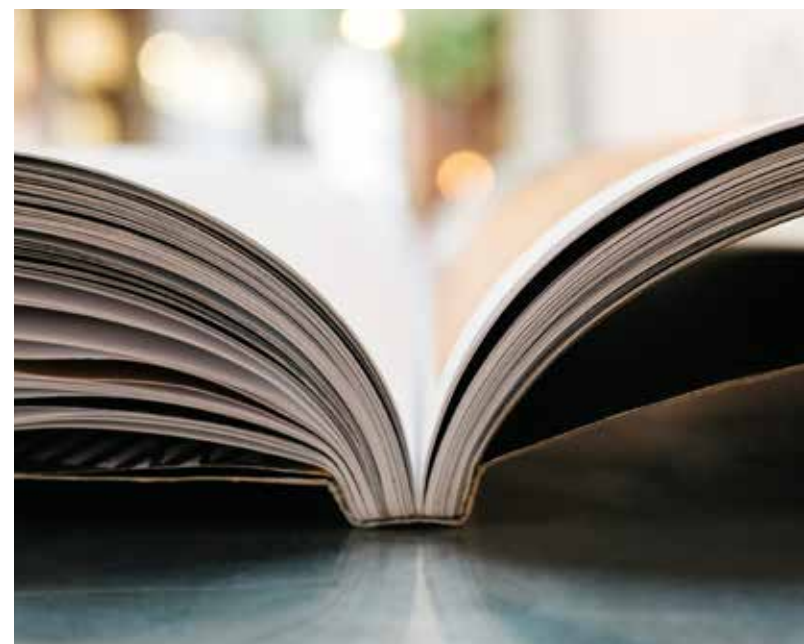
Ekonomi programmet

EK

Med studierna i företagsekonomi utvecklar du kunskaper som krävs för att starta och driva företag. Inom juridiken behandlas det svenska rättssystemet samt lagar och andra författningar som styr eller påverkar företag, organisationer och privatliv.

Utbildningen ger dig förutsättningar för att utveckla grunder i ett vetenskapligt förhållningssätt samt träning i att söka, sovra, analysera och värdera information utifrån främst samhällsekonomiska, företagsekonomiska och juridiska frågeställningar. Mycket att läsa med andra ord, men väldigt intressant.

Ekonomiprogrammet vänder sig till dig som vill studera samhällsvetenskap, framför allt ekonomi och juridik. Programmet är även för dig som vill lära dig hur man startar, driver och utvecklar företag.

Lär om
samhälle och
rättssystem.

Förstå hur människor tänker

Du utvecklar dina kunskaper i samhällsekonomi, företagsekonomi, företagande, juridik och psykologi. Du studerar ekonomiska förhållanden i samhället, handel mellan länder, och företagets roll och ansvar i en globaliserad värld. Vidare ger utbildningen dig kunskaper om företagets roll i samhällsutvecklingen, lokalt, regionalt, nationellt och globalt. Den belyser även det juridiska och moraliska ansvar som följer av företagande.

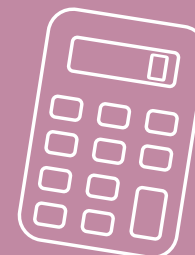
Dessutom får du insikt i människors sätt att tänka, känna, handla och samspela med andra människor. Du lär dig om rättsordningens betydelse i ett demokratiskt samhälle och förstår hur svensk lagstiftning påverkas av internationell rätt. Du utvecklar din förmåga att analysera och bedöma juridiska problem.

Välj mellan två inriktningar

EKONOMI

(EKEKO)

fördjupar dina kunskaper i företagsekonomiska områden som marknadsföring, redovisning, kalkylering, ledarskap och organisation. Du lär dig att starta och driva ett företag med allt vad det innebär; utveckling av affärsidé, skriva affärsplan och grunderna i inköp och försäljning.

JURIDIK

(EKJUR)

lär dig om rättsordningens betydelse i samhället och hur den påverkas av internationell rätt. Du utvecklar din förmåga att analysera och bedöma juridiska problem med hjälp av rättskällor och juridiska metoder. Du får också arbeta med etiska frågeställningar och argumentera kring dina ståndpunkter.

Läs mer
om Ekonomi-
programmet
på nästa
uppslag.

Prata gärna
med en studie-
och yrkesvägledare
om du vill
studera vidare!

Studera vidare

Ekonomiprogrammet ger dig grundläggande och särskild behörighet för många utbildningar vid Sveriges högskolor och universitet. Det gäller framförallt utbildningar inom ekonomi, juridik och närstående områden. Önskar du istället att läsa en teknisk eller naturvetenskaplig utbildning efter gymnasiet, måste du läsa kurser i matematik och naturvetenskapliga ämnen.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 12**.

På
www.utbildningsguiden.skolverket.se
hittar du mer information
om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNINGAR	1 250 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1b	100
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1b	100
Matematik 2b	100
Naturkunskap 1b	100
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1b	100
Samhällskunskap 2	100
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller	
Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNINGAR	350 P
Företagsekonomi 1	100
Privatjuridik	100
Moderna språk	100
Psykologi 1	50

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR	300 P
Ekonomi	
Entreprenörskap och företagande	100
Företagsekonomi 2	100
Matematik 3b	100
Juridik	
Filosofi 1	50
Affärsjuridik	100
Rätten och samhället	100
Psykologi 2a	50

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNING	300 P
--------------------	-------

Engelska, Entreprenörskap, Filosofi, Företagsekonomi, Geografi, Grafisk kommunikation, Historia, Humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering, Hållbart samhälle, Juridik, Ledarskap och organisation, Matematik, Mediekommunikation, Medier, Samhälle och kommunikation, Moderna språk, Psykologi, Religionskunskap, Samhällskunskap, Sociologi, Svenska.

Programfördjupningar ger möjlighet till bredd och specialisering. Hör med skolan vilka kurser de erbjuder.

Estetiska programmet

ES

Det här är programmet för dig som vill ha en grundläggande konstnärlig utbildning. Fokus i utbildningen är kreativitet, nyfikenhet, kommunikation, eget skapande och framförande.

Skapa,
upplev och
tolka konst.

Med kreativiteten i fokus

Estetiska programmet vänder sig till dig som vill arbeta eller studera vidare inom konstnärliga, humanistiska eller samhällsvetenskapliga områden. Du utvecklar dina kunskaper om estetiska uttrycksformer. Du lär dig om människan i samtiden, historien och världen utifrån olika perspektiv. Du får arbeta med att skapa, uppleva och tolka konst och kultur samt träna det estetiska hantverket.

På programmet får du kommunicera tankar och idéer med estetiska uttrycksmedel. Du får insikt i vilka frågor du kan komma att ställas inför i framtiden. Frågor som hur långt får man gå i yttrandefrihetens namn, vad är konst och vad får en konstnär göra i sitt konstnärskap, hur fungerar upphovsrätten när mer och mer sprids gratis på nätet?

Du diskuterar egna och andras arbeten, och utvecklar din förståelse för kvalitet och kommunikation. Du samarbetar både med andra estetiska områden samt de som arbetar med kulturvetenskap, historia, språk, teknikutveckling och kommunikation. Mycket att reflektera över men också väldigt intressant.

Välj mellan fem inriktningar

BILD OCH FORMGIVNING

(ESBIL)

lär dig om tekniker för att framställa bilder samt att fördjupa dig i någon teknik. Du utvecklar din förmåga att uttrycka dig och kommunicera visuellt samt att uppleva, tolka och reflektera ur olika perspektiv. Räkna med att tillbringa mycket tid i skolans ateljé.

DANS

(ESDAN)

utvecklar dig inom scenkonstnärlig dans – främst jazzdans, modern dans och klassisk balett. Du lär dig sambandet mellan dansteknik, skapande, scenisk verksamhet och hur man upplever dans ur olika perspektiv. Räkna med mycket fysisk träning.

ESTETIK OCH MEDIA

(ESEST)

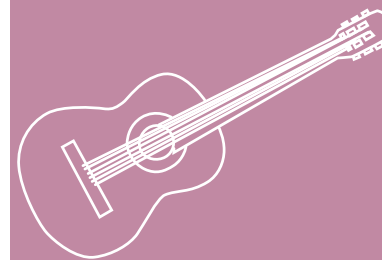
lär dig om digitala medier. Du utvecklar din förmåga att kommunicera med digitala verktyg där ljud, bild och berättande står i centrum. Du upplever och tolkar uttryck ur olika perspektiv. Genom programfördjupning får du möjlighet att bli extra bra på något enskilt digitalt medium.

MUSIK

(ESMUS)

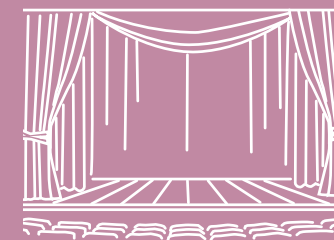
utvecklar ditt musikutövande, konstnärliga skapande och din förmåga att uppleva och tolka musik. Vidare studerar du musikteori och analyserar musikaliska strukturer. Du får spela och sjunga enskilt men också i grupp. Tänk på att det kan bli en del engagemang och uppträdande på kvällar och helger.

TEATER

(ESTEAT)

utvecklar din förmåga att agera på scen och även din förmåga att uppleva och tolka andra elevers gestaltningar och professionella teaterföreställningar ur olika perspektiv. Du får möjlighet att fokusera på något eller några av teaterns uttrycksområden. Vidare läser du teater teori, litteraturhistoria och klassisk skönlitteratur.

Läs mer
om Estetiska
programmet
på nästa
uppslag.

Prata gärna med en studie- och yrkesvägledare om du vill studera vidare!

Studera vidare

Estetiska programmet är ett högskoleförberedande program som leder till en högskoleförberedande examen. Men det finns många vägar att gå efter du tagit studenten. Många folkhögskolor har avancerade vidareutbildningar och på högskolenivå finns utbildningar på bl.a Dramatiska institutet, Konsthögskolan, Konstfack, Teaterhögskolan, Musikhögskolan och Dans- och cirkushögskolan. Antagning till konstnärliga utbildningar sker ofta genom arbetsprover.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 12**.

På www.utbildningsguiden.skolverket.se hittar du mer information om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNINGAR	1 150 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1b	100
Historia 2b – kultur	100
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1b	100
Naturkunskap 1b	100
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1b	100
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller	
Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNINGAR	350 P
Estetisk kommunikation 1	100
Konstarna och samhället	50

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR	400 P
Bild och formgivning	
Bild	100
Bild och form 1b	100
Form	100
Bildteori	100
Dans	
Dansgestaltning 1	100
Dansteknik 1	100
Dansteknik 2	100
Dansteori	100
Estetik och media	
Digitalt skapande 1	100
Medieproduktion 1	100
Medieproduktion 2	100
Medier, samhälle och kommunikation 1	100

Musik	
Instrument eller sång	100
Ensemble med körsång	200
Gehörs- och musiklära 1	100

Teater	
Scenisk gestaltning 1	100
Scenisk gestaltning 2	100
Scenisk gestaltning 3	100
Teaterteori	100

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNING	500 P
Animation, Arkitektur, Bild, Bildteori, Cirkus, Dansgestaltning, Dansorientering, Dansteknik, Dansteori, Design, Digitalt skapande, Engelska, Entreprenörskap, Estetisk kommunikation, Film- och tv-produktion, Filosofi, Formgivning, Fotografisk bild, Företagsekonomi, Grafisk kommunikation, Gränssnittsdesign, Historia, Hälsa, Konst och kultur, Ljudproduktion, Matematik, Mediekommunikation, Medieproduktion, Medier, Samhälle och kommunikation, Moderna språk, Musik, Musikteori, Naturkunskap, Pedagogiskt arbete, Psykologi, Religionskunskap, Samhällskunskap, Svenska, Teater, Träninglära, Visuell kommunikation, Webbteknik.	

Programfördjupningar ger möjlighet till bredd och specialisering. Hör med skolan vilka kurser de erbjuder.

Humanistiska programmet sätter skapandet och tänkandet i centrum. Här läser du mycket språk, svenska, historia och filosofi. Så vill du bli säkrare i tal och skrift är det här rätt program för dig.

Att tänka rätt
är stort, att
tänka fritt är
större.

Språk och filosofi i fokus

Humanistiska programmet vänder sig till dig som vill arbeta med humaniora och samhällsvetenskap. Du studerar människan förr och nu, vilket bland annat innebär att du lär dig mer om kultur och kulturarv, litteratur, historia och filosofi.

Språk och text intar en särställning och en språklig medvetenhet präglar utbildningen. Därför utvecklar utbildningen din språkliga säkerhet och kreativitet i tal och skrift. Men också din förmåga att medvetet använda språket för kommunikation, reflektion och lärande i alla ämnen.

Även filosofi är en viktig del i utbildningen. Här handlar det om att förstå filosofiska tankar, diskutera etiska frågeställningar och analysera andras tankar och texter. Du får förutsättningar att utveckla din förmåga att ur olika perspektiv beskriva och tolka mänskligt handlande. Du får också sätta dig in i och belysa olika sätt att tänka och uttrycka sig. Inte alldeles enkelt, men väldigt intressant.

Välj mellan två inriktningar

KULTUR

(HUKUL)

lär dig om estetiska uttrycksformer, litteratur, filosofi och psykologi. Du studerar och diskuterar olika kulturuttryck och kulturupplevelser ur olika perspektiv. Inriktningen utvecklar din förmåga att beskriva, analysera och reflektera över kulturella uttrycksformer.

SPRÅK

(HUSPR)

ger dig fördjupade kunskaper i språk och sambandet mellan språk, kultur och samhälle. Du lär dig om värdet av språk och hur språkkunskaper förstärker varandra. Då språk och språkkunskaper är en förutsättning för att verka i en globaliserad värld är ett internationellt perspektiv centralt för inriktningen.

hej
ave
hello
salut hola hallo
Ciao

Läs mer
om Humanistiska
programmet
på nästa
uppslag.

Prata gärna med en studie- och yrkesvägledare om du vill studera vidare!

Studera vidare

Humanistiska programmet ger dig grundläggande och särskild behörighet till många utbildningar vid Sveriges högskolor och universitet. Det gäller framförallt utbildningar inom humaniora, språk och samhällsvetenskap. Önskar du istället att läsa en teknisk eller naturvetenskaplig utbildning efter gymnasiet, måste du läsa kurser i matematik och naturvetenskapliga ämnen.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 12**.

På www.utbildningsguiden.skolverket.se hittar du mer information om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNINGAR	1 150 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1b	100
Historia 2b – kultur	100
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1b	100
Naturkunskap 1b	100
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1b	100
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller	
Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNINGAR	350 P
Filosofi 1	50
Moderna språk	200
Människans språk 1	100

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR	400 P
Kultur	
Filosofi 2	50
Kultur- och idéhistoria	100
Samtida kulturuttryck	100
Psykologi 1	50
Litteratur	100
Språk	
Latin – språk och kultur 1	100
Språk	300

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNING	300 P
--------------------	-------

Arkitektur, Bild, Bildteori, Engelska, Entreprenörskap, Estetisk kommunikation, Filosofi, Geografi, Historia, Humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering, Juridik, Klassisk grekiska – språk och kultur, Konst och kultur, Latin – språk och kultur, Matematik, Mediekommunikation, Medier, Samhälle och kommunikation, Moderna språk, Människans språk, Naturkunskap, Pedagogik, Pedagogiskt arbete, Psykologi, Religionskunskap, Samhällskunskap, Sociologi, Språk specialisering, Svenska, Svenskt teckenspråk för hörande, Teater, Visuell kommunikation.

Programfördjupningar ger möjlighet till bredd och specialisering. Hör med skolan vilka kurser de erbjuder.

Matematik, kemi och fysik är viktiga ämnen under utbildningen. I matematiken handlar det inte bara om att räkna utan även att kunna analysera och tänka matematik. Förhållnings-sättet präglar även övriga ämnen – det handlar inte bara om att plugga in kunskap, utan att förstå den.

Naturvetenskapsprogrammet passar dig som vill veta mer om universum, naturen, människan och hur samhället fungerar och samspelar. Här stimuleras din nyfikenhet! Du varvar teoretiska studier med laborationer och fältstudier där flera ämnen ingår.

Räkna,
labba och
experimentera.

Plugga, analysera och förstå

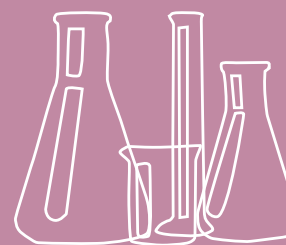
Naturvetenskapsprogrammet lägger grunden för fortsatta studier i naturvetenskap, matematik, teknik och samhällsvetenskap på högskolan. Här utvecklar du dina kunskaper om sammanhang i naturen, livets villkor, fysikaliska fenomen, kemiska processer och matematik. Du lär dig om modeller som utvecklas i samspelet mellan experiment och teori. Du studerar naturvetenskapens idéer och teorier som delar av historien och aktuell forskning.

På programmet utvecklar du ett naturvetenskapligt förhållningssätt där du lär dig att tänka kritiskt, resonera logiskt, lösa problem och göra systematiska iakttagelser. Du värderar olika källor och skiljer på påståenden som är baserade på vetenskaplig och ickevetenskaplig grund. Du arbetar praktiskt med experiment, laborationer och fältstudier.

Välj mellan två inriktningar

NATURVETENSKAP (NANAT)

lär dig om biologi, fysik, kemi och matematik. Här ligger störst fokus på de naturvetenskapliga ämnena. Vill du läsa vidare till exempelvis läkare, tandläkare, veterinär eller optiker bör du välja denna inriktning.

NATURVETENSKAP OCH SAMHÄLLE

(NANAS)
lär dig om naturvetenskap, samhällskunskap och geografi. Du får förståelse för hur människa och natur samverkar. Vidare ger kursen i samhällskunskap dig kompetens i hur samhället fungerar.

Läs mer om
Naturvetenskaps-
programmet
på nästa uppslag.

Prata gärna med en studie- och yrkesvägledare om du vill studera vidare!

Studera vidare

Naturvetenskapsprogrammet är det program som ger dig de största möjligheterna att söka vidare till högre studier vid Sveriges högskolor och universitet. Inte bara vad gäller naturvetenskapliga yrken och ämnen utan även andra utbildningar.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 12**.

På www.utbildningsguiden.skolverket.se hittar du mer information om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNER 1 150 P

Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1b	100
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1c	100
Matematik 2c	100
Matematik 3 c	100
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1b	100
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller	
Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNER 450 P

Biologi 1	100
Fysik 1a	150
Kemi 1	100
Moderna språk	100

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL 200 P

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val

GYMNASIEARBETE 100 P

Gymnasiearbete är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR 300-400 P

Naturvetenskap	
Biologi 2	100
Fysik 2	100
Kemi 2	100
Matematik 4	100
Naturvetenskap och samhälle	
Ett naturvetenskapligt ämne	100
Geografi 1	100
Samhällskunskap 2	100

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNING 200-300 P

Biologi, Dator- och kommunikationsteknik, Engelska, Entreprenörskap, Filosofi, Fysik, Företagsekonomi, Geografi, Historia, Humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering, Hållbart samhälle, Kemi, Konst och kultur, Konstruktion, Matematik, Moderna språk, Naturvetenskaplig specialisering, Programmering, Psykologi, Religionskunskap, Samhällskunskap, Svenska, Teknik, Träninglära, Webbteknik.

Programfördjupningar ger möjlighet till bredd och specialisering. Hör med skolan vilka kurser de erbjuder.

Samhälls- vetenskaps programmet

SA

Är du den i klassen som gärna diskuterar politiska frågor, som alltid har idéer om hur samhället bör fungera och är intresserad av filosofi och psykologi? Den typen av frågeställningar är det många av på Samhällsvetenskapsprogrammet.

Människans
och samhällets
utveckling.

Bred allmänbildning med spets

Programmet vänder sig till dig som är intresserad av hur människan och samhället utvecklas och fungerar. Utbildningen utvecklar dina kunskaper om samhällsförhållanden i Sverige och världen i övrigt, om samspelet mellan individ och samhälle samt om hur människors livsvillkor förändrats under historiens gång.

På utbildningen diskuteras också viktiga frågor kring demokrati, kommunikation, etik, genus, hållbarhet och miljö. Likaså behandlas begreppet makt utifrån ekonomiska, sociala och politiska aspekter – vem har makt och varför?

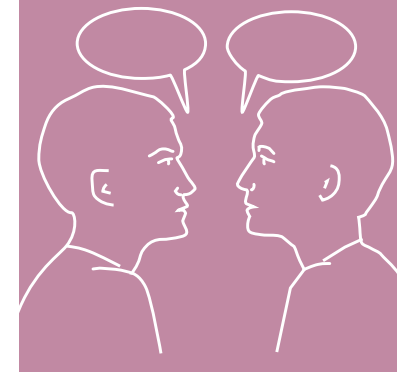
Dessutom läggs stort fokus på att du utvecklar ett vetenskapligt och kritiskt förhållningsätt. Det innebär att du lär dig att avgöra om påståenden är grundade på fakta eller värderingar, vilka källorna är till påståendena och om källorna är trovärdiga eller inte. Du söker, skiljer ut och bearbetar information med källkritiska metoder.

Självklart är olika språk också viktiga ämnen för dig som vill vara med och påverka samhället.

Välj mellan tre inriktningar

BETEENDEVETENSKAP (SABET)

lär dig hur vi samspelar med varandra, om människans utveckling och anpassning till samhället. Du får större förståelse för hur människor fungerar som individer, gruppdeltagare och samhällsmedborgare. Du studerar kommunikation, lärande och ledarskap.

MEDIER, INFORMATION OCH KOMMUNIKATION (SAMED)

handlar om mediernas roll i samhället, medieteknik, journalistik, information, reklam och interaktiva kommunikationsformer. Du studerar hur medier påverkar människors åsikter och omvärldsuppfattning. Du utvecklar praktiska och teoretiska kunskaper i interaktiva kommunikationsformer.

SAMHÄLLSVETENSKAP (SASAM)

lär dig mer om samhällsstrukturer och människors livsvillkor. Du studerar politisk utveckling, globaliseringens effekter och ekonomiska villkor i samhället. Du breddar och fördjupar dina kunskaper i olika samhällsfrågor genom att tolka, förklara och använda samhällsvetenskapliga metoder.

Läs mer om
Samhällsvetenskaps-
programmet
på nästa uppslag.

Prata gärna
med en studie-
och yrkesvägledare
om du vill
studera vidare!

Studera vidare

Samhällsvetenskapsprogrammet ger dig grundläggande och särskild behörighet för många utbildningar vid Sveriges högskolor och universitet. Detta gäller framförallt utbildningar inom samhällsvetenskap och närstående områden. Önskar du istället att läsa en teknisk eller naturvetenskaplig utbildning efter gymnasiet, måste du läsa kurser i matematik och naturvetenskapliga ämnen.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 12**.

På
www.utbildningsguiden.skolverket.se
hittar du mer information
om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNINGAR	1 150 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1b	100
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1b	100
Matematik 2b	100
Naturkunskap 1b	100
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1b	100
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller	
Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNINGAR	300 P
Filosofi 1	50
Moderna språk	200
Psykologi 1	50

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR	350-450 P
--------------	-----------

Beteendevetenskap	
Ledarskap och organisation	100
Kommunikation	100
Psykologi 2a	50
Samhällskunskap 2	100
Sociologi	100

Medier, information och kommunikation	
Journalistik, reklam och information 1	100
Medieproduktion 1	100
Medier, samhälle och kommunikation 1	100
Psykologi 2a	50

Samhällsvetenskap	
Geografi 1	100
Historia 2a	100
Religionskunskap 2	50
Samhällskunskap 2	100
Samhällskunskap 3	100

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNING	300-400 P
--------------------	-----------

Animation, Bild, Biologi, Digitalt skapande, Engelska, Entreprenörskap, Film- och tv-produktion, Filosofi, Fotografisk bild, Geografi, Grafisk kommunikation, Gränssnittsdesign, Historia, Humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering, Hållbart samhälle, Juridik, Konst och kultur, Ledarskap och organisation, Ljudproduktion, Matematik, Mediekommunikation, Medieproduktion, Medier, Samhälle och kommunikation, Moderna språk, Musik, Naturkunskap, Pedagogik, Psykologi, Religionskunskap, Samhällskunskap, Sociologi, Svenska, Utställningsdesign, Visuell kommunikation, Webbteknik.

Programfördjupningar ger möjlighet till bredd och specialisering. Hör med skolan vilka kurser de erbjuder.

Teknik programmet

TE

Har du intresse för design och konstruktion, är du kreativ och gillar problemlösning? På Teknikprogrammet får du en bred teknisk grundutbildning, där du även arbetar mycket med data och IT.

Kreativt,
konstruktivt och
källkritiskt.

Teknik för hållbar utveckling

Programmet vänder sig till dig som vill arbeta med teknik och tekniska processer. Utbildningen lägger grunden för fortsatta studier i teknik och naturvetenskap på högskolan. Du får även högskolebehörighet till fler områden.

Då matematik är ett språk och ett redskap inom teknikområdet för att förstå, uttrycka och analysera sammanhang, är matematik viktig under utbildningen. På programmet utvecklar du därför dina kunskaper i teknik, fysik, kemi och matematik med fokus på tekniska processer.

Du lär dig också att se sambanden mellan de olika delarna när teknik utvecklas och förstå hur teknikutveckling sker i samhället. Du studerar både befintlig teknik och utvecklingen av ny teknik. Utbildningen belyser också teknikens roll i samspelet mellan människa och natur med hänsyn till hållbar utveckling.

Välj mellan fem inriktningar

DESIGN OCH PRODUKTUTVECKLING

(TEDES)

har fokus på datorstyrd design och konstruktion. Här lär du dig att kombinera matematiska modeller och konstruktionsarbete med experimentlusta och kreativt tänkande. Du studerar designprocess och designmetodik.

INFORMATION- OCH MEDIETEKNIK

(TEINF)

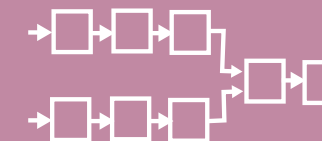
lärt dig om teknik för information, kommunikation och olika medier som datorkommunikation, programmering, digitala medier och webbutveckling. Du får även grundläggande kunskap i programmering och webbutveckling.

PRODUKTIONS- TEKNIK

(TEPRO)

utbildar dig i produktion och företagande som automation och styrning av produktionslinjer i ett modernt företag. Du får lära dig om vilken teknisk utrustning som används.

SAMHÄLLSBYGGANDE OCH MILJÖ

(TESAM)

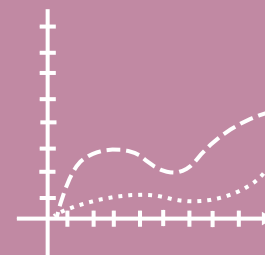
lärt dig om miljö och arkitektur där teknik är lika viktigt som ekologi, utseende och ekonomi. Utbildningen ger dig kunskap i byggande och miljöfrågor ur ett brett perspektiv, såväl tekniskt, ekologiskt och estetiskt som ekonomiskt och socialt.

TEKNIKVETENSKAP

(TETEK)

är en inriktning för dig som tänker fortsätta att studera teknik på högskolenivå. Inriktningen ger dig kunskap om och färdigheter i teknikvetenskapens arbetsmetoder och verktyg för matematisk modellering, simulering, styrning och reglering.

Läs mer
om Teknik-
programmet
på nästa
uppslag.

Prata gärna med en studie- och yrkesvägledare om du vill studera vidare!

Studera vidare

Teknikprogrammet ger dig särskild behörighet för många utbildningar vid Sveriges högskolor och universitet. Det gäller framförallt utbildningar inom teknikområdet.

Efter en examen från teknikprogrammet kan du välja att söka till en ettårig gymnasieingenjörsutbildning. Utbildningen finns på flera platser i landet, på utbildningsguiden.skolverket.se kan du se var.

Det fjärde året på teknikprogrammet vänder sig till elever som vill gå ett år till på gymnasiet för att få en utbildning som ger mycket stora möjligheter att få ett jobb direkt. Det fjärde året ger också praktiska kunskaper som gör det lättare att klara en civilingenjörsutbildning.

Utbildningen har kommit till på initiativ av näringslivet i Sverige och intresset från deras sida är stort. Under utbildningen varvas arbete i skolan och praktik.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på [sidan 12](#).

På www.utbildningsguiden.skolverket.se hittar du mer information om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNER	1100 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1c	100
Matematik 2c	100
Matematik 3c	100
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1b	100
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller	
Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNER	400 P
Fysik 1a	150
Kemi 1	100
Teknik 1	150

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR	300 P
--------------	-------

DESIGN OCH PRODUKTUTVECKLING	
Bild och form 1a1	50
Cad 1	50
Design 1	100
Konstruktion 1	100

INFORMATION- OCH MEDIETEKNIK	
Dator- och nätverksteknik	100
Programmering 1	100
Webbutveckling 1	100

PRODUKTIONSTEKNIK	
Mekatronik 1	100
Produktionskunskap 1	100
Produktionsutrustning 1	100

SAMHÄLLSBYGGANDE OCH MILJÖ	
Arkitektur – hus	100
Hållbart samhällsbyggande	100
Byggnadsverk	100

TEKNIKVETENSKAP	
Fysik 2	100
Matematik 4	100
Teknik 2	100

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNING	400 P
--------------------	-------

Animation, Arkitektur, Automationsteknik, Bild, Biologi, Cad, Dator- och kommunikationsteknik, Datorstyrd produktion, Design, Digitalt skapande, Driftsäkerhet och underhåll, Elektronik, Ellära, Engelska, Entreprenörskap, Eventteknik, Fartygsteknik, Film- och tv-produktion, Filosofi, Flygryksteknik, Fotografisk bild, Fysik, Företagsekonomi, Geografi, Grafisk kommunikation, Gränssnittsdesign, Historia, Hållbart samhälle, Industritekniska processer, Kemi, Konst och kultur, Konstruktion, Ledarskap och organisation, Ljudproduktion, Matematik, Medicinsk teknik, Medieproduktion, Mekatronik, Moderna språk, Musik, Människan i industrin, Mät-, styr- och reglerteknik, Naturvetenskaplig specialisering, Nätverksteknik, Pedagogik, Processautomation, Produktionskunskap, Produktionsutrustning, Produktutveckling, Programmering, Psykologi, Religionskunskap, Samhällsbyggande, Samhällskunskap, Sammanfognings-teknik, Svenska, Systemkunskap, Teater, Teknik, Visuell kommunikation, Webbteknik.

Programfördjupningar ger möjlighet till bredd och specialisering. Hör med skolan vilka kurser de erbjuder.

Barn- och fritids programmet

BF

Barn- och fritidsprogrammet är ett program för dig som vill arbeta med barn, ungdomar och vuxna inom pedagogiska och sociala yrkesområden eller i fritids- och friskvårdssektorn. Programmet ger dig en bra grund för alla yrken inom området.

Om människans lärande, samarbete och kommunikation.

Hur barn och vuxna utvecklas

Beroende på vilken inriktning du väljer kan det handla om att arbeta på fritidsgård, ett badhus eller i en sporthall, som barnskötare eller kanske som personlig assistent åt någon med funktionshinder.

Du ska tycka att det är roligt och intressant att möta människor som kan ha de mest skilda behov och förutsättningar. Självklart är du nyfiken på människor med annan kultur och bakgrund än din egen. Eftersom du ska jobba med människor kommer utbildningen handla mycket om samarbete, allas rätt att få vara olika, demokrati och grundläggande mänskliga rättigheter. Du kommer också att lära dig att planera, organisera och leda aktiviteter för både barn och vuxna – då får du också prova på olika fritidsaktiviteter. Flera av de yrken som programmet utbildar dig för innebär att du får arbeta med människors hälsa. Därför är kunskap om hälsa och friskvård viktigt under utbildningen.

Välj mellan två inriktningar

FRITID OCH HÄLSA (BFFRI)

ger dig kunskap om olika fritids- och friskvårdsverksamheter. Du får arbeta med frågor kring människors hälsa och lära dig att äta rätt, vikten av motion och hur din livsstil påverkar både din fysiska och psykiska hälsa.

Exempel på yrken: Bad- och sporthallspersonal, personal på idrotts- och fritidsanläggningar, personlig tränare.

PEDAGOGISKT OCH SOCIALT ARBETE (BFPEA)

ger dig kunskap om barns och ungas utveckling och behov. Du lär dig om olika pedagogiska metoder samt att leda aktiviteter för att stimulera barns utveckling. Du lär dig också att arbeta med människor som har funktionshinder – de kan behöva hjälp med allt från boende och fritid till arbete och studier. Samtidigt får du även kunskap om människor med sociala problem och hur de ska bemötas. Ett ytterligare område är arbete inom bevakning och tillsyn.

Exempel på yrken: Barnskötare, elev- eller personalassistent, stöd och service för människor med funktionshinder, väktare.

Läs mer om barn- och fritidsprogrammet på nästa uppslag.

Prata gärna med en studie- och yrkesvägledare om du vill studera vidare!

Fortsatta studier

Din utbildning ger dig grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Där finns flera utbildningar att bygga vidare med.

Programmet ger också grundläggande högskolebehörighet, förutsatt att du inte valt bort vissa kurser i svenska och engelska. Din SYV kan berätta mer.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 14**.

APL, lärlingsutbildning och särskilda inriktningar

Programmet innehåller minst 15 veckors APL (arbetsförlagt lärande). Läs mer på sidan 15.

På www.utbildningsguiden.skolverket.se hittar du mer information om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNEN	900 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1a	100
Naturkunskap 1a1	50
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1a1	50
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNEN	600 P
Hälsopedagogik	100
Naturkunskap 1a2	50
Kommunikation	100
Lärande och utveckling	100
Människors miljöer	100
Pedagogiskt ledarskap	100
Samhällskunskap 1a2	50

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR	300 P
Fritid och Hälsa	
Fritids- och friskvårdsverksamheter	200
Fritids- och idrottskunskap	100
Pedagogiskt och socialt arbete	
Pedagogiskt arbete	200
Socialt arbete 1	100

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNINGAR	600 P
----------------------	-------

Aktiviteter och värdskap, Brand, bevakning och säkerhet, Dansorientering, Digitalt skapande, Entreprenörskap, Estetisk kommunikation, Eventteknik, Fritids- och friskvårdsverksamheter, Fritids- och idrottskunskap, Grundläggande vård och omsorg, Historia, Hälsa, Idrott och hälsa, Juridik, Konferens och evenemang, Larm och säkerhetsteknik, Massage, Matematik, Mediekommunikation, Musik, Naturguidning, Naturkunskap, Pedagogik, Pedagogiskt arbete, Psykologi, Sociologi, Specialpedagogik, Svenska eller Svenska som andraspråk, Träningslära, Turism, Yttre miljö.

Programfördjupningen är kurser som ska leda fram till de olika yrkena på yrkesprogrammen.

Bygg- och anläggnings programmet

BA

Gillar du att arbeta med händerna och lösa praktiska problem? Då är Bygg- och anläggningsprogrammet något för dig. Här kan du bli snickare, målare, plåtslagare, murare eller kanske anläggningsmaskinförare.

God inblick inom många hantverk

Bygg
säkert och
miljövänligt.

På programmet lär du dig att bygga säkert, miljösamt och hållbart. Självklart får du även inblick i branschens olika yrken och lär dig en del om entreprenörskap samt hur du driver eget företag. Vidare lär du dig att följa ritningar och instruktioner. Alla som går programmet får en gemensam grund där du får prova på olika hantverk. Sedan blir det enklare att välja någon av de fem inriktningarna.

Precis som i många andra branscher är bygg och anläggning ett område där det händer mycket. Material, verktyg, byggnadsteknik och lagstiftning förändras hela tiden. Därför fokuserar utbildningen på att utveckla din kreativitet och initiativförmåga. För att du och dina arbetskompisar ska slippa arbetsskador och må bra ett helt arbetsliv, läggs det även stor vikt vid arbetsmiljöfrågor.

Du ska vara beredd på att samarbeta i lag, men samtidigt vara självständig och kunna ta ansvar. Räkna även med att både utbildning och arbete kräver att du klarar av lyft, höga höjder och inte gnäller över dåligt väder. Efter gymnasieskolan är det vanligt att du först söker och arbetar som lärling inom ditt yrke.

Lärlingstiden brukar vara mellan två och tre år. Sedan anses du färdigutbildad och får fullt betalt.

Välj mellan fem inriktningar

ANLÄGGNINGS- FORDON

(BAANL)

ger dig kunskap om schakt- och materialflyttning inom väg- och ledningsarbete samt trafik-kunskap. Du får till exempel lära dig att använda grävmaskin, väghyvel och lastmaskin.

Exempel på yrken:
Grävmaskinist, lastmaskin-förare och förare av andra anläggningsmaskiner.

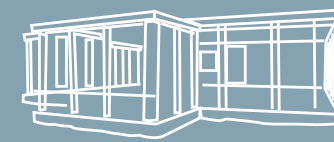

HUSBYGGNAD

(BAHUS)

ger dig kunskaper i nybyggnation, renovering och ombyggnation av hus, broar och andra anläggningar. Här specialiserar du dig inom snickeri, betong eller mureri.

Exempel på yrken:
Golvläggare, murare, snickare, betongarbetare.

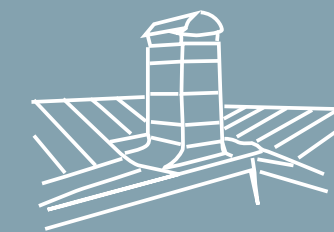

PLÅTSLAGERI

(BAPLA)

ger dig kunskaper inom byggnadsplåtslageri, ventilations-teknik, svetsning och lödning. Du lär dig tillverka olika typer av plåtarbeten och att montera dem – allt från bleck och rännor till tätning och avledning av vatten. Väljer du att bli ventilationsplåtslagare lär du dig att tillverka och montera olika delar till ventilations-system.

Exempel på yrken:
Byggnadsplåtslagare,
ventilationsplåtslagare.

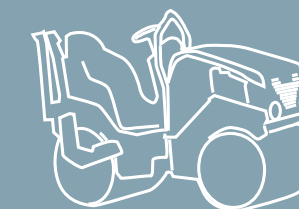

MARK OCH ANLÄGGNING

(BAMAR)

lär dig om markarbeten. Det kan vara allt från att bygga ledningsnät och lägga grund för järnväg till att anlägga parker och trädgårdar.

Exempel på yrken:
Beläggningsarbetare,
järnvägstekniker, väg-
och anläggningsarbetare.

Ventilation finns i två program

Är du intresserad av ventilation? Ventilations-utbildningen finns både på Bygg- och anläggningsprogrammet (se Plåtslageri) och VVS- och fastighetsprogrammet. På VVS- och fastighetsprogrammet lär du dig driftsättning, injustering och fortsatt skötsel och underhåll av befintlig anläggning.

Läs mer
om Bygg- och
anläggnings-
programmet på
nästa uppslag.

Prata gärna med en studie- och yrkesvägledare om du vill studera vidare!

Fortsatta studier

Din utbildning ger dig grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Där finns flera utbildningar att bygga vidare med.

Programmet ger också grundläggande högskolebehörighet, förutsatt att du inte valt bort vissa kurser i svenska och engelska. Din SYV kan berätta mer.

Du kan också behöva komplettera med kemi, matematik och fysik om du vill söka en teknisk utbildning.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 14**.

APL, lärlingsutbildning och särskilda inriktningar

Programmet innehåller minst 15 veckors APL (arbetsförlagt lärande). Läs mer på sidan 15.

På www.utbildningsguiden.skolverket.se hittar du mer information om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNEN	900 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1a	100
Naturkunskap 1a1	50
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1a1	50
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNEN	400 P
Bygg och anläggning 1	200
Bygg och anläggning 2	200

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR	400-900 P
--------------	-----------

Anläggningsfordon	
Anläggningsförare 1	200
Anläggningsförare 2	200
Anläggningsförare 3	200
Anläggningsförare 4	200
Anläggningsförare – process	100

Husbyggnad	
Husbyggnadsprocessen	200
Husbyggnad 1	100
Husbyggnad 2	200
Husbyggnad 3 – ombyggnad	200

Mark och anläggning	
Anläggningsprocessen	200
Anläggning 1	100
Anläggning 2	200

Måleri	
Måleriprocessen	200
Måleri 1	200

Plåtslageri	
Plåtslageriprocessen	200
Plåtslageri – grunder	100
Ventilationsplåtslageri 1	100

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNINGAR	300-800 P
Anläggning, Arkitektur, Beläggning, Berghantering, Betong, Cad, Design, Elementmontering, Entreprenörskap, Fysik, Företagsekonomi, Golvläggning, Husbyggnad, Hållbart samhälle, Järnvägsbyggnad, Lackerings- teknik, Matematik, Mobila arbetsmaskiner, Motor- och röjmotorsåg, Mur- och putsverk, Måleri, Plåtslageri, Plåtslageriteknik, Svenska eller Svenska som andraspråk, Teknik, Trä, Tätskikt våtrum, Ventilationsplåtslageri, Ventilationsteknik.	

Programfördjupningen är kurser som ska leda fram till de olika yrkena på yrkesprogrammen.

El- och energi programmet

EE

Är du intresserad av förnyelsebar energi och hur dess teknik fungerar? Kanske hur en tvättmaskin är konstruerad eller hur man drar elledningar? På El- och energiprogrammet är möjligheterna många.

Så funkar el, energi och vatten.

Allt om el, energiteknik och entreprenörskap

Här lär du dig att underhålla och skapa viktiga funktioner för att samhället ska få tillgång till el, energi och vatten. Du lär dig att installera, producera eller distribuera dessa funktioner. Vidare får du utbildning i att underhålla samhällets informationsteknik, dator- och kommunikationsteknik. Du får även en inblick i entreprenörskap och hur du driver eget företag.

Precis som inom många andra områden växer el- och energibranschen dessutom internationellt med både företag och samarbeten. Därför får du möjlighet att läsa fördjupade kurser i engelska. Du bör också tänka på att kunskap inom el-, energi-, automations- och dator teknik bygger på naturvetenskapliga principer. Dessutom är mycket teori och en hel del instruktioner på engelska. Så det underlättar om du gillar matematik, är hygglig i språk och inte har några problem med att hänga över skolböckerna.

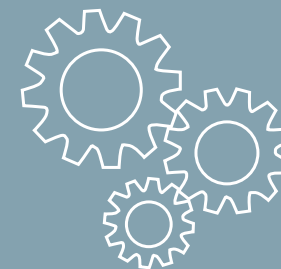
Välj mellan fyra inriktningar

AUTOMATION

(EEAUT)

ger dig kunskap i hur styrsystem för t ex industrirobotar fungerar, programmeras och installeras. Du lär dig att sätta automatiserade produktionsystem i drift samt underhålla och felsöka dem.

Exempel på yrken: Automatonstekniker, process-tekniker, industrielektriker och mekatroniker.

DATOR OCH KOMMUNIKATIONSTEKNIK

(EEDAT)

ger dig kunskap i att installera, administrera, underhålla och reparera dator- och kommunikationssystem. Du får en bred utbildning för arbete med datorer och annan utrustning för ljud, bild och annan interaktiv media.

Exempel på yrken: Nätverkstekniker, teknisk säljare, supporttekniker eller servicetekniker.

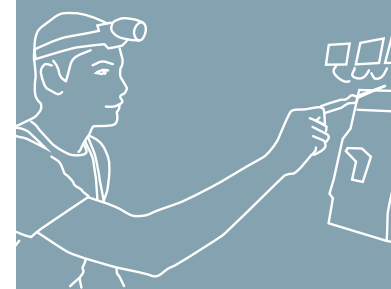

ELTEKNIK

(EEELT)

ger dig kunskaper i att installera, underhålla och reparera elanläggningar, nät för el-distribution, larm samt tv- och datanät. Du lär dig att koppla och dra ledningar för elektricitet.

Exempel på yrken: Elektriker, hisstekniker eller larmtekniker.

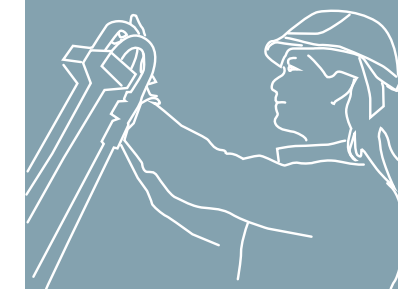

ENERGITEKNIK

(EEENE)

ger kunskaper för att arbeta på exempelvis kraftverk, vattenverk eller i industrin med specialiserade funktioner inom energi-, vatten- eller miljöteknik.

Exempel på yrken: Drift- och underhållstekniker, driftoperatör, vattenmiljötekniker eller laborant.

Läs mer om El- och energiprogrammet på nästa uppslag.

Prata gärna med en studie- och yrkesvägledare om du vill studera vidare!

Fortsatta studier

Din utbildning ger dig grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Där finns flera utbildningar att bygga vidare med.

Programmet ger också grundläggande högskolebehörighet, förutsatt att du inte valt bort vissa kurser i svenska och engelska. Din SYV kan berätta mer.

Kanske behöver du även komplettera med kurser i fysik, kemi och matematik om du vill söka en teknisk utbildning inom el eller energiteknik.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 14**.

APL, lärlingsutbildning och särskilda inriktningar

Programmet innehåller minst 15 veckors APL (arbetsförlagt lärande). Läs mer på sidan 15.

På www.utbildningsguiden.skolverket.se hittar du mer information om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNEN	900 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1a	100
Naturkunskap 1a1	50
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1a1	50
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNEN	400 P
Datorteknik 1a	100
Elektromekanik	100
Energiteknik 1	100
Mekatronik 1	100

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL

200 P

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE

100 P

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR

400-500 P

Automation	
Praktisk ellära	100
Mät- och reglerteknik	100
Mät- och styrteknik	100
Programmerbara styrsystem	100

Dator- och kommunikationsteknik	
Dator- och nätverksteknik	100
Elektronik och mikrodatorteknik	100
kommunikationsnät 1	100
Nätverksteknik	100

Elteknik	
Elkraftteknik	100
Praktisk ellära	100
Elinstallationer	200
Kommunikationsnät 1	100

Energiteknik	
Avhjälpande underhåll 1	100
Praktisk ellära	100
Energiteknik 2	100
Förnybar energi	100

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNINGAR

700-800 P

Automationsteknik, Cad, Dator- och kommunikationsteknik, Driftsäkerhet och underhåll, Eldistributionsteknik, Elektronik, Elektronikproduktion, Elektroniksysteem, Elektroteknik, Ellära, Elmätteknik, Energiteknik, Engelska, Entreprenörskap, Eventteknik, Företagsekonomi, Försäljning och kundservice, Gränssnittsdesign, Hållbart samhälle, Installationsteknik, Järnvägsteknik, Kemi, Konstruktion, Kraft- och värmeteknik, Larm och säkerhetsteknik, Matematik, Medicinsk teknik, Mekatronik, Ventilationsteknik, Mekatronik, Mät-, styr- och reglerteknik, Naturkunskap, Nätverksteknik, Processautomation, Programmering, Sammanfogningsteknik, Support och servicearbete, Teknik, Vatten- och miljöteknik, Vattenkraftteknik, Verktygs- och materialhantering, Webbteknik.

Programfördjupningen är kurser som ska leda fram till de olika yrkena på yrkesprogrammen.

Fordons- och transport programmet

FT

Välj mellan fyra inriktningar

KAROSSERI OCH LACKERING

(FTKAR)

ger dig kunskap om lackering av fordon, diagnostik och reparation av karosserier.

Exempel på yrken:
Bilskadereparatör eller
billackerare.

LASTBIL OCH MOBILA MASKINER

(FTLAS)

ger dig kunskap om diagnos-
tik, reparation och service
av tunga fordon och mobila
maskiner.

Exempel på yrken:
Lastbils- eller maskin-
mekaniker.

PERSONBIL

(FTPER)

lär dig om diagnostik,
reparation och service av
personbilar och lätta
transportfordon.

Exempel på yrken:
Personbilmekaniker

TRANSPORT

(FTTRA)

ger dig kunskap om trafik,
transportsystem och logistik.
Inriktningen kan leda till
arbete som yrkesförare.

Exempel på yrken: Buss-
eller lastbilschaufför.

Är du intresserad av att meka, kanske köra lastbil i framtiden eller ta hand om godshanteringen på ett lager? Då erbjuder Fordons- och transportprogrammet många möjligheter. Det är bra om du gillar att arbeta med datasystem.

Diagnostisera,
reparera och ge
service.

Hantera fordon och lager

Fordons- och transportprogrammet vänder sig till dig som vill arbeta med olika fordon och transporter eller med godshantering. Du får diagnostisera, reparera och serva olika fordon. Väljer du inriktning Godshantering eller Transport lär du dig hur man hanterar gods på lager och i terminaler eller transporterar gods och personer.

Du lär dig också att använda olika datasystem och att driva eget företag. På programmet är även arbetsmiljöfrågor viktiga för att skapa en bra arbetsmiljö och förebygga arbetsskador.

Eftersom utvecklingen är snabb med ny avancerad teknik, krävs det förmåga att kunna reflektera över, värdera och välja mellan olika handlingsalternativ. Därför får du träna på självständig problemlösning men också på att arbeta i lag där personer med olika kunskaper och kulturell bakgrund samarbetar för att lösa problem.

Läs mer
om fordons- och
transport-
programmet på
nästa uppslag.

Prata gärna med en studie- och yrkesvägledare om du vill studera vidare!

Fortsatta studier

Din utbildning ger dig grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Där finns flera utbildningar att bygga vidare med.

Programmet ger också grundläggande högskolebehörighet, förutsatt att du inte valt bort vissa kurser i svenska och engelska. Din SYV kan berätta mer.

Kanske behöver du även komplettera med fysik, kemi och matematik för vidare utbildning inom det tekniska området.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 14**.

APL, lärlingsutbildning och särskilda inriktningar

Programmet innehåller minst 15 veckors APL (arbetsförlagt lärande). Läs mer på sidan 15.

På www.utbildningsguiden.skolverket.se hittar du mer information om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNEN	900 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	50
Matematik 1a	100
Naturkunskap 1a1	50
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1a1	50
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNEN	400 P
Fordons- och transportbranschens villkor och arbetsområden	200
Fordonsteknik – introduktion	200

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR	400-500 P
--------------	-----------

Karosseri och lackering	
Riktningsteknik – introduktion	200
Lackeringsteknik – introduktion	200

Lastbil och mobila maskiner	
Basteknik	100
Service och underhåll 1	100
Service och underhåll 2	100
Verkstad och elteknik	100

Personbil	
Basteknik	100
Service och underhåll 1	100
Service och underhåll 2	100
Verkstad och elteknik	100

Transport	
Yrkestrafik 1a	200
Yrkestrafik 1b	300

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNINGAR	700-800 P
----------------------	-----------

Aktiviteter och värdskap, ATV- och motorcykelteknik, Bussteknik, El- och hybridfordonsteknik, Engelska, Entreprenörskap, Flerbränslefordonsteknik, Flygplatsteknik, Försäljning och kundservice, Godshantering, Godstransporter, Grönyte- och småmaskinteknik, Handel, Hjulutrustningsteknik, Husvagns- och husbilsteknik, Inköp och logistik, Karosseriteknik, Lackeringsteknik, Lager och terminal, Lantbruksmaskinteknik, Lastbilar och mobila maskiner – motorteknik, Lastbilar och mobila maskiner – service och underhållsteknik, Lastbilar – reparations- och systemteknik, Lastbilspåbyggnadsteknik Marinmotorteknik, Matematik, Mobila maskiner – reparations- och systemteknik, Personbilar – reparations- och systemteknik, Personbilar – service och underhållsteknik, Persontransporter, Programmering, Reseproduktion och marknadsföring, Service och bemötande, Skogsbruksmaskinteknik, Snöfordonsteknik, Tillämpad programmering, Transportteknik, Truckteknik.

Programfördjupningen är kurser som ska leda fram till de olika yrkena på yrkesprogrammen.

Försäljnings- och service programmet

FS

Vanliga programfördjupningar

Försäljning- och service har inga inriktningar. Istället kan du välja kurser inom programfördjupningarna. Skolorna kan erbjuda olika fördjupningar utifrån samhällets behov. Här är några av de vanligaste.

ADMINISTRATION

utvecklar din förmåga att möta människor i såväl affärs- som medarbetarrelationer. Du får möjlighet att formulera och kommunicera synpunkter och budskap både muntligt och skriftligt. Du utvecklar också din förmåga att söka, analysera och värdera information från olika branscher och områden.

HANDEL

omfattar försäljning och logistik, marknadsföring och produktkunskap, bransch-kunskap, kundservice och affärsutveckling i olika former. Programfördjupningen ger dig fördjupade kunskaper inom detaljgrossist- och partihandel.

Sälja,
administrera och
möta människor.

Försäljning, affärer och inköp

Efter examen från programmet ska du ha de kunskaper som behövs för att arbeta som till exempel säljare, inköpare eller butiksledare, eller inom administrativa yrken som till exempel personal-, ekonomi- och IT-administratör.

På programmet studerar du försäljning, inköp, varuflöden, logistik, marknadsföring, produkter, branscher och affärsutveckling. Du lär dig administrativt och organisatoriskt arbete inom företag och offentlig förvaltning, ekonomiuppföljning, kommunikation, kundservice, konferens- och receptionsarbete.

Inom både handel och administration finns möjligheter att starta och driva företag. Därför lär du dig också om entreprenörskap och eget företagande. På programmet läggs även stor vikt vid arbetsmiljöfrågor och kunskap om arbetsrätt, arbetsmiljö och diskrimineringsfrågor i arbetslivet.

Läs mer
om försäljnings- och
serviceprogrammet
på nästa
uppslag.

Prata gärna
med en studie-
och yrkesvägledare
om du vill
studera vidare!

Fortsatta studier

Din utbildning ger dig grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Där finns flera utbildningar att bygga vidare med.

Programmet ger också grundläggande högskolebehörighet, förutsatt att du inte valt bort vissa kurser i svenska och engelska. Din SYV kan berätta mer.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 14**.

APL, lärlingsutbildning och särskilda inriktningar

Programmet innehåller minst 15
veckors APL (arbetsförlagt lärande).
Läs mer på sidan 15.

På
www.utbildningsguiden.skolverket.se
hittar du mer information
om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNEN	900 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1a	100
Naturkunskap 1a1	50
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1a1	50
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNEN	900 P
Entreprenörskap	100
Personlig försäljning 1	100
Servicekunskap 1	100
Praktisk marknadsföring 1	100
Affärsutveckling och ledarskap	100
Branschkunskap inom handel	100
Handel och hållbar utveckling	100
Information och kommunikation 1	100
Inköp 1	100

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL

200 P

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE

100 P

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR

INGA INRIKTNINGAR

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNINGAR

700 P

Administration, Affärskommunikation, Aktiviteter och värdskap, Dator- och kommunikationsteknik, Engelska, Företagsekonomi, Försäljning och kundservice, Godshandtering, Grafisk kommunikation, Handel, Hygienkunskap, Information och kommunikation, Inköp och logistik, Konferens och evenemang, Lager och terminal, Ledarskap och organisation, Mat och butik, Matematik, Medier, samhälle och kommunikation, Moderna språk, Programmering, Svenska, Svenska som andraspråk, Tillämpad programmering, Utställningsdesign, Webbutveckling.

Programfördjupningen är kurser som ska leda fram till de olika yrkena på yrkesprogrammen.

Hantverks programmet

HV

Hantverksprogrammet vänder sig till dig som gillar att arbeta med händerna, som uppskattar att blanda teori och praktik. Du kan välja hantverk inom många olika branscher.

Använd
händer och huvud
till kreativt
hantverk.

Personlig prägel, kvalitet och design

På programmet lär du dig om hantverksprocessen, formgivning, företagande och service. Du tränar dig i att utveckla idéer till färdiga arbeten och att bedöma vilka material och maskiner du behöver. Du lär dig också hur du skapar ekonomisk lönsamhet i verksamheter.

Inom alla hantverksyrken är personlig prägel, teknisk skicklighet, kvalitet och design centralt. Därför kommer du att utveckla din känsla för färg, form och komposition samt använda de digitala tekniker som förekommer inom den inriktning du väljer.

Hantverksyrket är också lite speciellt då det hela tiden kräver att teori och praktik samverkar, så problemlösning är en viktig del av utbildningen. Dessutom får du lära dig en hel del om entreprenörskap och företagande – från grundläggande företagsekonomi och marknadsföring till att skapa och behålla en kundkrets. Tänk på att du efter gymnasiet inte är färdigt utbildad utan ofta får gå som lärling under ett eller två år utan full lön.

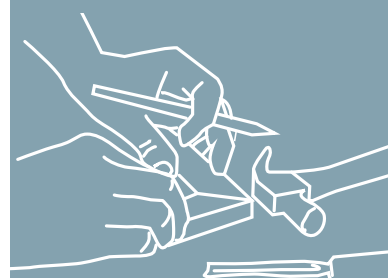
Välj mellan fem inriktningar

FINSNICKERI

(HVFIN)

ger dig kunskap i tillverkningsmetoder, om verktyg, maskiner och material.

Exempel på yrken: Båtbyggare, inredningssnickare, möbelsnickare eller arbete inom trä- och byggvaruhandel.

FLORIST

(HVFLO)

ger dig kunskap om hur man kombinerar olika material av teknisk och estetisk kvalitet, samt ger kunskaper om krukväxter, snittblommor och övrigt förekommande material inom branschen.

Exempel på yrken: Arbete inom blomster- och floristbranschen.

FRISÖR, BARBERARE OCH HÅR- OCH MAKEUPSTYLIST

(HVFRS)

lär dig olika behandlingar, tekniker samt om verktyg och material. Inriktningen ger möjlighet till jobb som t ex frisöraspirant.

Exempel på yrken: Arbeten inom frisörbranschen.

TEXTIL DESIGN

(HVTEX)

ger dig kunskap i tillverkningsmetoder, konstruktion och om verktyg, maskiner och material.

Exempel på yrken: Inköpsassistent, sömmerska eller annat arbete inom textil och konfektion.

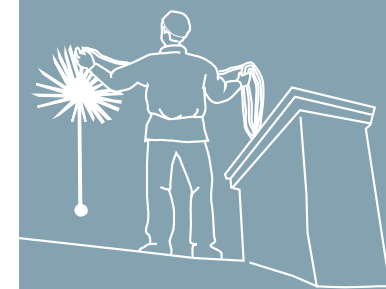

ÖVRIGA HANTVERK

(HVXXX)

är en inriktning där det finns möjlighet att anordna utbildningar inom en mängd olika hantverk. Inriktningen bygger ofta på en blandning av lärlingsutbildning och gemensam yrkesteorier.

Exempel på yrken: Glasblåsare, hovslagare, guld- eller silversmed, keramik, sadelmakare, sotare, hår- och makeupstylist, tapetserare och urmakare.

Läs mer
om Hantverks-
programmet på
nästa uppslag.

Prata gärna
med en studie-
och yrkesvägledare
om du vill
studera vidare!

Fortsatta studier

Din utbildning ger dig grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Där finns flera utbildningar att bygga vidare med.

Programmet ger också grundläggande högskolebehörighet, förutsatt att du inte valt bort vissa kurser i svenska och engelska. Din SYV kan berätta mer. Inom kreativt hantverk finns även många skolor med specialinriktning.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 14**.

APL, lärlingsutbildning och särskilda inriktningar

Programmet innehåller minst 15
veckors APL (arbetsförlagt lärande).
Läs mer på sidan 15.

På
www.utbildningsguiden.skolverket.se
hittar du mer information
om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNER	900 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1a	100
Naturkunskap 1a1	50
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1a1	50
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNER	400 P
Entreprenörskap	100
Hantverk – introduktion	200
Tradition och utveckling	100

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR	500 P
--------------	-------

Finsnickeri	
Finsnickeri 1	200
Finsnickeri 2	200
Material och miljö	100

Florist	
Florist 1	200
Florist 2	200
Material och miljö	100

Frisör, barberare och hår- och makeupstylist	
Hantverk frisör 1	200
Material och miljö	100

Textil design	
Textil design 1	200
Textil design 2	200
Material och miljö	100

Övriga hantverk	
Hantverksteknik 1	200
Hantverksteknik 2	200
Material och miljö	100

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNINGAR	700 P
----------------------	-------

Administration, Affärskommunikation, Arkitektur, Bild, Cad, Datorstyrd produktion, Design, Digitalt skapande, Elektroteknik, Formgivning, Företagsekonomi, Försäljning och kundservice, Handel, Hantverk, Hantverkskunskap, Historia, Inköp och logistik, Kemi, Larm och säkerhetsteknik, Massage, Matematik, Medicin, Mönsterkonstruktion, Naturkunskap, Samhällskunskap, Svenska eller Svenska som andra språk, Utställningsdesign, Växtkunskap.

Programfördjupningen är kurser som ska leda fram till de olika yrkena på yrkesprogrammen.

Hotell- och turism programmet

HT

Vanliga programfördjupningar

Hotell- och turism har inga inriktningar. Istället kan du välja kurser inom programfördjupningarna. Skolorna kan erbjuda olika fördjupningar utifrån samhällets behov. Här är några av de vanligaste.

Känner du att service och bemötande är något för dig? Att du gärna vill lära dig mer om allt som har med hotell och turism att göra. Då är det här programmet något för dig.

Människors behov och traditioner

På Hotell- och turismprogrammet får du lära dig om service, bemötande, kommunikation, marknadsföring, försäljning, företagande, språk och resor. Du lär dig också om planering, organisation och ekonomi.

För att kunna ge god service och bemöta gäster och kunder yrkesmässigt får du även kunskaper om människors behov och traditioner i olika situationer. Du får lära dig att vara lyhörd och flexibel i mötet med gäster och kunder med olika förväntningar på service.

Arbete inom branschen ställer höga krav på goda språkkunskaper och kunskaper om resmål och resvägar. Därför ger utbildningen dig möjlighet att utveckla dessa kunskaper. På programmet läggs också stor vikt vid arbetsmiljöfrågor för att undvika arbetsskador och för att bygga upp en god hälsa.

KONFERENS OCH EVENEMANG

ger dig kunskap för arbete inom ett hotells olika avdelningar, konferens- och eventverksamhet. Du får fördjupade kunskaper i service och bemötande samt förmåga att organisera, planera och genomföra möten och evenemang.

AKTIVITETER OCH VÄRDSKAP

ger dig även kunskap för att arbeta med turistinformation, organisation och planering av resor, aktiviteter och upplevelser av olika slag, till exempel natur- och kulturturism. Du får lära dig att guida och informera både skriftligt och muntligt.

Möta gäster
och guida
turister.

Läs mer
om Hotell- och
turismprogrammet
på nästa uppslag.

Prata gärna
med en studie-
och yrkesvägledare
om du vill
studera vidare!

Fortsatta studier

Din utbildning ger dig grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Där finns flera utbildningar att bygga vidare med.

Programmet ger också grundläggande högskolebehörighet, förutsatt att du inte valt bort vissa kurser i svenska och engelska. Din SYV kan berätta mer. Inom hotell- och reseindustrin finns även många skolor utomlands.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 14**.

APL, lärlingsutbildning och särskilda inriktningar

Programmet innehåller minst 15 veckors APL (arbetsförlagt lärande). Läs mer på sidan 15.

På
www.utbildningsguiden.skolverket.se
hittar du mer information
om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNEN	900 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1a	100
Naturkunskap 1a1	50
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1a1	50
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNEN	700 P
Besöksnäringen	100
Entreprenörskap	100
Konferens och evenemang	100
Logi	100
Hållbar turism	100
Resmål och resvägar	100
Service och bemötande	100

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR	0 P
--------------	-----

INGA INRIKTNINGAR

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNINGAR	800 P
----------------------	-------

Administration, Affärskommunikation, Aktiviteter och värdskap, Dryckeskunskap, Eventteknik, Företagsekonomi, Försäljning och kundservice, Konferens och evenemang, Moderna språk, Naturguidning, Programmering, Reception, Reseproduktion och marknadsföring, Serveringskunskap, Service och bemötande, Svenska, Svenska som andraspråk, Tillämpad programmering, Våningsservice.

Programfördjupningen är kurser som ska leda fram till de olika yrkena på yrkesprogrammen.

Industri- tekniska programmet

IN

Industri tekniska programmet är perfekt för dig som vill arbeta inom industrier där man utvecklar, tillverkar eller sköter underhåll av olika system och maskiner. På programmet varvas praktik och teori på ett naturligt sätt.

från idé till
färdig produkt
i modern
industri.

Allt från tillverkning till svetsning

Industri tekniska programmet vänder sig till dig som vill arbeta med t ex produktframställning, driftsäkerhet, underhåll eller svetsning inom teknisk industri. Du får lära dig om planering, design, tillverkning, drift och att hantera avancerade tekniska system.

Utbildningen ger dig också kunskap om hur en idé utvecklas till färdig produkt. Vidare lär du dig hur produkten återvinns eller tas om hand på annat miljömässigt bra sätt när den kasseras.

Eftersom arbetsgrupper inom industrin ofta är väldigt blandade, kommer du under utbildningen också att lära dig att förstå betydelsen av att samverka med andra, oavsett kön, kulturell bakgrund, ålder, position eller kompetens. Dessutom får du möjligheter till fördjupade studier i engelska, eftersom många industrier har internationella kontakter och har engelska som koncernspråk.

Välj mellan fyra inriktningar

DRIFTSÄKERHET OCH UNDERHÅLL

(INDRI)

utbildar dig i att analysera och säkerställa driften vid industrier samt att sköta dagligt underhåll av utrustning, maskiner och verktyg.

Exempel på yrken:
Automationsmekaniker,
servicemekaniker eller
underhållsmekaniker.

PROCESSTEKNIK

(INPRO)

ger dig kunskaper om kemiska eller mekaniska industriprocesser, kvalitetskontroll samt styr- och reglerteknik. Exempel på processindustrier är järnverk, massa-, pappers- och kemiindustri.

Exempel på yrken:
Industrilackerare, laboratorietechniker inom kemisk industri eller processoperatör.

PRODUKT OCH MASKINTEKNIK

(INPRK)

lär dig som vill arbeta inom verkstadsindustrin att hantera verktyg, industriutrustning och material. Inriktningen kan leda till arbete som maskinoperatör där bedömning av produktens utformning och kvalitet är väsentlig, men det kan också handla om produktnära arbete som design, konstruktion som produktion.

Exempel på yrken:
CNC-operatör metall och trä, gjutare, maskinoperatör, maskinsnickare, originalare, tryckare, produktionstekniker, sågverksoperatör, verktygsmakare eller verkstadsnickare.

SVETSTEKNIK

(INSVE)

ger kunskaper för att arbeta på exempelvis kraftverk, vattenverk eller i industrin med specialiserade funktioner inom energi-, vatten- eller miljöteknik.

Exempel på yrken:
Svetsare i många olika yrken där svetsning är efterfrågad.

Läs mer om
Industri tekniska
programmet på
nästa uppslag.

Prata gärna med en studie- och yrkesvägledare om du vill studera vidare!

Fortsatta studier

Din utbildning ger dig grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Där finns flera utbildningar att bygga vidare med.

Programmet ger också grundläggande högskolebehörighet, förutsatt att du inte valt bort vissa kurser i svenska och engelska. Din SYV kan berätta mer.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 14**.

APL, lärlingsutbildning och särskilda inriktningar

Programmet innehåller minst 15 veckors APL (arbetsförlagt lärande). Läs mer på sidan 15.

På www.utbildningsguiden.skolverket.se hittar du mer information om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNEN	900 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1a	100
Naturkunskap 1a1	50
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1a1	50
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNEN	400 P
Industri tekniska processer 1	100
Människan i industrin 1	100
Produktionskunskap 1	100
Produktionsutrustning 1	100

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTINGAR	300-400 P
-------------	-----------

Driftsäkerhet och underhåll	
Avhjälpande underhåll 1	100
Underhåll – driftsäkerhet	100
Underhåll – elteknik	100
Underhåll – lager och smörjteknik	100

Processteknik	
Industri tekniska processer 2	100
Produktionskunskap 2	100
Produktionsutrustning 2	100
Produktionsutrustning 3	100

Produkt och maskinteknik	
Datorstyrd produktion 1	100
Produktionsutrustning 2	100
Produktutveckling 1	100

Svetssteknik	
Produktutveckling 1	100
Kälsvets 1	100
Svets grund	100
Tillverkningsunderlag 1	100

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNINGAR	800-900 P
----------------------	-----------

Automationsteknik, Bild, Biologi, Biologi – naturbruk, Bygg och anläggning, Cad, Dator- och kommunikationsteknik, Datorstyrd produktion, Design, Driftsäkerhet och underhåll, Elektronik, Elektronikproduktion, Elektroteknik, Elementmontering, Ellära, Energiteknik, Engelska, Entreprenörskap, Fordonsteknik, Fotografisk bild, Fysik, Företagsekonomi, Grafisk kommunikation, Grafisk produktion, Husbyggnad, Hygienkunskap, Hälsa, Hållbart samhälle, Industri teknisk fördjupning, Industri tekniska processer, Installationsteknik, Kemi, Konstruktion, Lackeringsteknik, Ledarskap och organisation, Livsmedels- och näringskunskap, Matematik, Materialkunskap, Mekatronik, Människan i industrin, Mät-, styr- och reglerteknik, Naturkunskap, Produktionskunskap, Produktionsutrustning, Produktutveckling, Programmering, Sammanfognings- teknik, Skog, mark och vatten, Skogsproduktion, Teknik, Tillverkningsunderlag, Trä.

Programfördjupningen är kurser som ska leda fram till de olika yrkena på yrkesprogrammen.

Naturbruks programmet

NB

Gillar du växter och djur och kanske vill arbeta inom jordbruk eller trädgård? Då kan Naturbruksprogrammet passa dig! Här får du kunskap om djurvård, arbetsmiljöfrågor och hur vi bäst ska använda naturen. En bred utbildning där du får lära dig allt från att sköta hundar till att köra skogsmaskiner.

Ta hand om
djur, natur och
miljö!

Växter, djur och natur

Naturbruksprogrammet vänder sig till dig som vill arbeta med växter, djur, mark, vatten eller skog. Du utvecklar din förmåga att bruka naturen. Det kan till exempel vara produktion av livsmedel, växtmaterial och träråvara. Andra verksamheter är natur- och landskapsvård, fiske och vattenbruk, arbete med djur eller arbete med park- och trädgårdsmiljöer.

Du får större förståelse för naturens mångfald och hur olika verksamheter påverkar naturen. Biologi, ekologi, teknik och ekonomi är också viktiga områden du studerar. Med utgångspunkt i praktiskt arbete inom naturbruk utvecklas din förmåga att ta initiativ och lösa problem på ett ansvarsfullt sätt.

Inom programmet får du möjlighet att läsa kurser som förbereder för högskolestudier inom naturvetenskap, främst med koppling till naturbruk.

Välj mellan sex inriktningar

DJURVÅRD

(NBDJR)

lär dig om djurs beteende och samspillet mellan djur och människor. Du studerar skötsel och uppfödning av djur för både jordbruk och sällskapsdjur.

Exempel på yrken: Arbete med hundar, djurskötare inom lantbruk, djurvårdare eller hästskötare med inriktning mot ridning eller trav.

HÄSTHÅLLNING

(NBHAT)

lär dig allt om arbete med hästar och i stall: skötsel, ridning och körning och allt som hör hästverksamheten till. Du kan välja mellan utgångarna ridsport, travsport och islandshästsport.

Efter utbildningen har du en yrkesexamen och är redo för näringens yrkesprov som hästskötare.

LANTBRUK

(NBLAN)

ger dig grunderna för att driva ett modernt jordbruk. Du lär dig om mark, vatten, växter, djur, ekonomi, teknik och lantbrukets betydelse för utvecklingen av landsbygden.

Exempel på yrken: Jobb med t ex landsbygdstjänster, lantbruk med inriktning mot maskiner, djur eller växtodling.

NATURTURISM

(NBNAT)

bygger på naturupplevelser, äventyr och gemenskap med ett genomgående hållbarhetstänk. Du får utbildning inom exempelvis mountainbike, skidåkning, havspaddling, fiske, jakt, trekking och överlevnad.

Efter utbildningen kan du arbeta direkt inom turism- och upplevelsebranschen eller gå vidare till fortsatta studier.

SKOGSBRUK

(NBSKG)

ger dig kunskap om skogsskötsel – allt från skogsmaskiner till virkesbehandling. Du lär dig om skogen som en uthållig resurs och fördjupar dina kunskaper i teknik och biologi.

Exempel på yrken: Jobb med t ex jakt och vatten- och viltvård, naturguidning, skogsmaskinförare eller skogsvårdare.

TRÄDGÅRD

(NBTRA)

lär dig att odla såväl frukt och grönsaker som blommor och träd. Du lär dig också biologi, teknik och ekonomi. Kunskaper om växter är centralt för allt arbete inom trädgårdsbranschen.

Exempel på yrken: Trädgårdsanläggning, odling, skötsel av utemiljöer eller med trädgårdstjänster.

Läs mer
om Naturbruks-
programmet på
nästa uppslag.

Prata gärna med en studie- och yrkesvägledare om du vill studera vidare!

Fortsatta studier

Din utbildning ger dig grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Där finns flera utbildningar att bygga vidare med.

Programmet ger också grundläggande högskolebehörighet, förutsatt att du inte valt bort vissa kurser i svenska och engelska. Din SYV kan berätta mer.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 14**.

APL, lärlingsutbildning och särskilda inriktningar

Programmet innehåller minst 15 veckors APL (arbetsförlagt lärande). Läs mer på sidan 15.

På www.utbildningsguiden.skolverket.se hittar du mer information om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNER	900 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1a	100
Naturkunskap 1a1	50
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1a1	50
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasie-gemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNER	400 P
Biologi 1	100
Entreprenörskap	100
Naturbruk	200

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR	500-700 P
--------------	-----------

Djurvård	
Djurens biologi	100
Djuren i naturbruket	100
Djurhållning	100
Sällskapsdjur 1	100
Djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 1	100
Hästhållning	
Djurens biologi	100
Djurhållning	100
Fordon och redskap	100
Hästkunskap 1	100
Hästkunskap 2	100
Ridning och körning	200

Lantbruk	
Marken och växternas biologi	100
Djuren i naturbruket	100
Fordon och redskap	100
Lantbruksdjur 1	100
Lantbruksmaskiner 1	100
Byggnadsunderhåll	100
Växtodling 1	100

Naturturism	
Marken och växternas biologi	100
Motor- och röjmotorsåg 1	100
Naturturism 1	100
Naturturism 2	100
Mångbruk av skog	100
Terrängtransporter	100

Skogsbruk	
Marken och växternas biologi	100
Motor- och röjmotorsåg 1	100
Mångbruk av skog	100
Terrängtransporter	100
Virkestransport med skoter	100
Skogsskötsel 1	100
Virkeslära	100

Trädgård	
Marken och växternas biologi	100
Fordon och redskap	100
Beskärning och trädgård	100
Skötsel av utemiljö	100
Trädgårdsanläggning 1	100
Trädgårdsodling	100
Växtkunskap 1	100

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNINGAR	500-700 P
----------------------	-----------

Aktiviteter och värdskap, Arkitektur, Biodling, Biologi – naturbruk, Design, Djur, Djur för forskningsändamål, Djurparksdjur, Djurvård inom djurens hälso- och sjukvård, Energiteknik, Fordon och redskap inom naturbruk, Fysik, Företagsekonomi, Försäljning och kundservice, Geografi, Handel, Hundkunskap, Hygienkunskap, Hästkunskap, Kemi, Lantbruksdjur, Lantbruksmaskiner, Lastmaskiner och truckar inom naturbruk, Livsmedels- och näringskunskap, Matematik, Matlagningskunskap, Mobila arbetsmaskiner, Motor- och röjmotorsåg, Natur- och landskapsvård, Naturbrukets byggnader, Naturguidning, Naturturism, Odling i växthus, Pedagogik, Programmering, Rid- och körning, Service och bemötande, Serviceteknik – naturbruk, Skog, mark och vatten, Skogsmaskiner, Skogsproduktion, Skötsel av utemiljöer, Svenska eller Svenska som andraspråk, Tillämpad programmering, Travkunskap, Trädgårdsanläggning, Trädgårdsmaskiner, Trädgårdsodling, Växtkunskap, Växtodling.

Programfördjupningen är kurser som ska leda fram till de olika yrkena på yrkesprogrammen.

Restaurang- och livsmedels programmet

RL

Välj mellan två inriktningar

BAGERI OCH KONDITORI

(RLBAG)

lär dig om hantverket inom bageri och konditori. Den ger kunskap för såväl det lilla bageriet som den stora aktören.

Exempel på yrken:
Bagare, konditor.

KÖK OCH SERVERING

(RLKOK)

ger dig kunskaper inom matlagning och arbete i restaurang, servering, bar och besöksnäring.

Exempel på yrken:
Kock, kallsänkare, servitris eller servitör.

Att kunna laga mat, servera eller baka kan ge dig arbete överallt i världen. På restaurang- och livsmedelsprogrammet får du lära dig skillnaden mellan well done, medium och rare.

Med god smak som drivkraft

Programmet vänder sig till dig som vill arbeta praktiskt i yrken kring måltiden nära kunder och gäster på t ex restaurang, bageri eller i butik.

Du lär dig om traditionella och moderna hantverksmässiga metoder, livsmedelsproduktion, matlagning, servering, måltiden som helhet, försäljning, service, hygien, näringslära, specialkost och alkoholserving.

Vidare får du kunskap i planering, organisering, ekonomi och företagande. Stort fokus läggs också på att utveckla din förmåga att bemöta kunder och ge service. Även kunskaper i exponering och skyltning av varor samt entreprenörskap och företagande ingår i utbildningen.

Eftersom arbetet inom området i regel utförs av människor i samverkan ska utbildningen utveckla din förmåga att samverka med andra, oavsett t ex kön, kulturell bakgrund, ålder, position eller kompetens. Smaklig måltid.

En stor
caffè latte,
tack!

Läs mer om
Restaurang- och
livsmedels-
programmet på
nästa uppslag.

Prata gärna med en studie- och yrkesvägledare om du vill studera vidare!

Fortsatta studier

Din utbildning ger dig grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Där finns flera utbildningar att bygga vidare med.

Programmet ger också grundläggande högskolebehörighet, förutsatt att du inte valt bort vissa kurser i svenska och engelska. Din SYV kan berätta mer. Inom restaurangbranschen finns även många utbildningar utomlands om du vill vidareutbilda dig.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 14**.

APL, lärlingsutbildning och särskilda inriktningar

Programmet innehåller minst 15 veckors APL (arbetsförlagt lärande). Läs mer på sidan 15.

På www.utbildningsguiden.skolverket.se hittar du mer information om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNEN	900 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1a	100
Naturkunskap 1a1	50
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1a1	50
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNEN	400 P
Hygien	100
Livsmedels- och näringskunskap 1	100
Branschkunskap inom restaurang och livsmedel	100
Service och bemötande 1	100

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL	200 P
------------------	-------

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE	100 P
----------------	-------

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR	300 P
--------------	-------

Bageri och konditori	
Bageri 1	100
Choklad och konfektyr	100
Konditori 1	100
Kök och servering	
Mat och dryck i kombination	100
Matlagning 1	100
Servering 1	100

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNINGAR	600-900 P
----------------------	-----------

Aktiviteter och värdskap, Bageri- och konditorikunskap, Charkuterikunskap, Dryckeskunskap, Engelska, Entreprenörskap, Företagsekonomi, Försäljning och kundservice, Handel, Konferens och evenemang, Ledarskap och organisation, Livsmedels- och näringskunskap, Mat och butik, Mat och dryck i kombination, Matlagningkunskap, Moderna språk, Programmering, Reception, Serveringskunskap, Service och bemötande, Styckningskunskap, Tillämpad programmering.

Programfördjupningen är kurser som ska leda fram till de olika yrkena på yrkesprogrammen.

VVS- och fastighetsprogrammet

VF

Om du har lätt att förstå hur rör och kopplingar funkar för tex värme och vatten och dessutom gillar att ha kontakt med mycket människor; då är VVS- och fastighetsprogrammet något för dig.

Bli en mästare på att koppla rör.

Underhåll, drift, reparation och service

VVS- och fastighetsprogrammet vänder sig till dig som vill arbeta med de tekniska system i byggnader som svarar för värme, ventilation, vatten och avlopp samt med fastighetsservice.

Du lär dig installation, felsökning, reparation, drift, underhåll, reglerteknik och energioptimering. Du får också kunskap i hur en fastighet, tekniska anläggningar och system förvaltas och underhålls. Dessutom är det viktigt med kunskap om hur man använder resurser effektivt för att spara energi och ta hänsyn till miljön.

Utbildningen ökar därför din miljömedvetenhet och utvecklar din förmåga att omsätta kunskaper om miljö, ekologi och resursanvändning i praktisk handling. Tänk på att många arbetsuppgifter inom området innebär kontakter med entreprenörer, beställare och kunder, vilket ställer krav på social förmåga och känsla för service.

Välj mellan fyra inriktningar

FASTIGHET

(VFFAS)

lär dig service, drift, underhåll och uppbyggnad av system i energitekniska anläggningar och funktioner hos system med tillhörande komponenter.

Exempel på yrken: Fastighetstekniker, fastighets-skötare eller fastighetsvärd.

KYL- OCH VÄRMEPUMPSTEKNIK

(VFKYL)

ger dig kunskap om installation, service, drift och underhåll av till exempel isbanor, kyl- och frysdiskar samt värmepumpar.

Exempel på yrken: Kylmontör eller kyltekniker.

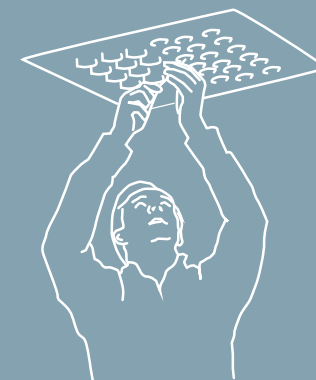

VENTILATION

(VfVET)

lär dig om service, drift, underhåll, mätning, felsökning, injustering och funktionen hos olika ventilationssystem.

Exempel på yrken: Ventilationstekniker.

VVS

(VfVVS)

lär dig om installation, service och underhåll av värme- och sanitetssystem.

Exempel på yrken: Montör inom VVS, industrirör eller isolering av tekniska installationer.

Ventilation finns i två program

Är du intresserad av ventilation? Ventilationsutbildningen finns både inom VVS- och fastighetsprogrammet och Bygg- och anläggningsprogrammet. På Bygg- och anläggningsprogrammet får du lära dig olika plåt-slageri tekniker, till exempel tillverkning och montering.

Läs mer om VVS- och fastighetsprogrammet på nästa uppslag.

Prata gärna
med en studie-
och yrkesvägledare
om du vill
studera vidare!

Fortsatta studier

Din utbildning ger dig grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Där finns flera utbildningar att bygga vidare med.

Programmet ger också grundläggande högskolebehörighet, förutsatt att du inte valt bort vissa kurser i svenska och engelska. Din SYV kan berätta mer.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 14**.

APL, lärlingsutbildning och särskilda inriktningar

Programmet innehåller minst 15 veckors APL (arbetsförlagt lärande). Läs mer på sidan 15.

På
www.utbildningsguiden.skolverket.se
hittar du mer information
om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNEN	900 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1a	100
Naturkunskap 1a1	50
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1a1	50
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNEN	400 P
Elkraftteknik	100
Systemuppbyggnad	100
Värmelära	100
Verktägs- och materialhantering	100

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL

200 P

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE

100 P

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR

300-500 P

Fastighet	
Praktisk ellära	100
Fastighetsförvaltning	100
Fastighetsservice – byggnader	100

Kyl- och värmepumpsteknik	
Praktisk ellära	100
Kyl- och värmepumpsteknik – grund	100
Kyl- och värmepumpsteknik – miljö och säkerhet	100

VVS	
Entreprenadteknik	100
Sanitetsteknik 1	100
Värmeteknik 1	100

Ventilation	
Ventilationsisolering	100
Ventilationsmontering 1	100
Ventilationsmontering 2	200
Ventilationservice	100

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNINGAR

900 P

Cad, Ellära, Elmätteknik, Energiteknik, Engelska, Entreprenörskap, Fastighetsautomation, Fastighetsförvaltning, Fastighetsservice, Företagsekonomi, Industrirörsvets VVS, Industrirörteknik, Kyl- och värmepumpsteknik, Matematik, Mekatronik, Mät- styr- och reglerteknik, Programmering, Skötsel av utemiljöer, Sprinklerteknik, Systemkunskap, Teknisk isolering, Tillämpad programmering, VVS – installation, Ventilation – installation, Ventilation – plåtslageri, Ventilationsteknik, Växtkunskap, Yttre miljö.

Programfördjupningen är kurser som ska leda fram till de olika yrkena på yrkesprogrammen.

Vård- och omsorgsprogrammet

VO

Att ta hand om och vårda människor som är sjuka, gamla eller har funktionsnedsättningar är en viktig uppgift i samhället. Det kräver människor med kunskap, kompetens och medmänsklighet.

Vårt behov av vård och omsorg

Vill du arbeta inom hälso- och sjukvård, psykiatri, äldreomsorg eller med personer som har funktionsnedsättning är Vård- och omsorgsprogrammet rätt val. Här lär du dig om hälsa, ohälsa, funktionsnedsättning, medicin, pedagogik och psykologi.

Arbetet utgår från en människosyn som betonar människors lika värde, mänsklig värdighet, livskvalitet och välbefinnande. Du kommer därför att lära dig om människan i olika åldrar ur biologiska, psykologiska, sociala, kulturella och existentiella aspekter vid hälsa, ohälsa och funktionsnedsättning.

I yrket kombineras kunskaper från olika ämnesområden som medicin, pedagogik, sociologi, psykologi och vårdvetenskap. Utbildningen leder till att du får en helhetssyn på människan och förståelse av livsstilens betydelse för hälsan.

Du bör tänka på att även om arbete med människor är väldigt stimulerande och intressant, kan det också vara både fysiskt och känslomässigt jobbigt. Dessutom är yrken inom vården sällan några åtta till fem jobb, utan ofta arbetar man såväl kvällar som nätter och helger.

Lär dig en av samhällets viktigaste uppgifter.

Vanliga programfördjupningar

Vård- och omsorgsprogrammet har inga inriktningar. Istället kan du välja kurser inom programfördjupningarna. Skolorna kan erbjuda olika fördjupningar utifrån samhällets behov. Här är några av de vanligaste.

FUNKTIONSHINDER-OMRÅDET

ger dig kunskap om olika typer av funktionshinder och hur man hjälper människor som har dessa hinder.

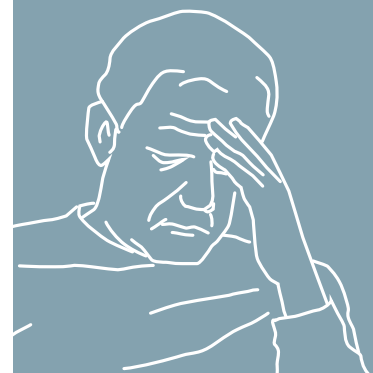
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

lär dig mer om människokroppen, sjukdomar och deras orsaker, symtom och diagnoser. Du får lära dig att göra enkla undersökningar och behandlingar.

PSYKIATRI

ger dig kunskap om olika former av psykiska sjukdomar och hur dessa kan behandlas. Vidare diskuteras fördomarna som finns kring psykisk funktionsnedsättning.

ÄLDREOMSORG

erbjuder kurser om vård av äldre människor. Du lär dig om vad som händer när vi åldras och vilka sjukdomar som är vanliga bland äldre.

Läs mer om Vård- och omsorgsprogrammet på nästa uppslag.

Prata gärna med en studie- och yrkesvägledare om du vill studera vidare!

Fortsatta studier

Din utbildning ger dig grundläggande behörighet till yrkeshögskolan. Där finns flera utbildningar att bygga vidare med.

Programmet ger också grundläggande högskolebehörighet, förutsatt att du inte valt bort vissa kurser i svenska och engelska. Din SYV kan berätta mer.

Läs mer om dina möjligheter till fortsatta studier på **sidan 14**.

APL, lärlingsutbildning och särskilda inriktningar

Programmet innehåller minst 15 veckors APL (arbetsförlagt lärande). Läs mer på sidan 15.

På www.utbildningsguiden.skolverket.se hittar du mer information om kurser och poäng

PROGRAMSTRUKTUR

GYMNASIEGEMENSAMMA ÄMNER	900 P
Engelska 5	100
Engelska 6	100
Historia 1a1	50
Idrott och hälsa 1	100
Matematik 1a	100
Naturkunskap 1a1	50
Religionskunskap 1	50
Samhällskunskap 1a1	50
Svenska 1	100
Svenska 2	100
Svenska 3	100
eller Svenska som andraspråk 1	100
Svenska som andraspråk 2	100
Svenska som andraspråk 3	100

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser, men man läser olika mycket av dem beroende på vilket program man går. I gymnasieskolan finns nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk.

PROGRAMGEMENSAMMA ÄMNER	1300 P
Anatomi och fysiologi 1	50
Anatomi och fysiologi 2	50
Funktionsförmåga och funktionsnedsättning 1	100
Funktionsförmåga och funktionsnedsättning 2	100
Gerontologi och geriatrik	100
Hälso- och sjukvård 1	100
Hälso- och sjukvård 2	100
Omvårdnad 1	100
Omvårdnad 2	100
Psykatri 1	100
Psykatri 2	100
Psykologi 1	50
Samhällskunskap 1a2	50
Social omsorg 1	100
Social omsorg 2	100

Programgemensamma ämnen är ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. De ger programmet dess prägel.

INDIVIDUELLT VAL

200 P

Det individuella valet är 200 poäng på alla program. Som elev får du välja bland de kurser som skolan erbjuder. Du har även rätt att välja en kurs i idrott och hälsa och en estetisk kurs som individuellt val. Om du går ett yrkesprogram har du också rätt att läsa kurser som ger grundläggande högskolebehörighet som individuellt val.

GYMNASIEARBETE

100 P

Gymnasiearbetet är ett arbete som du ska genomföra i slutet av utbildningen. Gymnasiearbetet ska visa att du är förberedd för det yrkesområde du valt. För att få en gymnasieexamen måste du ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

INRIKTNINGAR

0 P

INGA INRIKTNINGAR

Inriktningar finns på alla program utom Hotell- och turismprogrammet, Försäljnings- och serviceprogrammet och Vård- och omsorgsprogrammet. En inriktning är ett område som du väljer inom ditt program. Hör med skolan vilka inriktningar som erbjuds.

PROGRAMFÖRDJUPNINGAR

200 P

Barn- och ungdomsvård, Engelska, Entreprenörskap, Hälsa, Hälso- och sjukvård, Hälsovård, Ledarskap och organisation, Matematik, Människan, Människans säkerhet, Pedagogik i vård och omsorg, Programmering, Psykologi, Rättspsykiatri, Socialt arbete, Svenska eller Svenska som andraspråk, Tillämpad programmering, Vård och omsorg specialisering.

Programfördjupningen är kurser som ska leda fram till de olika yrkena på yrkesprogrammen.

Vad händer sen?

Just nu känns det kanske som om det är en evighet tills du är klar med gymnasiet. Men gymnasieåren går fortare än du tror.

Efter gymnasiet har du många möjligheter. En del börjar jobba direkt, andra vill komplettera sina betyg, några tar ett sabbatsår medan vissa börjar plugga på högskola eller yrkeshögskola direkt efter sommaren.

Högskolan (eller universitet)

Erbjuder program/utbildningar precis som gymnasiet. Du kan också själv plocka ihop dina kurser och skapa din egen utbildning. För att få grundläggande behörighet måste du ha examen från ett högskoleförberedande program, eller yrkesexamen med godkänt betyg (lägst E) i svenska 2 och 3 alternativt svenska som andraspråk 2 och 3 och i engelska 6. Du kan komplettera med svenska och engelska i efterhand. Men många högskoleutbildningar kräver särskild behörighet. Vet du redan när du börjar gymnasiet vad du vill plugga, så prata med din SYV vilka kurser du behöver för att komma in.

Mer info hittar du på sid. 116 och på studera.nu

Yrkeshögskolan

Hit har du behörighet om du läst ett yrkesprogram eller ett högskoleförberedande program. Utbildningarna på yrkeshögskolan svarar mot ett behov på arbetsmarknaden. Därför drivs de i nära samarbete med arbetslivet. Eftersom yrkeshögskolan är behovsanpassad ändras inriktningar och utbildningar utifrån hur arbetsmarknaden förändras.

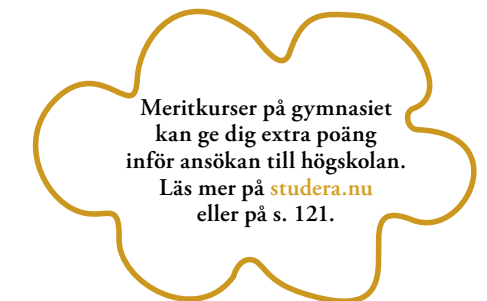
Kommunal vuxenutbildning

Här kan du gå om du har fått ett studiebevis eller en examen från gymnasieskolan, men inte uppnått grundläggande eller särskild behörighet. Rättigheten gäller att läsa upp till grundläggande behörighet eller särskild behörighet. En förutsättning är att du är behörig till komvux på gymnasial nivå.

Folkhögskolan

Vänder sig i första hand till vuxna studerande från 18 år. Varje folkhögskola bestämmer själv över sitt utbud av kurser. På många folkhögskolor bor och lever du på ett internat tillsammans med andra elever.

Läs mer på folkhogskola.nu eller prata med din SYV.

Meritkurser på gymnasiet kan ge dig extra poäng inför ansökan till högskolan. Läs mer på studera.nu eller på s. 121.

Särskild behörighet till högskolan

YRKESEXAMINA

SÄRSKILD BEHÖRIGHET (upp till 3 alternativ per yrkesexamina)

Agronomexamen	Ait 1: Ma 3b eller 3c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Na 2 (Bi 1 + Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1) Ait 2: Bi 2 och Fy 1a eller 1b1 + 1b2 och Ke 2 och Ma 4
Apotekarexamen	Bi 2 och Fy 2 och Ke 2 och Ma 4
Arbetssterapeutexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a + 1a2 och Na 2 (Bi 1 + Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Arkitektexamen	Ma 3b eller 3c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Na 2 (Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Audionomexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Na 2 (Bi 1 + Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Biomedicinsk analytikerexamen	Bi 2 och Fy 1a eller 1b1 + 1b2 och Ke 2 och Ma 3b eller 3c
Brandingenjörsexamen	Fy 2 och Ke 1 och Ma 4
Civilekonomexamen	Ait 1: Ma 3b eller 3c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 Ait 2: Ma 3b eller 3c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Mod spr 3
Civilingenjörsexamen	Ait 1: Fy 2 och Ke 1 och Ma 4 Ait 2: Fy 2 och Ke 1 och Ma 4 och Mod spr 3 Ait 3: Bi 1 och Fy 2 och Ke 2 och Ma 4
Dietistexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Na 2 (Bi 1 + Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Djursjukskötarexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 och Na 2 (Bi 1 + Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Fysioterapeutexamen	Idr och hä 1 och Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Na 2 (Bi 1 + Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Förskolläraexamen och Grundläraresexamen med inriktning fritidshem	Na 1b eller 1a1 + 1a2 (Bi 1 + Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1) och Sa 1b eller 1a1 + 1a2
Grundläraresexamen med inriktning förskoleklass och åk. 1-3, och grundläraresexamen med inriktning åk. 4-6	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Na 1b eller 1a1 + 1a2 (Bi 1 + Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Hippologexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 och Na 2 (Bi 1 + Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Hortonomexamen	Bi 2 och Fy 1a eller 1b1 + 1b2 och Ke 2 och Ma 4
Högskoleingenjörsexamen	Fy 2 och Ke 1 och Ma 3c
Juristexamen	Hi 1b eller 1a1 + 1a2 och Sa 1b eller 1a1 + 1a2
Jägmästarexamen	Bi 2 och Fy 1a eller 1b1 + 1b2 och Ke 2 och Ma 4
Landskapsarkitektexamen	Ma 3b eller 3c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Na 2 (Bi 1+ Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Landskapsingenjörsexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 och Na 2 (Bi 1+ Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Lantmästarexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 och Na 2 (Bi 1+ Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Logopedexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Na 2 (Bi 1+ Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Läkarexamen	Bi 2 och Fy 2 och Ke 2 och Ma 4
Optikerexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Na 2 (Bi 1+ Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Ortopedingenjörsexamen	Fy 2 och Ke 1 och Ma 3c
Psykologexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2
Receptarieexamen	Bi 2 och Fy 1a eller 1b1 + 1b2 och Ke 2 och Ma 4
Röntgensjuksköterskeexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Na 2 (Bi 1+ Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Sjukhusfysikerexamen	Bi 1 och Fy 2 och Ke 2 och Ma 4
Sjuksköterskeexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Na 2 (Bi 1+ Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Sjöingenjörsexamen	Fy 1b1 eller 1a och Ma 3b eller 3c
Sjökaptenexamen	Fy 1b1 eller 1a och Ma 3b eller 3c
Skogsmästarexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 och Na 2 (Bi 1+ Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Skogsteknikerexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 och Na 2 (Bi 1+ Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Socionomexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2
Studie- och yrkesvägledarexamen	Sa 1b eller 1a1 + 1a2
Tandhygienistexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Na 2 (Bi 1+ Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Tandläkarexamen	Bi 2 och Fy 2 och Ke 2 och Ma 4
Tandteknikerexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 + 1a2 och Na 2 (Bi 1+ Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Trädgårdsingenjörsexamen	Ma 2a eller 2b eller 2c och Sa 1b eller 1a1 och Na 2 (Bi 1+ Fy 1a eller 1b1 + 1b2 + Ke 1)
Veterinärexamen	Bi 2 och Fy 2 och Ke 2 och Ma 4

Ämnesläraresexamen för gymnasiet och grundskolans åk 7-9 hittar du i en separat tabell i UHRFS 2019:1 på www.uhr.se

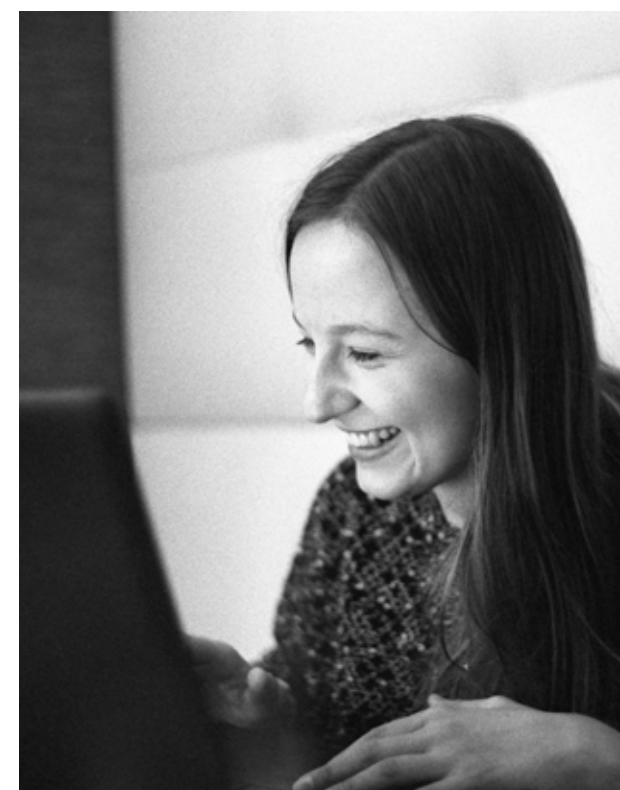
Meritpoäng

Oavsett vilken utbildning du söker kan du få meritpoäng för vissa kurser i moderna språk, engelska och matematik.

När du söker till högskolan kan maximalt 2,5 meritpoäng läggas till jämförelsetalet från gymnasieskolan. Jämförelsetalet är det medelvärde av slutbetyget i gymnasieskolan som du konkurrerar med om ett urval måste göras. Meritpoängen kan påverka möjligheten att komma in på attraktiva högskoleutbildningar.

Jämförelsetal + Meritpoäng = Meritvärde

Utän meritpoäng blir jämförelsetalet lika stort som meritvärdet och kan därför uppgå till max 20,0. Med 2,5 meritpoäng blir det maximala meritvärdet 22,5.

Engelska Lägst betyg E

Engelska 7 = 1,0 meritpoäng

Maximalt 1,0 meritpoäng för engelska

Moderna språk Lägst betyg E

Moderna språk 3 = 0,5 meritpoäng

Moderna språk 4 = ytterligare 1,0 meritpoäng

Om moderna språk 3 krävs för behörighet får du 0,5 meritpoäng för:

- moderna språk 5 eller
- moderna språk 2 i ett annat modernt språk

Maximalt 1,5 meritpoäng för moderna språk

Matematik Lägst betyg E

Om behörighetskravet är grundläggande behörighet:
Matematik 2,3 och 4 = 0,5 meritpoäng per kurs

Om behörighetskrav är Matematik 2:
Matematik 3, 4 och 5 = 0,5 meritpoäng per kurs
Matematik 5 kan ersättas av matematik specialisering.

Om behörighetskrav är Matematik 3:
Matematik 4 = 0,5 meritpoäng och
Matematik 5 = 1,0 meritpoäng (totalt 1,5 meritpoäng).
Matematik 5 kan ersättas av Matematik specialisering = 0,5 meritpoäng per kurs.

Om behörighetskrav är Matematik 4:
Matematik 5 = 1,0 meritpoäng och
Matematik specialisering = 0,5 meritpoäng (totalt 1,5 meritpoäng).
Matematik 5 kan ersättas av kurser i Matematik specialisering. Tre kurser Matematik specialisering ger alltså 1,5 meritpoäng.

Observera att man kan ha betyg i flera kurser Matematik specialisering med olika innehåll och att upp till tre kurser kan ge meritpoäng.

Maximalt 1,5 meritpoäng för matematik

Öppet hus

Håll koll på skolans hemsida för eventuella förändringar.

Academy of Music and Business

Lördag 18 november kl 11–14

Tisdag 16 januari kl 17–19

Allégatan 53, VARA

www.ambsweden.com

De la Gardiegymnasiet

Onsdag 15 november kl 17–20

Stenportsgatan 21, LIDKÖPING

Tel. 0510-77 07 00, dlgreception@edu.lidkoping.se

www.delagardie.se

Drottning Blankas Gymnasieskola

Tisdag 3 oktober kl 17–19

Onsdag 22 november kl 17–19

Onsdag 17 januari kl 17–19

Tisdag 23 april kl 17–19

Kavelbrovägen 2C, SKÖVDE

0500-65 98 01, skovde@dbgy.se

www.dbgy.se

Gymnasium Skövde

Torsdag 23 november kl 16–19

Kavelbro: Kavelbrovägen 17, SKÖVDE

Tel. exp: 0500-49 75 00

Västerhöjd: Gymnasiegatan 1, SKÖVDE

Tel. exp: 0500-49 38 00

www.gymnasiums kovde.se

Katedralskolan

Torsdag 9 november kl 17.30–20

Brunsbogatan 1, SKARA

Tel. 0511-326 00, katedralskolan@edu.skara.se

www.katedralskolan.nu

Lagmangsgymnasiet

Tisdag 24 oktober kl 17.30–19.30

Allégatan 51, VARA

Tel. 0512-31186, lagmangsgymnasiet@edu.vara.se

www.lagmangsgymnasiet.se

Lichron Teknikgymnasium

Onsdag 29 november kl 16–19

Torsdag 18 januari kl 16–19

Torsdag 25 april kl 16–19

Norregårdsvägen 17, SKÖVDE

0739-66 26 78, skovde@lichron.se

www.lichronteknik.se

NTI Gymnasiet

Tisdag 26 september kl 17–19

Onsdag 22 november kl 17–19

Onsdag 17 januari kl 17–19

Tisdag 23 april kl 17–19

John G. Grönvalls plats 2, SKÖVDE

Tel. 0500-41 69 90

www.ntigymnasiet.se/skovde

Olingsgymnasiet i Götene

Lördag 25 november kl 10–13

Hagagatan 8, GÖTENE

Tel 0511-168 00, info@olingsgymnasiet.se

www.olingsgymnasiet.se

Olingsgymnasiet i Skara

Lördag 18 november kl 10–13

Klostergatan 8, SKARA

Tel. 0511-168 00, info@olingsgymnasiet.se

www.olingsgymnasiet.se

Olingsgymnasiet i Sparresäter

Lördag 18 november kl 12–14

Sparresäter huvudbyggnaden, LERDALA

Tel. 0511-168 00, info@olingsgymnasiet.se

www.olingsgymnasiet.se

Olingsgymnasiet i Tibro

Lördag 25 november kl 10–13

Nybogatan 5, TIBRO

Tel. 0511-168 00, info@olingsgymnasiet.se

www.olingsgymnasiet.se

Praktiska i Skövde

Onsdag 18 oktober kl 17–19

Onsdag 22 november kl 17–19

Onsdag 17 januari kl 17–19

Onsdag 17 april kl 17–19

Kylarvägen 2D, SKÖVDE

0500-43 65 50, epost@praktiska.se

www.praktiska.se/skolor/skovde

Realgymnasiet

Lördag 11 november kl 13–15

Timmervägen 13, SKÖVDE

Tel. 072-981 15 82, skovde@realgymnasiet.se

www.realgymnasiet.se

Rudbecksgymnasiet

Torsdag 16 november kl 17–19

Vulcansväg 6, TIDAHOLM

Tel. 0502-60 61 48, rudbecksgymnasiet@tidaholm.se

www.rudbecksgymnasiet.se

Vadsbogymnasiet

Torsdag 16 november kl 16.30–19.30

Drottning Kristinas väg 50, MARIESTAD

Tel. 0501-75 56 00, vadsbogymnasiet@mariestad.se

www.vadsbogymnasiet.se

Volvogymnasiet

Onsdag 6 december kl 18 och kl 19

John G Grönvalls plats 8, SKÖVDE

Tel. 0733-33 38 53, annelie.kinell@volvogymnasiet.se

www.volvogymnasiet.se

Vännergymnasiet Olins

Lördag 11 november kl 10–14

Hantverkaregatan 7, MARIESTAD

Tel. 0511-168 00, info@olingsgymnasiet.se

www.olingsgymnasiet.se

Västra Götalandsregionens naturbruksskolor

Axevalla Hästcentrum

Lördag 30 september 10–13

Tisdag 31 oktober 10–13

Tisdag 5 december 18–20

Torsdag 18 januari 18–20

Onsdag 3 april 18–20

Torsdag 2 maj 18–20

Svenljunga

Lördag 23 september 10–12

Onsdag 17 januari 17–20

Sötåsen

Lördag 7 oktober 10–14

Lördag 20 januari 10–14

Uddetorp

Lördag 14 oktober 10–14

Tisdag 16 januari 18–20

www.vgregion.se/naturbruk

Ällebergsgymnasiet

Onsdag 15 november kl 18–20

Fredriksbergsvägen 36, FALKÖPING

Tel. 0515-88 60 00

www.allebergsgymnasiet.se

Utbildning Skaraborgs Antagningskansli

Box 54, 541 22 Skövde

Tel: 0500-49 72 43

utbildning@skaraborg.se

www.utbildningskaraborg.se

